

V IMV jasneje

Ugodne poslovne novice

NOVO MESTO — Iz poročila začasnega organa IMV o delu v januarju, ki ga je obravnaval novomeški izvršni svet 18. februarja, je razvidno, da se IMV finančno utrjuje. Po drugi strani pa neurejena samouprava povzroča vse hujše težave. Sodišče združenega dela opozarja, da ima 135 neresnih pritožb delavcev IMV.

Kot je na seji poročal Franci Borsan, namestnik predsednika začasnega kolegijskega organa v IMV, je del finančne konsolidacije IMV dosežen z odpisom obresti Jugobanke in temeljne dolenske banke, ravnanjem sklada skupnih rezerv SRS, večine občinskih rezervnih skladov in s pomočjo vrste delovnih organizacij, ki z IMV sodelujejo v reproviziji. Odprto obstaja še zlasti vprašanje dejavnega dolga do železnice. O odprtih finančnih zadevah še potekajo pogovori.

Novo iz IMV je, da so januarja sprejeli gospodarski načrt za oba programa v letošnjem letu. Plan proizvodnje osebnih in gospodarskih vozil za domači trg je povečan za 5.000, medtem ko bodo za Francijo izdelali 32.000 vozil R-4. Plan je napet, saj predvideva, da bo vsak dan prišlo s tekočega traku 165 vozil. Zatikati pa se je začelo prav na začetku leta, ker primanjkuje delavcev. Zlasti manjka kvalificiranih brizgalcev v lakirnici IMV, premalo je delavcev v montaži, občasno pa tudi reprodukcijskega materiala primanjkuje.

Pogovori z možnimi partnerji za predstavitev dolgoročnih ponudb v avtomobilskem programu prehajajo v zaključno fazo. Precejšen napredek je že dosežen v pogovorih s Crveno Zastavo, prve dni marca pa pričakujejo tudi študijo o možnem sodelovanju z Japonci. Seveda prav tako čakajo na dolgoročno ponudbo Renaulta.

Pomembna novost iz prikolicearske proizvodnje v IMV pa je, da so 22. januarja v novi tovarni prikolice, ki so jo začeli graditi leta 1978, izdelali prvo prikolico z domačo »sencivno« karoserijo.

Ob vsem tem pa so v izvršnem svetu posebno pozornostjo razpravljali o pismu sodišča združenega dela, ki je opozorilo izvršni svet na nemogoč položaj IMV glede notranje samoupravne zakonodaje. Ker ta ostaja neurejena in nedorečena, se kopicijo na sodišču neuresničene vmesne odločbe. Imajo 135 neresnih pritožb delavcev iz različnih tozdov, nanašajo pa se pretežno na premeščanje na druga delovna mesta brez ustrezne zakonske podlage.

Izvršni svet bo poslal pismo zahtevalo vsem, ki so doslej z razumevanjem pomagali reševati finančni položaj IMV, začasnemu kolektivnemu vodstvu pa nalaga čimprejšnjo ureditve nalog, ki jih zahtevajo odločbe sodišča združenega dela.

R. BAČER

EUROTRANS MED NAJBOLJŠIMI

RIBNICA — Ribniški Eurotrans, ki posluje v okviru ljubljanskega Integrala, sodi med tiste OZD, ki dosegajo najboljše rezultate gospodarjenja ne le v domači občini, ampak tudi v okviru svoje delovne organizacije Integral. V minulem letu so po evropskih cestah prevozili za 2 milijardi dinarjev tovora, od tega za 1,5 milijarde na konvertibilno območje. Ribniški Eurotrans zelo dobro sodeluje tudi s sarajevsko delovno organizacijo Šipad. Letos bodo samo za to delovno organizacijo prepeljali v razne evropske države okoli 1.000 kamionskih tovorenih povištva.

M. G.

Brezdomski posebni odpadki

Poseben odbor pri gospodarski zbornici je razgrnil predloge, kako bi deponirali posebne odpadke, da ne bi več grozila ekološka katastrofa

Odbor za reševanje problematike posebnih odpadkov pri Medobčinski gospodarski zbornici za Dolenjsko — vodi ga inž. Anton Rečelj — je 13. februarja končal nekajletno delo. Pripravljeno so vsi predlogi za dokončno ureditev zadeve, pred katero po mnenju predstavnikov Dolenjske in Posavja, ki so sodelovali na posebnem pogovoru, ni več mogoče zatiskati oči.

Ker v celotni Dolenjski s Posavjem vred ni urejenega odlagališča za posebne odpadke — gre predvsem za ostanke barv in olj — te snovi v delovnih organizacijah kopičijo v sodih na svojih dvoriščih. V Posavju jih največkrat odvažajo kar z navadnimi odpadki vred na običajna smetišča.

Tako stanje je za okolje najbolj nevarno, nevarnost se vsak dan veča, zato so na osnovi lani izdelane Smeltlove študije še enkrat preverili, koliko je večjih imetnikov posebnih odpadkov. V obeh regijah je prijavljenih 26, ni pa zraven sevniške Kopitarne in še katerega.

Dokončen predlog odbora je naslednji: običajne komunalne odpadke naj bi še nadalje vsaka občina odvažala na svoja odlagališča. Tik komunalnega odlagališča odpadkov v Leskovcu na območju novomeške občine pa predlagajo izgradnjo varne deponije za posebne odpadke. Med posebnimi odpadki je po količini 95 odstotkov novomeških, od teh pa tri četrtine iz IMV. Ker je za gradnjo deponije posebnih odpadkov za IMV že bila v Leskovcu lokacijska obravnava (ki pa so ji krajani zelo nasprotni!), predlaga odbor le razširitev lokacijske dokumentacije in bi s tem pridobili deponijo za širše območje.

Nekaterih odpadkov tudi poslej ne bo možno v sodih shranjevati na predlaganem odlagališču, marveč jih je potrebno najprej pri visoki temperaturi sežgati, šele nato jih lahko brez nevarnosti za okolje odvažajo v deponijo. Tovarna Krka ima sama precej takih

snovi. Zdaj si pomagajo s sodelovanjem Opekarne Zalog. Tam so nekatere vrste takih odpadkov mešali z olji, ker imajo že elaborate in bodo vsak čas pridobljena tudi ostala potrebna soglasja. Postopek je patentiran, na enak način pa je možno neškodljive narediti tudi odpadke od proizvođaev Krkine tovarne Izolacije.

Kljub vsemu pa del odpadnih snovi iz Krkine proizvodnje ni primeren za mešanje med glino v Opekarni Zalog, potrebno je sežiganje v posebni peči. Krka je že naročila idejni projekt za lastno sežigalnico in jo bo gradila. »Ker gre za prototip peči, jo nameravamo najprej preizkusiti in jo usposobiti do take mere, da bo sežiganje popolnoma varno za okolje. Zmogljivosti peči bodo prevelike za potrebe Krke, zato bomo sežigalnico ponudili tudi drugim interesentom,« je dejal inž. Rečelj. Gre spet zato, ker lokacija za sežigalnico ne bi bila možna znotraj Krkine tovarniške ograje, kjer je že tako premalo prostora.

Strokovnjaki zatrjujejo, da je najprimernejša lokacija za deponijo posebnih odpadkov v Leskovcu. Odbor pri gospodarski zbornici smatra, da je delo opravil, nadalje pa bodo akcijo vodile zainteresirane delovne organizacije skupaj z občinami obeh regij. Kot trenutno kaže, je stvar taka: vse občine in vsi krajani bi radi varno deponijo, ker se vse bolj zavedajo nevarnosti, ki narašča z dneva v dan. Bržkone pa ne bo šlo vse gladko pri lokaciji. Kajti vsi so za varno deponijo, nihče pa je ne bi rad imel na svojem terenu, pred svojim nosom.

RIA BAČER

ŠENTRUPERČANI GLASOVALI »ZA«

ŠENTRUPERČANI — Krajani krajevne skupnosti Šentrupert so se minulo nedeljo odločili za podaljšanje samopriskupka. Referenduma se je udeležilo 95,3 odst. volilcev, za samopriskup pa je glasovalo kar 75,67 odstotka udeležencev referenduma. V naslednjih petih letih bodo v tej krajevni skupnosti zbrali 750 milijonov dinarjev, ki jih bodo porabili za širjenje telefonskega omrežja, modernizacijo cest, gradnjo kanalizacije in mliške vežice. Nekaj denarja pa dobe tudi vaški odbori.

RIKO NA BRNIKU

RIBNICA — Na ljubljanskem letališču Brnik je ribniški RIKO pred kratkim udeležencem zasedanja znanstveno-tehničnega sveta predstavil svojo letališko opremo. Posebno povzornost je pritegnil letališki odmetalec snega Turbostrem TS-55, ki v eni uri odmeče okoli 6.000 ton snega do 50 m daleč. Rikovi čistilci snega z letališč sodijo že v opremo večih letališč v Evropi, ZDA in Kanadi.

Vse težji zasebni računi

Z zbora LB — Temeljne posavske banke v Krškem — Povečuje se delež občanov, medtem ko se akumulacijska sposobnost gospodarstva manjša

KRŠKO — Devizna sredstva so realno rastle, dinarska pa ne. V sestavi celotnega potenciala Ljubljanske banke — Temeljne posavske banke Krško so dosegla sredstva občanov že 37 odstotkov, zato bodo poslovanju z občani posvetili še večjo pozornost.

To sta le dva zanimiva podatka s seje zbora LB — TPB Krško 11. februarja, kjer so med drugim obravnavali analizo poslovanja Temeljne po-

savske banke v srednjeročnem obdobju 1981 do 1984 in se dogovorili tudi o skupnih ciljih in nalogah poslovne politike banke v tem letu. Kot je dejal direktor TPB magister Dejan Avsec, doseženi rezultati med 23 temeljnimi

● Značilno je naglo usihanje akumulacijske sposobnosti posavskega združenega dela, povezanega v LB — TPB. Za kreditiranje serijske opreme kovinskopredelovalne industrije ni zadosti sredstev, za nove naložbe pa letos namenja banka 510 milijonov dinarjev. Med velikimi zalogami Temeljne posavske banke je nedvomno odprava posledic zimske pozebe; to bomo pomagali sanirati tudi ob zagotovljeni solidarnosti pomoči drugih temeljnih bank.

bankami LB — Združene banke predstavljajo Temeljno posavsko banko kot solidno. Lani je bilo v banki že 41 odstotkov denarja občanov, delež nenehno narašča in se je povzpela na 47 odstotkov. Ker se ta del bančnega denarja (tudi do 85 odstotkov) vrta v pomoč združenemu delu, ki nima denarja na ziro računih, ga bodo skušali s širitvijo mreže še povečati.

V Črnomlju deveti teden domačega filma

Poleg sedmih filmov na ogled tudi razstava »Bela krajina — 40 let v svobodi«

ČRNOMELJ — V soboto, 22. februarja, se bo v Črnomlju pričel teden domačega filma, ki ga v okviru občinskega praznika tokrat pripravljajo že devet let zapored. Hkrati bo istega dne ob 18. uri v razstavnem prostoru Kulturnega doma otvoritev zanimive razstave, ki nosi naslov »Bela krajina — 40 let v svobodi.«

Tako se bo od 22. do 28. februarja v Kulturnem domu zvrstilo sedem najuspešnejših jugoslovanskih filmov v preteklem letu, od katerih je bilo pet nagradjenih v Pulju. Abonmajske karte za teden filma, katerega pokrovitelj je črnomajski tozd Gorenja Kompressorji, so na voljo na Zavodu za izobraževanje in kulturo v Župančičevi 1, posamezne karte pa bo moč kupiti uro pred predstavo pri blagajni Kulturnega doma.

Na dan otvoritve bo na ogled Oče na službenem potovanju, 23. februarja Una, naslednjega dne Ljubez, v torek, 25. februarja, Tajvanska kanasta, 26. februarja Življenje je lepo, 27. februarja Ljuzevska pisma s premislekom, zadnji dan, torej 28. februarja, pa Ovni in mamuti.

Darujte v sklad za drage medicinske instrumente pri OO RKS Novo mesto, žiro račun: 52100-678-80144

Z energijo razsipamo, ker je poceni

Dr. Janez Stanovnik govoril posavskim komunistom

KRŠKO — V Domu Edvarda Kardaža je prejšnji teden govoril posavskim komunistom gospodarstvenikom dr. Janez Stanovnik, član predsedstva Slovenije. Predem si je ogledal jedrsko elektrarno in tovarno papirja.

Z nazornimi primeri je razgrnil zapletene mednarodne ekonomske odnose, kjer dobivajo predvsem bogati. V teh razmerah se je dr. Stanovnik vedno zavzemal za realni tečaj našega dinarja. Za nazorno primerjavo nevdržnosti naših cen je navedel električno energijo, za katero sicer radi tožimo, da je draga, prof. Stanovnik pa meni, da plačujemo le tretjino njene dejanske cene, zato tudi tako razpisno ravnamo z njo.

Glede osebnih dohodkov meni, da so lani realno narasli najmanj za 10 odstotkov, s čimer smo »dobili najzaj« tisto, kar smo ob zadrževanju prejemkov dosegli prejšnja leta. Menil je, da takšni veliki skoki niso odraz večje produktivnosti in so dolgoročno škodljivi.

A. Ž.

UKREP DRUŽBENEGA VARSTVA ZA STILLES

SEVNICA — Vsi trije zbori občinske skupščine so v torek sprejeli eno najtežjih odločitev — ukrep družbenega varstva za Stilles. Ukrep velja za oba tozda in ne le enega ter delovno skupnost skupnih služb. Izvršni svet še ni mogel predložiti vseh pet imen začasnega kolektivnega poslovnega organa, temveč le tri. Za predsednika je imenovan Drago Milinovič iz Kartonažev tovarne Ljubljana, za člana pa Dušan Harlander iz sozda Slovenijales in Zdravko Groboljšek iz Sevnice. S sklepom o uvedbi ukrepa družbenega varstva so odstavili dosedanjega glavnega direktorja inž. Jožeta Peterleja, vodjo delovne skupnosti skupnih služb in kadrovskega sekretarja Silva Volčaniška in direktorja tozda Stilno povištvo Otona Šketa.

Le daljša porodniška

Pa smo ga le dočakali, enoletni porodniški dopust. S skoraj soglasnim (proti je bil le en delegat) sprejetjem potrebnih sprememb zakona o delovnih razmerjih v republiški skupščini 12. februarja je padla še zadnja ovira za pričetek veljave te »razširjene pravice«. Tako torej imamo v Sloveniji s 13. februarjem (še dobro, da ni bilo še malo zavlačevanja z objavo sprememb v uradnem listu) enoletni porodniški dopust, ki velja tudi za tiste mamice, ki so še oziroma že na porodniški. Porodniški dopust se deli na »obvezni« del 105 dni za varstvo materinstva in otroka, 260 dni pa lahko koristi ali mati ali oče in je namenjen predvsem negi in varstvu otroka. Ob končno postavljeni piki na i nekajletnim prizadevanjem kar ne gre drugače, kot da še enkrat spomnimo, da je zadnja resna pobuda o daljši porodniški iz lanskega januarja morala čakati prav nerazumno dolgo. Ko pa je že bila sprejeta, in to v najširši »bazi«, se je odlašanje nadaljevalo zaradi zapletov pri spreminjanju zakona o delovnih razmerjih, ki so bili že takoj čudni, da so dajali vsaj slutiti, da gre za namerno zavlačevanje. »Ker gre za širitev pravic in ker pomeni daljši dopust le delno uresničitev vseh predlogov v zvezi z nego in varstvom otroka«. Le kaj bomo rešili s tistimi nekaj milijoni, ki smo jih prihranili, ker tudi mamice, ki so zaključevale porodniško od 1. januarja naprej, niso mogle biti ob otroku leto dni? Ko bi bili povsod tako varčni!

Z. LINDIČ-DRAGAS

PIONIRSKA V PRENOVLJENIH PROSTORIH — V torek dopoldan je bila v študijski knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu slovesnost ob otvoritvi prenovljenih prostorov pionirske knjižnice. Oddelek, ki je v 22 letih delovanja kar za desetkrat povečal svoj knjižniški fond, posodi na leto že več kot 42.000 knjig. Prenovljeni prostori bodo omogočili boljše usluge mladim uporabnikom, razširila pa se bo tudi dejavnost. V goste bodo vabili ustvarjalce za mladino, pripravljali bodo knjižne uganke, se pogovarjali o prebranih knjigah itd. Otvoritve sta se udeležila tudi književnik Ela Peroci in Severin Šali in pionirjem iz grške osnovne šole odgovajala na vprašanja. Obiskovalci so si lahko ogledali tudi razstavo del in ilustracij knjig Ele Peroci, ravnatelj Dolenjskega muzeja Franc Šali pa je ob tej priložnosti podelil republiška priznanja mentorjem bralne kulture v novomeški občini. (Foto: Janez Pavlin)

VREME
Dane se bo vreme izboljšalo, jutri in v soboto bo deloma jasno, z meglo po kotlinah.

Ekološko pustošenje je samomor

Ob predstavitvi knjige dr. Dušana Pluta Za ekološko svetlejši jutri — Ekološko preobremenjena Slovenija — Upanje za jezove na belokranjskih rekah

ČRNOMELJ — Pretekli teden sta črnomaljska srednja šola Edvarda Kardelja in tukajšnja raziskovalna skupnost pripravili predstavitev knjige domačina dr. Dušana Pluta Za ekološko svetlejši jutri. V delu, ki ga je tokrat predstavil Belokranjec in v katerem teče beseda, kakor že naslov pove, o ekologiji, avtor ni imel dlake na jeziku in si ni ustvarjal iluzij, da socializem že sam po sebi odpravlja ekološke probleme.

Plut je z nekaj besedami predstavil svoje delo, potem pa se je dotaknil onesnaževanja v Sloveniji in po svetu, skupaj s Črnomaljci pa tudi nekaterih najbolj perečih ekoloških problemov v njihovi občini. V knjižnici ali bolje priročno za ekološko svetlejši jutri je izdelal vprašalnike o proučevanju smetišč, proučevanju onesnaženosti zraka, o vodnih virih, možnostih za majhne elektrarne ipd.

Po Plutovih besedah se nam v prihodnosti ne obeta nič dobrega, kajti danes načrtujemo razvoj tako, kot da bo že sedaj ekološko obremenjena Slovenija še lahko prenesla vire onesnaženosti.

● Plut je opozoril na odzivanje znanosti in politike, ki z nezaupanjem zreta na tiste, ki se ukvarjajo z ekološkimi vprašanji. Znanost se je po njegovih besedah bolj posvetila proučevanju posameznih problemov, tako da ne vidi vseh težav, povezanih v celoto, politiki pa jemljejo ekološka opozorila kot nekaj, kar naj bi oviralo razvoj, vendar bodo morali po njegovem prepričanju tudi politični vrhovi in upravne institucije čimprej ugrizniti v ta problem.

snaženosti. Če bomo v Sloveniji še naprej ravnali tako kot doslej, se bo ekološka obremenitev do leta 2000 povečala za tretjino, nadaljnji razvoj, načrtovan z ekološkim pustošenjem dežele, pa lahko pomeni le samomor. V Sloveniji so namreč reke, a tudi manjši vodotoki tako onesnaženi, kot bi ob njih živel 9, in ne 2 milijona ljudi. Več kot petina Slovencev živi v naseljih z najvišjo stopnjo onesnaženosti zraka. Po ocenah je v naši republiki poškodovana tretjina vseh gozdov, s čimer gremo v korak s Švicco (34 odst.) in Avstrijo (40 odst.).

In kako je v črnomaljski občini? Izkušnje ob zastrupljeni Krupi in iskra-

nju prostora za osrednje odlagališče komunalnih odpadkov kažejo, da v Beli krajini narašča ekološka zavest, čeprav že več kot desetletje ni bilo nobene raziskave o tem. Zadnje delo Pluta leta 1974 v okolici Vinice, podatki pa so pokazali, da se je takrat ekoloških problemov zavedala petina ljudi, zelo skopi pa so bili odgovori na vprašanje, kaj konkretno so pripravljene samistortiti za reševanje ekoloških problemov. Črnomaljski so opozorili na Lahinjo, ki je postala črnomaljska kanalizacija, na odlagališče smeti, ki ni le draga tuška problem, ampak zadeva vse prebivalce občine. Skrbijo jih dnevi z meglo, saj se njihovo število v zadnjem desetletju povečuje, to pa Črnomaljci povezujejo z bojaznijo, da je zrak vse manj čist. Plut je priznal, da onesnaženost zraka v deželi ob Kolpi ne narašča, čeprav je v nekaterih naseljih bolj umazan kot nekdanj.

V dobre tri ure trajajočem pogovoru o knjigi in ekoloških problemih, kjer je bilo izrečenih veliko črnogledih misli,

je bilo tudi kanček optimizma. Gre namreč za jezove na belokranjskih rekah, ki imajo tudi pomembno ekološko funkcijo in ki, kakor vse kaže, ne bodo več propadali, kajti v Črnomlju so se začeli dogovarjati o gradnjah malih elektrarn ob jezovih.

M. BEZEK

V GLEDALIŠČE V TRST

KOČEVIJE — Kočevci so se v soboto, 15. februarja, z avtobusom popeljali v Trst in si v Stalnem slovenskem gledališču ogledali predstavo »Hudomušna prikazen«. Takih ogledov, ki jih organizira Kulturna skupnost Kočevje v sodelovanju z ljubljansko podružnico Slavnik iz Koprca, je bilo doslej že več. Podoben obisk bo 8. marca, ko se bodo tržaški gledališčniki predstavili s Cankarjevim »Pohujšanjem v dolini šentflorjanski.

Ob sobotnem obisku so si Kočevci ogledali tudi spomenik padlim in spomenik Prežihovemu Vorancu v Doberdolu, kjer so jih sprejeli tudi predstavniki tamkajšnje občinske uprave in Zveze borcev.

Previdneje s podpisovanjem

»Zloglasni« 193. člen

SEVNICA — Kako inovativni smo v sprejemanju predpisov, to znova dokazuje tik pred novim letom vpeljeni zakon o temeljih bančnega in kreditnega sistema, ki v »zloglasnem« 193. členu določa kreditno sposobnost posojiljemalca.

Med gospodarstveniki velja že samo zakonsko besedilo za težko razumljivo, tako da ga je morala ljubljanska banka celo »prevesti«. Banka je tudi nemudoma preverila tako imenovane OBS obratce in ugotovila (pričakovano) porazno stanje, da večina članic ni kreditno sposobnih.

Ne bi bili Jugoslovani, če ne bi znali najti izhoda tudi iz te zagate. V čem je ta »inovacija«? Banka mora od družbenopolitične skupnosti dobiti akt, s katerim le-ta prevzema obveznost do vračila kredita. Z drugimi besedami, predsednik izvršnega sveta občinske skupščine naj bi podpisal nekakšno garancijo. Bojda so po občinah ti predsedniki na veliko podpisovali. Na podeljčkovi seji svetniškega izvršnega sveta so menili, da kaže biti previden pri podpisovanju in novem zadolževanju. A. Ž.

Zdaj črn kruh, potem pogača

Čez 3000 delavcev celotnega Novoteksa na osebnih dohodkih čuti zastarelost

NOVO MESTO — V letu 1986 obrača Novoteks nov list v svoji zgodovini. Posodobitve proizvodnje in novi programi bodo začeli dati prve boljše rezultate, »pravi dipl. ekonomist Slavko Pavlin, direktor Novoteksa.

Največ novosti imajo letos v proizvodnji tkanin in prej. V Novem mestu je že zgrajena predilnica mikanih prej, iz katerih bodo kmalu na najsodobnejših strojih delali prve metre novih tkanin za ženske plašče in kostime. Gre za mehka in povsem lahka debelejša blaga tipa kamelhaar in tweed, ki jih iščejo vsi konfekcionarji, ker jih sicer uvažajo. Kupci taka blaga zahtevajo.

Prav te dni bo spuščen v pogon program učinkovitih sukancev, iz katerih delajo prejo, zelo iskano v proizvodnji trikotarja, uporabna pa je tudi za tkanje in pletenje. S pomočjo mednarodnega posojila pa poteka investicija v Metliki, kjer kupujejo predilnico, ki bo dajala precej umetnih in naravnih vlaken, od viskoze do zajčjih dlak s trenutno modnimi dodatki svetlečih se niti. Novi so tudi programi lažjih tkanin za ženske obleke iz lanu, svile in viskoze.

»Namen vsega tega je zmanjšati za polovico proizvodnjo diolenov, ker se je modno preživela, in proizvajati najsodobnejše tkanine, s katerimi bi Novoteks spet dobil nekdanji ugled med tkaninarji Jugoslavije,« je vse lanske in letošnje investicije na kratko pojasnil direktor Pavlin.

Drugi del celotnega Novoteksa, konfekcijska proizvodnja, ima tudi letos nekatere novosti. Z novim letom so pripojili tovarno v Prnjavoru blizu Banjaluke, ki je prej vrsto let opravljala kooperacijska dela za Novoteks. Ta obrat preusmerjajo za izvozne posle s pomočjo ljudskega posojila v BIH, tako da bo 300 de-

lavcev dobilo zaposlitev. V Novem mestu pa so hkrati s prostori za novo likalnico zgradili tudi prostore za procesni računalnik, ki bo kmalu konfekcijsko proizvodnjo. Računal-

● Glede finančnega rezultata se direktor Pavlin ni pohvalil: »Finančni efekt bi v preteklem letu označil z ničlo. Samo trgovina in tovarna v Trebinju poslujeta dokaj donosno, vsi ostali živo-tariji. Novoteksov slabi gmotni položaj je precej povezan z izdelki, ki čakajo izvoz v Libijo, in s splošnim položajem jugoslovanskih volnarjev. Vsem gre slabo. Sicer konfekcijo dobro prodajamo, nimamo prekomernih zalog, občutno pa smo zmanjšali zaloge tudi pri metrskem blagu. Za uspeh štejemo že to, da smo se obdržali brez izgub, vendar je cena takega rezultata grenka: nizki osebni dohodki. Letos januarja smo z izplačili zlezli na poprečje okrog 60.000 din, lani je bilo še znatno slabše. Mislim pa, da se bomo najkasneje v dveh letih spet približali kolektivni, ki si lahko odmerjajo pošten kos kruha.«

nik je že v hiši, pet ljudi pa je trenutno na šolanju v Franciji.

R. BAČER

NALOŽBE V POSODOBITEV — V Trimu v naslednjih letih ne bodo širili proizvodnje. Z naložbami bodo poskušali doseči bolj smotno proizvodnjo in prihranek surovin. (Foto: J. Simičič)

Denar za posodobitev Trima

V Trimu bodo v naslednjih petih letih vložili 800 milijonov dinarjev v posodobitev proizvodnje

TREBNJE — TRIMO — Trebanjska industrija montažnih objektov je letos startala z več podpisanimi pogodbami kot lani v enakem času. Če se po jutru dan pozna, potem se Trimu obetajo dobri proizvodni rezultati, vprašanje pa je, ali bo mogoče isto reči tudi za poslovne dosežke. Kakor so predstavniki Trima dejali na tiskovni konferenci konec minulega tedna, se

● Svetla točka Trimovega poslovanja je prav gotovo to, da je vrnil že vse kredite, ki jih je pred leti najel za osnovna sredstva. Vendar je oprema medtem že zastarela. Brez novih vlaganj ne bodo mogli naprej, zato bodo letos vložili 460 milijonov dinarjev. Od tega bodo veliko večino sredstev zagotovili iz lastnih virov, okoli 100 milijonov pa bo mednarodnih posojil. Ta denar bodo v glavnem porabili za posodobitev linije za izdelavo strešnih in fasadnih plošč.

njihov izhodišni položaj vse bolj slabša.

V strukturi cene namreč zavzema cena za material že celih 85 odstotkov, tako da v okviru 15 odstotkov Trimu ostaja zelo malo manevrskega prostora. Resda bodo poskušali s temeljito analizo ugotoviti, ali so prav organizirani, vendar je že sedaj jasno, da dohodkovno uspešnost najbolj zaje-dajo visoke cene reprov materialov, zlasti domačih.

Kljub tem težavam je bilo lani podpisanih za domala 4 milijarde dinarjev pogodb. Od tega so podpisali za 3,5 milijona konvertibilnih dolarjev in za 2,5 milijona klirskih dolarjev pogodb. Vendar lani niso bile uresničene vse pogodbe, prav tako je delež izvoza v celotnem prihodu manjši, kakor bi sicer bil, ker so v Trimu precej materiala uvozili samo začasno. V to pa so bili prisiljeni, saj so cene domačih materialov — tanke obarvane jeklene pločevine — za 70 odstotkov višje kakor cene uvoženih materialov z vsemi dajatvami vred.

Poseben problema predstavljajo novi devizni zakoni, zaradi katerih je Trimo že utrpel škodo. Akreditivov za uvoz poliuretanskih sestavin še ni, zato pa tudi ni mogoče izdelovati plošč. Zaradi tega ni bilo mogoče pravočasno odpremiti blaga na Kitajsko in v Egipt. Materialne škode skoraj ni mogoče oceniti, prav tako se nič dobrega ne obeta pri dobaviteljih surovin itd.

V naslednjih šestih letih bo celotni prihodek v Trimu naraščal za 12, izvoz pa za 16 odstotkov na leto. Letos bi morali potemtakem izvoziti za domala 6 milijonov dolarjev in do konca srednjeročno za 9 milijonov dolarjev na leto. Da bodo dosegli take rezultate, bodo morali v Trimu vsako leto povečati zaposlenost za 2,6 odstotka. J. S.

NAŠA ANKETA

Kandidati premalo znani

Da so časi izjemno težki in da moramo posebno zaradi tega v letošnjih volitvah »pripeljati« na položaje bolj ali manj odgovorne, zares najboljše ljudi, strokovno usposobljene, delavne, poštene, vzorne, moralno neoporečne itd., o tem čivkajo že vrabci, tolikokrat smo to slišali v dosedanjih pripravah na volitve, ki so se začele sredi lanskega leta. Da bi bilo to možno, je eden prvih pogojev, da ljudi, ki naj bi jih evidentirali, ki so bili evidentirani, ki jih bomo volili, poznamo. Ker je skoraj nemogoče, da bi vsak poznal vse, posebno, ko se raven višja iz krajevne skupnosti in tozda v občino, republiko in zvezo, ne bi smela izostati informacija o kandidatih. Zdaj so tako rekoč za nami temeljne kandidacijske konference. So ljudem kandidati dovolj znani, da ne bo obkrožanja kar tako, po abecednem ali kakšnem drugem redu? Zaenkrat kaže, da, žal, ne.

DOLFE PLANINC, upokojenec z Rožič vrha: »Delegat v vse tiste, ki bodo sprejeli funkcije v naši krajevni skupnosti, poznam, prav tako tiste, ki so kandidati za vodilne funkcije v črnomaljski občini. Razumljivo pa je, da ne poznam prav vseh tistih, ki bodo vodili občinske sise. Vendar je bilo na temeljni kandidacijski konferenci v naši krajevni skupnosti vsaj nekaj ljudi, ki so poznali kandidate, in tako smo se v širši razpravi odločili za po našem mnenju prave ljudi.«

MARICA KIRN, prodajalka mesa, iz Brusnice: »Vse delegate v naši krajevni skupnosti dobro poznam, nisem pa prepričana, če bodo vsi upravičili naše zaupanje. So tudi takšni, od katerih ves mandat ne boš slišal prave besede, drugi bodo poskrbeli le zase in za svojo vas. Na naši kandidacijski konferenci smo letos slišali čisto nova imena, kar je vredno pozdraviti. O tem, kaj bomo volili v občinske vrhove, nisimo podrobneje seznanjeni. Zvedeli smo le, da je za eno od funkcij predlagan naš Matevž Franko. Na občini sedaj poznam le Dularja in Suhadolnika.«

SLAVKO KERSNIČ, skladiščnik iz Nemške vasi: »V ribniški občini smo vsi občani dobro obveščeni o kandidatih. Kandidate za odgovorna mesta poznam, tistih za manj odgovorna mesta pa ne vseh, razen tistih iz naše krajevne skupnosti, ki so kandidati za občinski zbor KS. Menim tudi, da lahko bolj malo vplivam, kdo bo izvoljen na odgovorna mesta, saj je le po en kandidat, medtem ko jih je za manj odgovorna mesta običajno več.«

CVETA JAGODIČ, kadrovska referentka v metliškem Kometu: »Zase lahko rečem, da poznam večino kandidatov, tako rekoč vse, iz delovne organizacije pa tudi iz krajevne skupnosti. Mislim, da tudi ostali poznajo večino kandidatov, saj smo majhna občina in se ljudje med sabo poznajo, poleg tega je več kot pol takih kandidatov, ki so že doslej opravljali razne funkcije. Pri nas se je že pri evidentiranju pokazalo, da ljudje izbirajo najbolj sposobne in delavne.«

MARICA ŠKODA, direktorica posebne finančne službe v Trimu Trebnje: »V občinskem merilu že še poznam kandidate za opravljanje pomembnejših funkcij, žal pa le po imenu, manj pa, ali so sposobni za naloge, ki jih bodo prevzeli. Zelo slabo poznam kandidate za republiške in zvezne funkcije. Lahko pa rečem, da je bilo dosti evidentiranih, pa malo pravih kandidatov. Liste so bile po mojem mnenju prezgodaj zaprte, navaden občan ima le malo možnosti vplivanja na rezultate volitev. V Trimu pa močne kandidate poznamo, natančno vemo, kaj zmorejo, in jih tako tudi volimo.«

FRANC RAC, vratarško-čuvajska služba, Avto Kočevje: »Opravljam le službo, stika s samoupravljanjem in politiko nimam. O kandidatih ne bi mogel dosti povedati, le kar mimogrede slišim. Najbolje poznam kandidate iz našega podjetja, manj iz krajevne skupnosti. Kandidate za odgovorne občinske dolžnosti poznam le površno. Človeka lahko oceniš, če imaš z njim opravka. In izvolitev republiških delegatov pa ne morem kaj dosti vplivati.«

ANTON SIMONČIČ, višji gasilski častnik iz Boštjanja: »Poznam edino dosedanje funkcionarje v krajevni skupnosti in Tiste, ki so sedaj kandidati za njihova mesta. Ne poznam pa kandidatov za funkcije v občini, oziroma le kandidatko za predsednico občinske skupščine, kar je dosti premalo. Zakaj je povrh samo po en kandidat, kot je v Sevnici?«

MARJANCA JELER, prodajalka Mercator Agrokombinata s Senovega: »Ne poznam imen na kandidatih listah za spomladanske volitve. Ne zanimam se za politiko. Ne bi poznala niti nobenega sedanjih na primer občinskih funkcionarjev, če ne bi bili predsednik mladine, sindikalnega sveta in medobčinskega sindikalnega sveta po naključju Senovčani. Gotovo bi sedanje in bodoče funkcionarje bolje poznali, če bi imeli bolj širši stik z bazo. Ne vem, da bi prišlo do zamenjave, če je kdo »pozabil« na svoje volilce.«

MARIJA STERMECKI, upokojenka iz Velikih Malenc: »S kandidati sem dobro seznanjena, ne le s tistimi iz krajevne skupnosti. Na kandidacijski konferenci smo za obe delegaciji izbrali zaprto listo, ker nas je premalo, da bi si lahko privoščili odprto. V takoj majhni krajevni skupnosti, kot je naša, komaj zberemo dovolj ljudi za občinsko skupščino, sise, krajevno samoupravo in družbene organizacije.«

Ljubljansko pismo

Iz koristi se upirajo spremembam

Predkongresna tema: zakaj se ne uresničuje program stabilizacije

LJUBLJANA — V zadnjih desetih letih je bilo v središču zanimanja ZKJ ustvarjanje vse bolj demokratičnih družbenih in proizvodnih odnosov, učinkovitemu in skladnemu razvoju proizvodnih sil pa nismo posvečali dovolj skrbi in pozornosti, čeprav so po marksistični teoriji, kot je znano, proizvodne sile bistvena sestavina družbenih in proizvodnih odnosov. Temeljite spremembe v teh odnosih so po izvedeni socialistični revoluciji predvsem povezane z razvojem proizvodnih sil, ne pa z našimi željami.

Naša zagnanost pri ustvarjanju bistveno novih družbenih in proizvodnih odnosov v zadnjih letih je pripeljala v naši ideologiji in politiki do neslutenega razvoja frazeologije o samoupravljanju kot dokazovanju naše pripadnosti samoupravni usmeritvi in progresivnim silam. Kakor da je z leporečjem sploh možno kaj doseči.

Problemi, ki so povezani z razvojem proizvodnih sil, bi morali nedvomno preiti v središče zanimanja vseh subjektivnih dejavnikov socialistične preobrazbe naše družbe, da bi tako ustvarili možnosti za razvoj takšnih družbenih in proizvodnih odnosov, kakršne želimo imeti. Brez tega ostajajo ti odnosi nedoločeni v resničen življenju pa smo priče številnim konfliktom, nedelu, neodgovornosti in politični improvizaciji. Namesto da bi samoupravljanje vse bolj postajalo družbena praksa, se spreminja v samoupravno ideologijo, ki kliče na pomoč etatizem državnega usmerjanja in administriranja.

Danes si sleherna država prizadeva, da bi se čim hitreje razvile tiste panoge, ki so ključnega pomena za celotno gospodarstvo in družbo, pri nas pa jih niti še nismo dokončno

opredelili. Danes izvažamo skoraj vse in karkoli in zato doživljamo velikansko gospodarsko škodo.

Pred kratkim je neki naš ugledni ekonomist dejal, da je dolgoročni program gospodarske stabilizacije edini demokratični izhod iz krize, v kakršni živimo. Toda v preteklih treh letih, odkar smo ta program sprejeli, nismo skoraj ničesar storili — da bi ga začeli v praksi uporabljati. Zakaj?

Programu stabilizacije se upirajo vsi tisti gospodarski in družbeni krogi, ki v sedanjih razmerah uživajo različne privilegije, ki niso povezani z delom in rezultati dela, temveč z monopolističnimi in podobnimi ugodnostmi. In katerim socialnim plastem ustreza sedanji položaj? Tistim že, ki svoje blago in storitve drago prodajajo in tuje poceni kupujejo. Tisti, ki dobro zaslužijo na račun prelivanja dohodka zaradi široko razprtih škarij cen, skušajo na vse načine ohraniti svojo monopolno ekonomsko moč.

● Socializacija izgub ustreza tistim, ki imajo izgube. Zato se krčevito bojujejo, da bi še naprej zanje uporabljali solidarnost, ki dejansko pomeni izkoriščanje tistih, ki delajo dobro.

Monopol ne delovna mesta ustreza spet zaposlenim, ne pa brezposelnim, ki bi radi delali. Prav tako ni malo ljudi v gospodarstvu in še zlasti v negospodarstvu, ki z zelo malo dela ustvarjajo visoke osebne dohodke in nasprotujejo spremembi razmer. Tudi ti so zelo močni in vplivni.

Pri nas negospodarstvo že leta obilno zajema v dohodek gospodarstva in gospodarstvo s tem vse bolj duši. Zelo poučen je tudi podatek, da med kakimi 6,2 milijona zaposlenimi v družbenem sektorju predstavljajo proizvodni delavci le okrog 43 odst. zaposlenih. Tudi na področju gospodarstva namreč administracija zelo učinkovito ožema proizvodne delavce in se prav tako bojuje, da bi ta položaj ohranila.

Proizvodni delavci torej prenašajo na svojih ramah hudo breme negospodarstva in gospodarske birokracije. Da bi na demokratičen način odpravili sedanje razmere, je nujno, da v našem političnem življenju pride daleč bolj do veljave vpliv delavcev.

VINKO BLATNIK

Kmetijstvo

Izjema za Vinico?

Kmetje se pritožujejo

VINICA — Prebivalci krajevne skupnosti Vinica se pritožujejo nad novim načinom obveščanja o osemnitvi krav in so prepričani, da bi moralo to obveščanje še naprej potekati po starem, torej, da bi kmetje obišli obvestilo veterinarju na table v njihovih vasih. Ne morejo se namreč sprijazniti s tem, da črnomaljska Veterinarska postaja od 5. oktobra lani sprejema naročila za umetno osemnitvevinje po telefonu od 6.30 do 8.30, da je na steni Veterinarske postaje nabiralnik, v katerega lahko vržejo naročilo, ter da naročila sprejemata ves dan tudi pisarniška delavka in dežurni veterinar.

Na veterinarski postaji pojasnjujejo, da so bili z novim načinom naročanja osemnitve vsi rejci govejih plemenic pravočasno obveščeni v zbiralnicah mleka, pripomb pa ni bilo, poleg tega je javljanje za osemnitve po telefonu vpejano že po vsej Sloveniji.

Prebivalci v vaseh okrog Vinice pa s tem odgovorom niso zadovoljni. Vsi kmetje namreč ne oddajajo mleka, zato tudi niso vedeli za novi način obveščanja. Sprašujejo se, kako naj ljudje, ki so 10 do 15 kilometrov oddaljeni od telefona, pravočasno oddajo telefonsko sporočilo, da o tem, da bi morali priti v Črnomelj, ne govorimo.

VEČ ZA INTERVENCIJE V KMETIJSTVU

BREŽICE — Da bi zaustavili pretirana nihanja v pridelovanju hrane, v brežiški občini že peto leto zbirajo sredstva za intervencijski sklad. Doslje so delovne organizacije prispevale vanj 0,7 odst. od osebnega dohodka zaposlenih, s 1. marcem pa ga povečujejo na 1 odstotek. Doslje zbrana vsota namreč ni zadoščala za spodbujanje vseh kmetijskih panog. Nekaj teh sredstev so zahtevali tudi veterinarji za delno pokrivanje stroškov za osemnitvevinje in pospeševanje, vendar neuspešno. Upajo, da bo zaleglo lanske priporočilo občinske skupščine.

KMETOVALCI, POZOR!

Izdelujemo rotacijske mulčerja vseh širin od 0,9 m do 1,3 m za traktorje Tomo Vinkovič ter od 1,3 m do 2,3 m za vse ostale vrste traktorjev. Namenjeni so za sekanje — mulčenje trave in tanjših vej in rozg v vseh kmetijskih nasadih. Proizvaja Franc ROŠKER, C. v Rošpoh 28, 62351 KAMNICA, tel. 062/621-233. Prodaja OZ TRGOKOOPERANT, Titova c. 44, 62000 Maribor, tel. 062/38-960.

126/8-86

Kmetijski nasveti

Kontejnrska zbiralnica?

Mleko ni idealna hrana le za človeka, marveč tudi za mikroorganizme. Sveže namoljeno mleko jim nudi hrano, vlago in primerno temperaturo, to pa je prav tisto, kar drobnoživke potrebujejo za rast in dobesedno eksplozivno razmnoževanje. V nekaj urah se število mikroorganizmov v mililitru mleka pomnoži od nekaj tisoč v stotine milijonov.

Divje razmnoževanje lahko zaustavi le nizka temperatura in tako pridemo do izjemnega pomena, ki ga ima ohlajevanje mleka za njegovo kakovost. S hlajenjem je treba začeti takoj po molži, čeprav nekaj časa mleko še varujejo posebne mikroboicidne snovi, ki so v sveže namolzenemu mleku. Najkasneje v dveh urah mora biti mleko ohlajeno na 4 do 5° Celzija, potem dlje časa ohrani svojo kakovost.

V praksi so seveda težave, včasih pa tudi jalovi izgovori. Mrzle vode je skorajda povsod dovolj, s tem pa tudi možnosti za hlajenje. Industrija ponuja tudi različne vrtiljive hladilnice, hladilne vrče, in hladilne bazene, ki učinkovitost hlajenja še močno zvečajo. Na kakovost mleka močno vpliva tudi organizacija odkupa in prevzema mleka. Mlečnih kant in vrčev po vaših zbiralnicah skorajda ni več videti na tleh, kar je napredek, a šele prvi korak. Naslednji bi bil hladilna zbiralnica.

Prav tu se ponuja novost. Gornjeradgona Avtoradgona reklamira kontejnerske zbiralnice mleka, ki so v svojem bistvu poznani konterjerji (kakršne uporabljajo namesto nekdanjih stanovanjskih barak), v njih pa so hladilne bazeni in druga potrebna oprema za higiensko hranjenje mleka. V taki zbiralnici je mogoče do prihoda zbiralne avtomobilske cisterne hraniti do 3.000 l mleka pri temperaturi 4° Celzija, kar pomeni, da bi zadoščala kar za veliko vas.

Ne da vi delali reklamo domiselnemu proizvajalcu iz Radgone, je treba reči, da bi se dal s to novostjo zelo izboljšati odkup mleka in da bi se investicija verjetno kmalu izplačala — zlasti, ker bo tudi pri nas prej ali slej treba omejiti število v mleku dovoljenih bakterij kontaminentov (zdaj jih je dovoljenih kar 5 milijonov v mililitru mleka). Inž. M. L.

Neznanje draži gnojilo

Draga mineralna gnojila silijo k smotrni porabi — Predlog, da bi v večjem obsegu analizirali zemljo

Na vrata že trka spomladanska setev. Jugoslavija pa se še obira s tem, kako zbrati denar za regresiranje setve in kaj sploh regresirati. Slovenska skupščina je prejšnji teden zavrnila osnutek zveznega zakona, češ da ni sprejemljiva nakazana pot do potrebnih 60 milijard dinarjev. Po njenem naj bi bilo letos zadnji tak, da bodo regres dobili proizvajalci umetnih gnojil, ne pa porabniki.

Bodi kakorkoli, ne tako ne drugače umetna gnojila očitno ne bodo nikoli več poceni, četudi ta čas vzbujajo nekaj upanja naglo padajoča cena nafte. Dejstvo je, da poraba umetnih gnojil pri nas narašča in da je zdaj dvakrat manjša kot v razvitejših evropskih deželah. Z ekološkega vidika je to dobro, z vidika izrabe kmetijske zemlje in oskrbe s hrano pa gotovo ne. Še bolj kot po količini pa zaostajamo po kvaliteti uporabe. Večinoma gnojimo bolj ali manj na pamet.

Od vseh dejavnikov rasti lahko rudninska gnojila najbolj povečajo pridelek. Vendar pri tem velja znani Liebigov zakon minimuma, kar pomeni, da je pridelek odvisen od tiste sestavine, ki je v tleh najmanj. Pravilno lahko gnojimo samo tisti poljedelec, ki zemljo pozna, tega pa natančno ne more brez kemičnih analiz. Te sicer dela (za velik denar) precej kmetijskih ustanov, skupno število analiz pa je vendarle mnogo premajhno, da bi bila to vsakdanja praksa.

Prav to pa bi ob dragih gnojilih morali doseči. Nekatere zadruge se tega lotujejo, vendar v preskromnem obsegu. Kaj pa je 300 vzorcev zemlje za celotno območje KZ Krka Novo mesto ob tako razdrobljeni in raznoliki kmetijski zemlji? Zato je upravičena pobuda, da bi v tem pogledu povsod naredili več. Manjše vzorcev zemlje, ki največ stane, bi lahko poenostavili tako, da ne bi zaposlovali strokovnjakov osrednjih kmetijskih ustanov, z večjim prispevkom kmetijskih skladov pa bi znižali ceno, da bi bile analize dostopnejše. To bi se zagotovo dobro obrestovalo.

M. LEGAN

Kmetijski odpadki v živinski krmi

«Omeščane» opne celic olajšajo prebavo

Ameriški znanstveniki sodijo, da povečana predelava odpadkov kmetijskih pridelkov, na primer slame in koruznih stebel, lahko pripomore k precejšnjemu zmanjšanju porabe zrna pri pripravljanju živinske krme.

Po mnenju strokovnjakov univerze v Illinoisu je z obdelavo težko prebavljivih rastlinskih odpadkov z nekaterimi kemijskimi raztopinami mogoče dobiti dobro krmo za govedo, ovce in druge prežvekovalce. Stanično tkivo, ki ga vsebuje slama koruznega stozca, in drugi odpadki imajo enako visoko energetsko vrednost kot škrob, ki je v žitnih zrnih.

Struktura opne teh celic ovira sproščanje energije, ki poteka pod učinkom bakterij v prebavnem traktu prežvekovalcev. Raziskave, ki so jih opravili na več skupinah ovc in jagnjet, so pokazale, da obdelava pšenične slame z vodikovim peroksidom poveča njeno prebavljivost za 50 do 100 odstotkov. Prav tako so ugotovili, da ob tej krmi zelo dobro napreduje tudi teža ovc in govcdi in da te živali ob njej ne obolevajo. Goveja živina, v katere krmi je bilo 65 odstotkov tako obdelane krme, je pridobivala težo v enakem tempu kot živali, katerih porcije sta sestavljala samo koruza in seno. (Iz Gospodarskega vestnika)

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotnem sejmu je bilo naprodaj vsega 267 pujskih starih do 3 mesece. Lastnika je zamenjalo 173 živali, in sicer je bilo treba za vsak kilogram žive teže odšteti 480 do 500 din.

PRIKAZ REZI

ČANJE, BLANCA — Danes ob 8.30 uri pričakujejo v tukajšnjih velikih nasadih jablan znanega slovenskega sajarskega strokovnjaka inž. Francea Lombergerja iz mariborskega Kmetijskega zavoda. Delavcem (Mercatorja) sevnškega Kmetijskega kombinata, tozda Proizvodnja, naj bi, če bo seveda vreme ugodno, prikazal pravilno rez.

Tretjič prvaki?

Na kvizu na Studencu zmagali prvaki iz Tržišča

STUDENEC — Na zadnji seji občinske konference ZSMS je žlaniča aktiva mladih zadrudnikov iz Šentjanža predlagala, da letošnji občinski kviz »Mladi in kmetijstvo« opravijo na Studencu v pomoč tamkajšnji mladinski organizaciji. Kviz je bil v soboto.

Ponovno so v konkurenci domačinov, Pečja, Šolarjev iz Tržišča zmagali prav prekajeni Tržiščani, lanski prvaki na republiškem kvizu. Poudariti velja, da je bila sevnška občina republiški prvak že dvakrat, bo to uspelo tudi v tretje?

Njihov mentor, kmetijski pospeševalec Marko Zabukovec, je optimist. Govori povsem v jeziku športnikov: »Kjer je množičnost, je tudi kakovost.« je pojasnjeval uspeh svoje ekipe. Temu velja pritruditi, saj so Tržiščani poslali v boj tudi najmlajše iz osnovne šole.

A. Ž.

ZANIMIVO ČEBELARSKO PREDAVANJE

SEVNICA — Tukajšnje čebelarstvo vabi na zanimivo predavanje 23. februarja ob 8.30 uri v dvorani AMD (Cesta na grad, pri delavnici Kmetijskega kombinata). Znani čebelar Ivan Esenko iz Ljubljane bo govoril o vrzeli matice kranjske čebele z inseminacijo, o čebeljih boleznih in o praktični uporabi korejske mrežice za smukanje cvetnega prahu.

ZASTOPALI BODO DOLENJSKO — Igor Ravbar, predsednik komisije za kmetijstvo pri OK ZSMS Novo mesto izročila praktična darila zmagovalcem letošnjega kviza »Mladi in kmetijstvo« ekipi Trebnjega. Na sliki od leve proti desni: Franc Pust, Jožica Anžlovar in Slavka Mlakar. (Foto: J. Pavlin)

Pomoč samo trajnim kooperantom

Metlika: obnova od pozebe poškodovanih vinogradov

METLIKA — Lanska katastrofalna zimska pozeba je v vinogradih v metliški občini naredila za 270 milijonov dinarjev škodo. Ker je v lanskem letu v tej belokranjski občini s tem izpadlo kar 7 odstotkov družbenega proizvodstva, so upravičeni do pomoči iz republiškega solidarnostnega sklada.

Iz tega sklada so občini odobrili 12 odstotkov nepovratnih sredstev na ocenjeno škodo, kar znese 32 milijonov dinarjev. Del tega denarja, natančneje 40 odstotkov, so že dobili kot akontacijo, ostalo pa bodo dobili, ko bodo občine-podpisnice ustreznega družbenega dogovora sprejele ta sklep; računajo, da bo to opravljeno v začetku drugega polletja.

Do konca tega meseca bo izdelan natančen program za koriščenje republiških solidarnostnih sredstev. Za obnovo od pozebe poškodovanih vinogradov v družbenem sektorju bodo namenili 6 milijonov dinarjev, ostalo pa bodo dobili zasebniki, tržni proizvajalci grozdja. Do pomoči iz solidarnostnega sklada so upravičeni letisti vinogradniki, ki se bodo obvezali, da bodo 10 naslednjih let tesno sodelovali z zadrugo, se pravi, da bodo v teh letih v Vinko klet oddajali 70 odstotkov pridelka grozdja. S tem denarjem bodo vinogradnikom v višini 50 odstotkov regresirali nakup trsnih cepljenk za pozeble vinograde, na osnovi oddaje grozdja letnika 83 in 84 pa bodo regresirali nakup mineralnih gnojil in zaščitnih sredstev za vinograde.

A. B.

BIORAST JE ŽE NA TRGU

MURSKA SOBOTA — V letu 1985 ustanovljena skupnost za pridobivanje organskega gnojila s pomočjo kalifornijskega deževnika dobro dela. Ta čas je že mogoče kupiti v agrotehničnih trgovinah njeno gnojilo, ki se imenuje biorast. Gnojilo vsebuje vse potrebne sestavine za rast in razvoj rastlin, preprečuje »šok« pri presajanju, razen tega pa ne za seme ne za rastlino ni škodljivo ob direktnem dotiku. Zaenkrat ga trgovina prodaja le v manjših paketih. V skupnosti načrtujejo pridobivanje večjih količin tovrstnega gnojila, uporabnega tudi v poljedelstvu. (Po Vestniku)

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Še: Trta na škarjah rodi

Ko trto obrezujemo, moramo imeti pred očmi, kakšen pridelek bi radi v vinogradu. Pridelek grozdja je odvisen od števila rodnih oces, ki jih bomo pustili na rozgah, rastočih iz dvoletnega lesa. Sam vedno, kadar obrezujemo, štejem rodna očesa pri posamezni trti. Brez tega ne gre:

Osnova za bremenitev trte

Pri primerni gostoti trt v vinogradu (najmanj 3 do največ 6000 trt na 1 ha) računam najmanj 2,5 do 3 kg grozdja na trto pri kakovostnih sortah (rizling), pri srednje kakovostnih 3,5 do 4 kg, pri manj kakovostnih, masovnih sortah pa 4 do največ 5 kg.

Za pridelek in kakovost grozdja je najvažnejša listna površina. Pri tem so pomembne razlike med severnimi in južnimi vinorodnimi predeli, kjer vinogradi ležijo. Bistvene razlike so v biološki osnovi sort, saj imajo nekatere kvalitetne sorte (renski rizling) majhne liste, manj kvalitetne sorte pa večje. Poleg tega so še važne razdalje sajenja in vzgojna oblika trte. Razlika med visoko in nizko vzgojo trte znaša cele 3m² listne površine v korist visoke vzgoje.

Kot piše prof. dr. Dušan Burič v knjigi »Savremeno vinogradarstvo« (Beograd 1985), potrebuje laški rizling 1,5 m² listne površine za 1 kg grozdja, rdeče sorte pa celo 1,7 m² listne površine za 1 kg grozdja. Po istem avtorju je Mozer za avstrijske vinorodne predele ugotovil, naj se listna površina na 1 ha vinograde giblje med 20 do 30.000 m². Če upoštevamo, da meri mali list v premeru 10 cm, srednje velik list pa 17 cm, rabimo za 1 m² površine pri malih listih kar 100 listov v povprečju pa 50 do 70

listov trte za 1 m² listne površine, torej za 1 kg grozdja kar 100 do 130 trtnih listov. Mladika ima povprečno 6 do 10 zdravih listov, ki so sposobni asimilacije, zato je za 1 kg grozdja potrebno 12 do 16 trtnih mladik. Za pridelek 3 kg grozdja kvalitetnih sort je zato treba imeti na voljo okrog 36 rodnih oces, iz katerih bodo pognale zelene mladike, nosilke grozdja, listov in s tem listne površine. Seveda so med sortami velike razlike, saj je na primer pri sortah z velikimi listi treba polovico manj listov za enoto 1 m² listne površine kot pri sortah z majhnimi listi. Zato bomo pri modri frankinji in žametovki za 3 kg grozdja potrebovali le 15 do 20 rodnih oces oziroma zelenih mladik, pri renskem rizlingu pa za isto količino grozdja zaradi majhnih listov še enkrat več.

S koliko rodnimi očesi bremenimo trto?

Če upoštevamo značilnost posamezne sorte in končni cilj pridelka grozdja, je potrebno za vsako sorto posebej določiti število rodnih oces, s katerimi naj trto ob rezi obremenimo. Pri manj kakovostnih sortah, ki imajo velike liste (in tudi večje grozde), naj znaša število rodnih oces na trti 15 do 20, pri kakovostnih sortah z majhnimi listi (in majhnimi grozdi) pa 30 do 40.

Trta, na kateri ne moremo narezati vsaj 10 do 15 rodnih oces, ne sodi v vinograd, ker premalo rodi (to pa ne velja za mlade trte in za letošnje rez trte). Tako trto je treba označiti in nadomestiti z drugo. Po mojih izkušnjah nobeno prizanašanje pri rezi iz slabe trte ne naredi močne. Bremenitev močnih trt ne slabi tako, kot mislijo mnogi vinogradniki, saj močna trta (če je zadostno gnojena) kljub večji obremenitvi z rodnim lesom ostaja močna, slaba trta pa ostane zmeraj slaba (škart).

T. DOBERŠEK

Trebnjemcem zmagovalni pokal

Ekipe Trebnjega je prvič zmagala na regijskem kvizu »Mladi in kmetijstvo« — Republiško tekmovanje bo konec februarja v Murski Soboti

BRUSNICE — Menda v tem kraju pod Gorjanci še ni bilo javne prireditve, ki bi privabila toliko poslušalcev kot jih je sobotni regijski kviz »Mladi in kmetijstvo«, ki ga je vzorno pripravil tamkajšnji aktiv OO ZSMS skupaj z OK ZSMS in TZO Kmetovalcev iz Novega mesta.

Športna dvorana osnovne šole je bila dobesedno natlačena z obiskovalci, ki so si imeli že pred tekmovanjem priložnost ogledati bogato etnološko razstavo starega kmečkega orodja in domačih kulinarčnih posebnosti, ki jih je pripravil Aktiv kmečkih žena iz Brusnic.

Zmagovalec tega že tradicionalnega kviza je letos prvič postala trojka mladih kmetovalcev občine Trebnje in tako prekinila dolgoletno prevlado ekipe Novega mesta na teh tekmovanjih. Zmagovalno ekipo, ki je prejela pokal in praktična darila, so sestavljali: Jožica Anžlovar iz Gor. Kamenja, Slavka Mlakar iz Čateža in Franc Pust iz Hudej. Ekipo je dosegla sborajda maksimalno število točk, saj se ji je zataknilo le pri vprašanju o kreditno-hranilni službi. Za ekipo Trebnjega, ki je dosegla

36 točk, so se uvrstili: ekipa Novega mesta (28), KSS Grm (26), Črnomelj (25), Metlika (15), Škocjan (8).

Zmagovalna ekipa iz Trebnjega, ki jo je vodil njen mentor inž. Ludvik Jerman, bo tako Dolenjsko zastopala na zaključnem republiškem tekmovanju najboljših med najboljšimi, ki bo konec februarja v Murski Soboti. »Upajmo, da ne bomo zadnji. Sedaj se bo potrebno uvesti in še enkrat preštudirati vse gradivo. Za regijski kviz smo selektirali dni pripravljali skupaj, prej pa smo doma gulili vsak svojo temo«, je po prejetju pokala povedal Franc Pust,

ki je s poklicno kmetijsko šolo ostal kar na domači kmetiji. Njegovo znanje še kako koristi na kmetiji, ki je ena najsodobnejše urejenih v trebnjski občini.

Na koncu omenimo še mlada brunjska dekleta, ki so skozi vso prireditve vlekla rdečo nit kulturnega programa in v mnogočem prispevala, daje bil kviz za vseenako zanimiv. Vse ekipe pa so že v dopoldanskem delu imele tudi strokovno ekskurzijo v sodobno urejeno družbeno kmetijsko enoto na Draškovicu pri Šentjerneju.

J. PAVLIN

Vedno bolj nečisto mleko

Kmetje premalo očistijo molzne naprave

RIBNICA — Jesensko-zimski pregledi vzorcev mleka v ribniški občini so pokazali, da je vedno več nečistega mleka. V kubičnem mililitru mleka je po veljavnih predpisih dovoljenih največ 5 milijonov bakterij. Pri ribniških kmetih je bilo odvzetih 631 vzorcev mleka, med njimi pa je bilo kar 111 takih, v katerih je bilo nad 50 milijonov bakterij v kubičnem mililitru, kar je 10-krat več, kot je dovoljeno.

KOČEVJE — Temeljna organizacija kooperantov kmetijstva pri Kmetijskem gospodarstvu Kočevje bo organizirala v drugi polovici februarja po vseh večjih krajih v kočevski občini predavanja o higieni pridobivanja mleka in najpomembnejših živalskih kužnih boleznih. Predaval bo veterinarski inšpektor Bogomir Štefanič.

Veterinarski inšpektor Bogomir Štefanič je povedal, da iz leta

v leto narašča število vzorcev neprimernega mleka. Potrebna bo veliko truda veterinarjev in kmetijskih pospeševalne službe, da bo na področju higijene mleka dosežen napredek. Ribniški primer še posebno zbujajo skrbi zato, ker so bili vzorci odvzeti v razmeroma hladnem obdobju leta, saj bi poleti odvzeti vzorci doživeli še hujšo preizkušnjo.

Na vprašanje, če bakterije niso vedno bolj odporne (in se zato tudi hitreje razmnožujejo) zaradi uporabe raznih novih zdravil pri zdravljenju goveda, je inšpektor Bogomir Štefanič odgovoril:

»Najverjetneje je glavni vzrok vedno bolj onesnaženemu mleku ta, da kmetje uporabljajo vedno več strojev in polnih naprav. Predvsem slabo vzdržujejo molzne naprave in jih ne čistijo dovolj, zato pride v mleko več bakterij.«

J. PRIMC

Splošnosti so že naveličani

Komunisti o slabem položaju zdravstva, kulture, znanosti in kmetijstva

NOVO MESTO — »Naloga komunistov ni le stvari ugotovljati, ampak spreminjati. Kolikor jim to uspeva, tolikšen ima partija ugled med ljudmi,« je na začetku sekcijske razprave v komisiji za družbenoekonomske odnose 12. februarja dejal predsednik Slavko Pavlin.

Delegatka iz zdravstva je dejala, da je k sedanemu izredno kritičnemu položaju te dejavnosti pripomogla občinska politika prejšnjih let, ki je samoprispevek občanov namerjala drugim dejavnostim. Na drugih območjih Slovenije so občanov dinar usmerjali tudi v zdravstvo, zato danes v opremljenosti in pogojih dela manj zaostajajo.

Kmetijci so spraševali kako je mogoče, da je njihova panoga v vseh dokumentih zapisana kot prednostna, a položaj kmetijstva se nenehno in nezadržno slabša. Krivdo za tako stanje pa bi v domači občini najraje napravili le peščici pospeševalcev pri zadrugi. V razpravi so omenjali kulturo in znanost, ki sta več let deležni

le drobtin, čeprav s siromakove mize. Načeli pa so tudi vrsto drugih zadev, ki kvarijo odnose v posameznih delovnih organizacijah. Spraševali so, kaj je s slabo izkoriščenim delovnim časom, ki je po analizi izpred dveh let znašal le dobrih pet ur? Kaj je z odgovornostjo za znatne količine blaga, ki ga tujina tudi na Dolenjsko vrača kot neakovostno? Zakaj je družba s forumi, vodilnimi in organizacijami tako strpna do pojavov alkoholizma, ki ne škoduje le posamezniku, ampak kali medsebojne odnose in zmanjšuje produktivnost? Dotaknili so se varstva okolja in bežno tudi razmer v IMV.

● Več delegatov je imelo pripombe k splošnosti poročila, delegatka iz Gotne vasi pa je bila glede tega še posebno zahtevna. »Če so navedeni primeri, naj imajo primeri ime in priimek,« je rekla. Sicer pa je bilo bolj na splošno napisano poročilo že v začetku predstavljeno le kot okvir, ki bo na sekcijских razpravah dopoljen s konkretnimi primeri. V tej smeri so tudi teklo razprave.

Koliko pa so bili komunisti uspešni pri doseganju ključnih družbenoekonomskih ciljev v zadnjem letu pa bo pokazala ocena na plenarni seji. Dotlej bodo pripravljene okvirne številke iz zaključnih računov.

R. BAČER

Pastorkom naj bi v prvi vrsti popravili krivico

Prednost za zdravstvo, kulturo in znanost ter izobraževanje

NOVO MESTO — O slabem gnotnem položaju družbenih dejavnosti nasploh in papravnosodnih organov je zadnje čase vse več slišati. Kje je položaj najbolj kritičen, zakaj in kako ga izboljšati, je povedal dipl. sociolog Igor Vizjak, novi namestnik predsednika komiteja za družbeni razvoj.

»V družbenih dejavnostih smo v novomeški občini pet let omejevali porabo, dokler položaj ni postal nemogoč. Zdaj skušamo to popraviti tako, da tem dejavnostim namenimo več denarja, to pa kajpada občutijo vsi občani, ker so potrebni višji prispevki. Letos bomo predvsem popravili osebne dohodke v družbenih dejavnostih, v naslednjih letih pa bomo izboljševali ostale razmere.«

● Torej ne gre za pretiravanja pri navajanju izredno nizkih zasluzkov v teh dejavnostih, ki jim marsikdo že ne verjame ob primerjavi z zasluzki v proizvodnji? »V šolstvu in izobraževanju so se pri osebnih dohodkih razmere že precej popravile, zdravstvo in sodstvo pa sta konec minulega leta

Igor Vizjak

prav tako zahtevno postavljajo, čeprav ni prišlo do nikakršnih motenj pri delu, kot se je to dogajalo v nekaterih drugih slovenskih občinah. Ker pa vsi vedo, da pri najboljših volji ni dovolj denarja, da bi vsem družbenim dejavnostim naenkrat izboljševali položaj, bo potrebno določiti tiste, ki bodo imele prednost. Na osnovi podatkov, ki kažejo, kje je zdaj zaostajanje največje, predlagamo v našem komiteju, naj bi v prvi vrsti poskrbeli za zdravstvo, kulturo in znanost ter izobraževanje.

● Kako se ljudje v tako slabo plačanih dejavnostih obnašajo do dela? Kakšna je raven storitve? »Izvajalci v družbenih dejavnostih po mojem zasluzijo javno pohvalo. Omejevali smo jim sredstva, obseg dela se jim je povečeval, ob tem pa so pri izredno nizkih osebnih dohodkih delali tako, da raven storitev ni padla.«

R. BAČER

Iskreno, pošteno izkrivljena praksa

NOVO MESTO — V okviru programske voline seje občinske organizacije ZK je bila 11. februarja sekcijska razprava o političnem sistemu. Kar 13 razpravljalcev je dalo svoj prispevek, vsebinski povzetek razprav pa bodo dobili v obravnavo delegati na seji 1. marca.

V razpravah so delegati predvsem želeli konec anonimnosti in orokavične obravnave napačnih ravnanj. Nekateri misli iz razprav povzemamo: TONE PRIC: »Čelo z zakoni določenih stvari ne uredimo, kaj šele dogovorov. Taka praksa se je tako razpasla samo zato, ker nihče ni bil klican na odgovor. V občini ne vem za primer, da bi nedelavnega ali slabega funkcionarja predčasno razrešili in ljudem povedali, da za to mesto ni bil sposoben. Kadar že pride do kadrovskega zamenjav — bili so primeri tudi pri članih našega komiteja — je bila zadeva prikazana tako, da smo nedelavnega še s poskanjem odpravili.«

JOŽE PRIMOŽIČ: »Komunisti na terenu več let opozarjamo na presplohna gradiva, ki nam jih pošiljajo v obravnavo od resolucij dalje, preveč je vsega tega, zato gradiva ostajajo neobdelana kot nezanimiva. Vsaj v vrstah ZK bi morali naredbe v poročilu, tudi našim, podkrepiti s konkretnimi primeri iz prakse. Negativni primeri bi morali dobiti priimek in ime, tako prakso pa pogrešamo od CK ZKJ navzdol.«

BORIS DULAR: »Gradiva so večkrat res tako splošna, da bi veljala za katerokoli občino ali partijsko organizacijo. Ker ni tako rekoč nič konkretnega se komunisti v krajevni skupnosti takim gradivom ogibajo, vprašanje pa je, koliko jih sploh razumejo. Imamo občutek, da se pojavljamo le kot neki forum za ugotavljanje stanja.«

FRANCI ŠALI: »Pri kulturi v širšem smislu je velik razkorak med lepimi in obetavnimi izhodišči v političnem sistemu ter dosežki prakse. To pa ima za posledico naveličanost, nevero v spremembe, nerazpoloženje, in to predvsem v institucijah širšega regijskega pomena.«

NIKO BRICELJ: »Uspešnost dela krajevne skupnosti je tako rekoč odvisna od tega, koliko lahko njen funkcionar zapuša delovno mesto in se dogovori za komunalno, PTT, Elektro podjetjem itd. Pri krajevnih skupnostih ni dorečeno financiranje in ne njeno delovanje. Često tudi ni nikakršnih vezi med delom delegacij in svetom krajevne skupnosti.«

JOŽE ŠKUFCA: »Imamo številne analize o delovanju delegatskega sistema, ob tem pa nobenih poročil o konkretnem delu posameznega delegata. Vsaj po dveh letih dela bi morali vsakega delegata oceniti, ne pa pustiti štiri leta ljudi na delegatski funkciji in potem ugotovljati osep.«

MARIJA PADOVAN: »V skupščinah SIS se večkrat razvije dialog med strokovno službo in izvajalci, ostali delegati pa se počutijo kot opazovalci ki dvignejo roke, ko jih k temu pozovejo.«

R. BAČER

SKRB ZA PROSTOR

NOVO MESTO — V zadnjih desetih dneh januarja se je na območju novomeške občine zvrstilo 17 javnih razprav o prostorskem delu dolgoročnega in srednjeročnega občinskega družbenega plana. Na teh razpravah, organiziranih po krajevnih skupnostih ali za več krajevnih skupnosti skupaj, je bila dokaj lepa udeležba. Skupno je bilo poleg razlagalcev gradiv navzočih 318 ljudi, krajanov in predstavnikov delovnih organizacij. Številne pripombe, izrečene v javni razpravi, bo posebna strokovna komisija obdelala in jih predložila izvršnemu svetu v presojo, kaj je možno upoštevati in česa ne.

Za vodilna mesta po en kandidat

V metliški občini menda ni toliko sposobnih ljudi, da bi jih lahko po več kandidirali za vsako funkcijo — Pičla zastopano v regiji in republiko

METLIKA — Osrednja točka zadnje seje OK ZKS Metlika je bila posvečena oceni priprav na bližnje skupščinske volitve. Glede na razpravo bi lahko rekli, da so tako evidentiranje kot temeljne kandidacijske konference pokazale, da je metliškim občanom veliko do tega, da bi na najodgovornejša mesta prišli najbolj sposobni in delovni ljudje.

Kot je v razpravi povedal sekretar OK SZDL Jože Gerksič, so temeljne kandidacijske konference izvedli v vseh temeljnih okoljih v metliški občini in samo v dveh krajevnih skupnostih so jih zaradi premajhnega števila udeležencev morali sklicati ponovno. Ljudje so z odobravanjem sprejeli novost, da se opredeljujejo do vsakega kandidata posebej. V tej belokranjski občini je bilo evidentiranih okoli 1.100 ljudi za vse delegatske funkcije, izvoljenih pa bo okoli 860 delegatov. »Vse, od evidentiranja, do glasovanja, je bilo, in je bo odkrito, vsem na očeh, javno in vsi so kandidati najširši fronte,« je poudaril Gerksič.

Nekaj pripomb je veljalo pričakovanim težavam pri volitvah. Pričakujejo, da bo precej glasovnic neveljavnih, ker se ljudje ne bodo znašli med množico imen, saj bo moral volilec v KS Metlika obkrožiti kar 81

imen, poleg tega marsikdo ne bo izvoljen samo zato, ker je na koncu abecede.

● Na seji so sprejeli usmeritev, naj bi šli na volitve za najodgovornejšo funkcijo s po enim kandidatom, češ da v občini ni toliko sposobnih ljudi, da bi jih lahko po več kandidirali za vsako funkcijo. Poleg tega pa, je bilo rečeno, je bila v dosedanjih postopkih zagotovljena dovolj široka demokracija.

Precej je bilo govora tudi o zastopnosti metliške občine v regiji, ki je zelo pričla, in o zastopnosti regije v republiko, kjer stanje ni nič boljše, za kar pa je več vzrokov, med njimi ni zadnji ta, da se ljudje, ki bi jih v republiki želeli na odgovorna mesta, tega na vse kriplje branjajo.

A. B.

GOŠČI SO ŠTETI DNEVI

NOVO MESTO — Ločenska čistilna naprava je pred kratkim dobila centrifugo, skatero goščete strjujejo, da so primerne za odvoz v komunalno deponijo in jih ne bo več potrebno v obliki smrdečega blata odvažati v Žabjek. Centrifuga je v prvih dneh poizkusnega obratovanja dala lepe obete. Zmogla je predelati 100 kubikov gošče. Razmišljajo še o tem, da bi cevovode za odpadle gošče napeljali v dva neuporabna stolpa, kjer bi lahko enomesečno zalogo počasi predelovali v trdo snov. Pričakujejo, da bo v mesecu dni z dokumentacijo vred vse pripravljeno za redno obratovanje in da bo končno odvažanje blatnih gošč na bivše žabješko smetišče, kjer je pronicalo v zemljo in onesnaževalo okolje, predvsem pa potok Bezgavec.

ZNANI DELEGATI ZA SINDIKALNA KONGRESA

NOVO MESTO — Delegati na skupščini Zveze sindikatov v občini Novo mesto 11. februarja so potrdili tudi predlog delegatov iz novomeške občine za 11. kongres ZS Slovenije in za 10. kongres ZS Jugoslavije. Kongresa slovenskega sindikata se bo udeležilo 15 novomeških delegatov: Ljubica Gluecks, Lado Javornik, Alojz Jožef, Jože Kukec, Marija Nahtigal, Drago Plaper, Branko Premelč, Slavica Putrih, Nevenka Rajkovič, Tilka Sašek, Cilka Smolič, dr. Tone Starc, Ante Stipanovič, Anton Špelko in Janko Goleš. Kongresa ZS Jugoslavije pa se bosta udeležila Siniša Milojevič iz GIP Pionir in Branko Bambič iz tovarne zdravil Krka.

Prva skrb položaj delavcev

Skupščina ZS v novomeški občini pohvalno o štiriletnem delu občinskega sindikalnega sveta — Sprejete usmeritve za bodoče delo — Novo vodstvo

NOVO MESTO — Delo novomeškega občinskega sindikalnega sveta je bilo v preteklih štirih letih zelo razvezno, segalo je na vsa področja sindikalne dejavnosti. Tako je na skupščini Zveze sindikatov v novomeški občini 11. februarja menil predsednik medobčinskega sveta ZS za Dolenjsko Jože Mozetič. Skupščina je sprejela poročilo o delu v preteklem mandatanem obdobju in usmeritve za naprej ter izvolila novo sindikalno vodstvo.

Dokaj obsežno poročilo o delu, ki govori tako o »zmagah« kot o »porazih«, je dokaz bogatega dela občinske sindikalne organizacije v preteklih štirih letih, ki se je srečevala s še nekaterimi večjimi problemi, kot se danes nasploh sindikat v vseh okoljih. Gre predvsem za IMV, v sanaciji katerega se je občinski sindikalni svet vseskozi vključeval. Sodeloval je v odpravljanju motenj pri poslovanju, reševanju socialnega položaja delavcev, v

razreševanju problemov, ki so vodili do raznih izsiljenih sestankov, se vključeval v razprave o trgovini v občini, o položaju delavcev pri obrtnikih, o položaju družbenih dejavnosti, o samoupravni organizaciji združenega dela, o osebnih dohodkih oziroma nagrajevanju po delu nasploh, kjer zadeve še zdaleč niso urejene, itd., itd.

V svojem uvodnem poročilu je dosedanj predsednik sveta Janko Goleš v marsičem dopolnil pisno poročilo, opozoril pa predvsem na težave, s katerimi se srečuje sindikat, in že s tem nakazal vrsto usmeritev za bodoče delo. Sindikalno delo je seveda obeleževalo splošni položaj v gospodarstvu in družbi, inflacija, padanje standarda, nemiri in konflikti, težave v proizvodnji, nazačovanje v stopnji samoupravnega odločanja delavcev. Tu je bil v 4 letih storjen korak nazaj in sindikat bi moral biti odločnejši v zoperstavljanju odločanju, ki grobo posega v samoupravne pravice delavce, je menil Janko Goleš. Prav tako bi moral biti sindikat

odločnejši pri zoperstavljanju obremenjevanju gospodarstva in osebnih dohodkov delavcev, ki so vse nižji.

Vse to zavezuje sindikat za bodoče delo, v katerem naj bi bil vendar bolj selektiven, kar naj bi pripomoglo k večji učinkovitosti. Sindikat naj bi bil us-

● Novi predsednik občinskega sindikalnega sveta Novo mesto je Nace Štamcar, podpredsednik Marko Rajkovič, sekretar Janez Sever in sekretar odborov dejavnosti Boris Zajc. V predsedstvo so bili poleg Štamcarja, Rajkoviča in Severja izvoljeni še: Stane Čelesnik, Cveta Falkner, Janko Goleš, Dušan Jovanovič, Jožica Mali, Nevenka Rajkovič, Janez Rotar, Alojz Simončič, dr. Jože Steklara in Miro Škufca.

merjen predvsem v standard, socialno materialni položaj delavcev v najširšem smislu besede. Nagrajevanje po delu ostaja naloga sindikata (ne samo njegova!), ki se ji ne more izogniti. Sindikat bo moral doseči, da bo povsod običajno stimuliranje za večjo produktivnost, nekako zajeziti vse večje težnje po uravnolovki. Še naprej naj bi v vso odgovornostjo nadaljevali akcijo »Ima hišo — vrni stanovanje«. Sindikat naj bi skrbel za odgovornejši pristop do kadrovske politike, za idejno-politično usposabljanje, za delo delegatov, delavskih kontrol itd., itd. Velja zapisati, da si je sindikat med nalogami zadal tudi trud za boljše, donosnejše gospodarjenje, realnejše planiranje, odpravo žarišč izgub, izboljšanje izobrazbene strukture delavcev. Brez dvoma več kot dovolj nalog za zelo resno delo vseh, ne le novih sindikalnih funkcionarjev in aktivistov.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Ne gre iz rok

Zagrožena izključitev za tiste člane ZK, ki članarine ne plačujejo pravilno

METLIKA — Da je plačevanje članarine za Zvezo komunistov v metliški občini problem, pove tudi dejstvo, da je nadzorna komisija pri OK ZKS Metlika v lanskem letu dvakrat po imenih obravnavala člane, ki nočejo plačevati te članarine, oziroma jo plačujejo, kolikor hočejo.

S plačevanjem v osnovnih organizacijah v delovnih organizacijah ni nobenih težav. Tam te zadeve potekajo avtomatično in jim partijsko članarino odtrgajo že pri izplačilu osebnega dohodka. V osnovnih organizacijah v krajevnih skupnostih pa člani plačujejo članarino blagajniku — in to, kolikor sami hočejo.

Ko je o tej stvari tekla beseda na zadnji seji OK ZKS Metlika, so odločno zahtevali, naj testvari uredijo v osnovnih organizacijah, če bo treba, pa bo svoje reko tudi predsedstvo OK ZKS. Zahtevali so, naj se pri tej zadevi odpojejo raznim lažnim socialnim obljubam, češ: Za nazaj je vse pozabljeno, če boš za naprej pridno in redno plačeval članarino. Tistim, ki članarino ne plačujejo, so poslali opomine in jih poklicali na razgovor, če to ne bo zaleglo, jih bodo črtali iz evidence, oz. izključili iz Zveze komunistov.

A. BARTELI

Končno prispel odrešujoč akreditiv

Razvozlani libijski posli — Kako v Kometu

METLIKA — Kot smo pred časom pisali, je metliški Komet dobil naročilo iz Libije za nedrčke v vrednosti 240.000 dolarjev. V Kometu so se resno lotili dela in v roku pripravili naročeno število izdelkov. Potem se je, kot je znano, vsa stvar ustavila, akreditiva ni in ni bilo in nihče tudi ni mogel povedati, kdaj bo in če sploh bo. S tovrstno libijsko poslovnostjo (za katero pa se, kot se je kasneje polahko, sramežljivo in še zdaleč ne do konca izkazalo, skriva še večja neposlovnost, malomarnost in ignoranca naših izvoznih podjetij) so se »spopadale« tudi druge naše delovne organizacije.

Pred nedavnim pa se vsa zadeva na hitro razpletla. Po vijugastih poteh preko visokodružinskega posrednika je le prišel odrešujoči akreditiv in od src vodilnih ljudi v delovnih organizacijah, ki so imele polna skladišča libijske robe, so se začele valiti ogromne kamnite gmote. Komet sicer ni bil med tistimi, saj so na srečo za Libijo delali modrčke iz domačega programa, kljub temu pa so se razveselili novice, da bodo robo končno izvozili. V Kometu seveda ves ta čas niso stali križemrok in gledali polna skladišča, ampak so libijsko robo prodajali na domačem trgu, tako da so sedaj poslali tisto, kar je pač ostalo, to pa je za 130.000 dolarjev izdelkov.

In za konec še malo ironije: sedaj, ko je posel po toliko zapletih končno stekel, bi lahko izvozili celo več, kot je bilo prvotno naročeno. Te ponudbe pa Komet ni mogel sprejeti, kajti njegove kapacitete so do konca aprila zasedene.

PUST — Za pustovanje v hotelu Metropol je bilo treba odšteti 800 din vstopnine, s čimer pa »carinjenje« ni bilo končano, saj so natakariji ob slovesu zaračunali še 15 odstotkov postrežnine. Ekonomski prijemi novega vodstva so prišli na dan tudi ob podelitvi nagrad najbolj izvirni maski. Prva nagrada je bila kopanje v Šmarjeških Toplicah. Največ glasov za najboljšo masko je dobila skupina Romov. So se glede na hotelske gospodarske ukrepe, v toplicah lahko kopali skupinsko ali pa je lahko rit namočil en sam?

VERIGAS V. ANTONA — Dolenjsko prestoligo so preplavila verigov. Si propagirajo tako imenovano verigov. Antona. Na zadnjega od dvanajstih na slovoj je treba nakazati 2.000 din in v seznam vrstiti svoje ime. Čez nekaj dni naj bi začeli detekati milijoni. Zvedeli smo, da ima igra ne glede na mračnjaško ime precej pristašev tudi med novomeškimi ateisti.

SVEČE — S slopsija bifeja KZ Krka na Cesti komandanta Staneta groze neznanke ledene sveče. Samo vprašanje odjuge je, kdaj se bo katera odtrgala in komu padla na glavo. Redni obiskovalci gostišča, ki je bolj znano kot »Bife pri treh pendrekih«, se za ledeno grožnjo ne menijo preveč, njihov poklic je živeti nevarno.

Ena gospa je rekla, da v predvečerju picerije pod spodnjo kavarno tako neznanco diši po urinu, da bi na jedilni list zlahka dali novo vrsto pice. Predlaga tudi ime: pica smradica.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 6. do 12. februarja so v novomeški porodnišnici rodile: Milena Vidmar s Kala — Polono, Brigita Žabkar iz Senuš — Jožico, Martina Anželj z Blata — Klavdijo, Ana Primon s Senovega — Jerneja, Sonja Kovačič iz Hrastulj — Renato, Dragica Mlinarič iz Jurovega — Zlatico, Boža Štefanič iz Doblšč — Simona, Jožica Jordan iz Ostroga — Jožeta, Marija Pupiž iz Črnomlja — Izidorja, Marijeta Kožar z Broda — Jernejo, Vi da Lilek iz Butoraja — Matjaža, Marija Bajuk z Radovnice — Natašo, Marijeta Dular iz Slivja — Janjo, Rozalija Metelko z Gmajne — Anico, Milka Nahtigal iz Vine gorice — Katarino, Marija Štimpfelj iz Šmarjeških Toplic — Petro, Damjana Vrančič iz Črnomlja — Tilna, Saša Kraševič iz Lopate — Aleša, Biserka Cigič iz Kohančca — Branko, Irena Plut z Vinjega vrha — Klemena, Antonija Udovč iz Obrha — dečka, Marjanca Videtič iz Črnomlja — deklco, Vinka Ignjič iz Šentjerneja — deklco, Ana Nemančič s Kravčjega vrha — dečka, Marija Grm z Vinjega vrha — dečka in Anica Planinc z Libne — deklco.

IZ NOVEGA MESTA: Renata Ravbar iz Lamutove 9 — Roka, Jožefa Grošelj — Murchajc z Mestnih njiv 12 — Aido, Marijeta Perše iz Jerebove 3 — Marka, Metka Redek s Ceste herojev 22 — Andrejo in Mojca Hvastija z Mestnih njiv 2 — Andreja. Čestitamo!

Sprehod po Metliki

DISCO V STARI KINO DVORANI je obiskan vsak petek in soboto, v njem se tare staro in mlado. Gotovo bo tako tudi v prihodnosti, četudi odhaja v kratkem k vojakom prvi deseterjcek v zgodovini Metlike — Tonček Sturm. Kakšna glasba se bo vrтела v njegovi odsotnosti, ne ve nihče, je pa gotovo, da Henček ne bo ansambel metliškega disca.

DA SE ZNAJO LJUDJE še vedno zabavati, je pokazal minul pust, ko je bilo veselo, še posebej po vaških krajevnih skupnostih. Ljudje so se zbirali v gostilnah, kajti zunaj je bilo preveč snega, in so si dajali duška: s petjem, igranjem na harmonike in s pripovedovanjem šal, ki so v glavnem letele na račun odgovornosti v občini, republiko in zvezi. Pusta niso samo častili, ampak so ga tudi obesili, sežgali in ga pokopali z vsemi častmi, ki mu pripadajo. Tako na Suhorju kot v Gradcu in še kje drugje. Dokler narod poje, politično še ni treba preveč globoko razmišljati.

SILVESTER MIHELČIČ, naturalizirani Črnomaljec, sicer Metličan, je bil pred kratkim gost radia Ljubljane v oddaji Zavrtilce — uganite. Poslušalci so ga odkrili šele proti oddaji, vendar zgovorni Silvester povedal marsikaj zanimivega, zavrtilci pa so tudi več njegovih skladb. Izkazalo se je, da obvlada Mihelčič tako zabavno kot tudi resno glasbo. Tako je prav, kako bi sicer lahko bil ravnatelj srednje glasbene šole v Črnomlju.

TAMBURAŠI IN FOLKLORISTI društva »Ivan Navrtil« bodo v kratkem dvakrat prestopili državno mejo. Najprej bodo zastopali naše barve na Dunaju, nekoliko pozneje pa na Madžarskem.

Za samoupravo premalo denarja

V krajevnih skupnostih denar, namenjen za samoupravo, navadno namenijo za gradnjo komunalnih objektov — Nova merila za dodeljevanje sredstev

ČRNOMELJ — V krajevnih skupnostih v črnomaljski občini primanjkuje denarja za krajevno samoupravo, posebno tam, kjer so zaposleni tajniki, saj gre veliko denarja za njihove osebne dohodke. Poleg tega namenijo ta denar tudi za druge namene, predvsem za gradnjo komunalnih objektov, tako da ga za samoupravo vedno zmanjka, v krajevnih skupnostih pa so potem prepričani, da denar ni pravilno razdeljen. Zato bodo v Črnomlju do 10. marca izdelali nova merila za dodeljevanje sredstev krajevnim skupnostim.

In kako je sicer s krajevno samoupravo poleg tega, da jim primanjkuje denarja? Skupščine krajevnih skupnosti in sveti delujejo dobro, prav tako delegacije za zbor krajevnih skupnosti, kar pa ne velja za delegacije sis. V nekaterih KS se te delegacije večkrat ne sestajajo, seje skoraj ne udeležujejo ali pa se jih udeležujejo le vodje delegacij, ki pa nimajo stališč baze, prav tako ni povratnih informacij. So krajevne

skupnosti, kjer niti ne vedo, če njihove delegacije delujejo, zato predlagajo združene delegacije.

V črnomaljski občini je še vedno odprto vprašanje povezanosti delegacij iz krajevnih skupnosti, prav tako pa imajo težave tudi zaradi nepovezanosti in neusklenosti samoupravnih organov skupščin in svetov KS z delegati in delegacijami. Tako se iz Starega trga pritožujejo, da se v

● **Da pa ne bi le grajali:** delovanje delegatskega sistema se izboljšuje, posebno v tistih krajevnih skupnostih, kjer so delavne družbenopolitične organizacije. Vse bolj se uveljavljajo tudi poravnalni sveti, medtem ko potrošniški sveti delujejo le tam, kjer so prodajalne, vaški odbori in hišna samouprava pa še vedno capljajo na mestu. Vedno bolj pereče je v krajevnih skupnostih tudi opravljanje strokovnih zadev, predvsem tam, kjer niso zaposleni tajniki.

njihovi krajevni skupnosti očitno boje tega, da bi bili delegati za zbor krajevnih skupnosti tudi člani sveta ali skupščine krajevne skupnosti. Kako bi sicer razložili to, da nesvet ne skupščina nista nikoli poklicala delegacije na sestanek, tako da so bili delegati na seji občinske skupščine le statisti, v krajevnih skupnosti pa je bilo vse delo v domeni enega ali dveh ljudi.

M. BEZEK

Delavcem jasne in popolne informacije

Široka akcija ob sprejemanju sklepov računov

ČRNOMELJ — Črnomaljski občinski sindikalni svet je tudi letos pripravil široko akcijo ob obravnavi rezultatov gospodarjenja in sprejemanju zaključnih računov ter ocenjevanju poslovnih delavcev. Prav to ocenjevanje je sindikalni svet skupaj s sodelovanjem občinskega komiteja ZK razširil; tako da bodo ocenjeni vsi vodilni do oddelkov.

Kot je razvidno iz usmeritev aktivnosti pri obravnavi rezultatov gospodarjenja v preteklem letu, delavcem v delovnih organizacijah ne bo smelo ostati prav nič prikrito, poslovni organi pa se bodo morali potruditi, da bodo informacije o poslovanju podali razumljivo in da bodo podatki popolni. Prav tako bodo morali pokazati s prstom na vse tiste, ki so neodgovorno opravljali svoje delo, delavci pa bodo prav gotovo zahtevali tudi odgovor na vprašanje, zakaj tako.

PRAVOČASNO ZAKLJUČILI KANDIDACIJSKE KONFERENCE

ČRNOMELJ — V črnomaljski občini so v pripravi na volitve pravočasno zaključili s temeljnimi kandidacijskimi konferencami, ki jih je bilo kar 78, od tega 14 v krajevnih skupnostih, ostale pa v delovnih organizacijah. Konference so bile povsod končane že do petka, 7. februarja, razen v osnovnih šolah.

Največ direktorja

Le šest davčnih napovedi, od tega štiri obrtniške

RIBNICA — Ribniška uprava za družbene prihodke letos ne bo imela posebno velikega dela zaradi odmerjanja davkov. Napoved za odmero davka iz skupnega dohodka občanov sta oddala le dva, in sicer dva direktorja, ki sta prijavila, da sta imela lani 2.209.361 din oz. 1.797.497 din skupnega prihodka. Že zdaj pa se ve, da davka ne bo plačal nobeden, ker bosta oba deležna olajšav zaradi družinskih članov, ki jih vzdržujeta.

Od obrtnikov so prejeli le štiri prijave. Njihov dohodek pa bodo na upravi za prihodke šele ugotavljali. Ocenjujejo, da bosta plačala davek le dva.

Podobno kot ob sedanji napovedi, je bilo tudi pred letom dni. Takrat na račun skupnega dohodka občanov ni plačal davka noben občan, izmed obrtnikov pa so plačali davek le trije, in sicer v skupnem znesku 1.030.770 din.

J. P.

Nevšečnosti zime

Dva dni ni bilo avtobusa

KOČEVJE — Tudi v kočevski občini je bilo v začetku minulega tedna nekaj zapletov zaradi snega. Pri tozdu SAP smo zvedeli, da je po dveh dneh prisilnega »počitka« zaradi snega 12. februarja spet pripeljal v Kočevje avtobus iz Starega trga v občini Črnomelj. V ponedeljek in torek ga ni bilo, v sredo pa je na zagotovilo Cestnega podjetja Novo mesto, da je cesta splužena, odpeljal proti Kočevju, vendar je obstal v kamnolomu nad Brezovico, kamor so ga nato prišle reševati ekipe Cestnega podjetja.

V ponedeljek je bilo najhuje, saj niso vozili avtobusi za Novo mesto, Reko, Osilnico (redni in šolski) in Koprivnik. Za Koprivnik ni vozil niti v torek. Brez večjih zastojev pa je potekal avtobusni promet proti Ljubljani in tudi v smeri Sodražice—Loški potok—Draga—Trava.

V sredo, 12. februarja, približno do 14. ure tudi ni delovalo centralno ogrevanje iz Kemične tovarne, ker je puščalo na veznem vodju do eksplozijske posode, razen tega je počil še pretočni ventil v bloku Kidričeva 1. Obe okvari so v nekaj urah popravili.

J. P.

SEMINAR ZA SEKRETARJE OSNOVNIH ORGANIZACIJ ZK

TREBNJE — Trebanjski Center za izobraževanje in kulturo bo v času od 17. do 18. februarja organiziral seminar za sekretarje osnovnih organizacij ZK (in namestnike). Na seminarju, ki bo potekal v nekdanji osnovni šoli na Kidričevu v Trebnjem, bodo predavali Boris Dular o metodah dela v ZK, Lojze Rataj o kritični analizi delovanja političnega sistema, Milan Kranjc o aktualnih nalozah v ZK in Tone Golec SLO in DS. Predavanja bodo od 15. do 19. ure zvečer. Udeležba je za vse osnovne organizacije obvezna.

J. PRIMC

Občinsko-učiteljski »pinkponk«

Marsikje je še vedno bolje nagrajeno neznanje kot znanje, so dokazovali kočevski učitelji, ko so na svojem zboru opozarjali na zapostavljeno šolstvo

KOČEVJE — Neprizadeti udeleženci zbora delavcev osnovne šole Zbora odposlancev v Kočevju, ki je bil 6. februarja, bi imel občutek, da gre za besedni pink-ponk med učitelji in najodgovornejšimi občinskimi možmi.

Učitelji so dokazovali, da z ozirom na obvezni program dela in druge naloge dobe premalo denarja za osebne dohodke in sploh za vse potrebe šole, predstavniki občine pa so opozorili, da manjka denarja

povsod. Razen tega je šolstvo po njihovem dobilo več denarja, kot bi ga po veljavnih sporazumih in predpisih lahko.

● Učitelji so opozorili še na mnoge nelogičnosti, npr.: da nekdo predpisuje vzgojni program, drugi pa ga je dolžan financirati. Zahtevali so tudi, naj bo financiranje osnovnega šolstva urejeno enotno za vsa Slovenijo, saj se zdaj dogaja, da si šole v bogatih občinah privoščijo veliko, v revnih pa malo. Zato imajo učenci iz revnejših občin tudi slabše možnosti za nadaljevanje izobraževanja na srednjih in višjih šolah.

Učitelji so nato dokazovali, da to ne drži, saj vsak ne poučuje le predpisanih 20 ur na teden, ampak kar 23; da je otrok vedno več in bodo morali prihodnje šolsko leto organizirati pouk v izmenah, kar bo

hudo prizadelo mnoge starše; da imajo za isto izobrazbo, če primerjamo z gospodarstvom, občutno manjše osebne dohodke, itd., itd.

Seveda so dobili takojševni odgovor, učitelji pa so dobili »udarec« spet na enak način vrnil. Besedni dvoboj se je močno prevesil v korist učiteljev, ko je učiteljica Tatjana Šobar v razpravi med drugim poudarila, da se je dogajalo in se še dogaja, da imajo v nekaterih delovnih organizacijah tisti učenci, ki so se zaposlili, ne da bi končali osnovno šolo večje osebne dohodke, kot učitelji z deset letnim delovnim stažem. Podobno nagajevanje slabega znanja je v Kočevju opazno tudi pri podeljevanju kadrovskega štipendij, saj jih dobe praktično vsi učenci kovinske in tekstilne usmeritve, učenci družboslovne in naravoslovne usmeritve pa ne. »Vse je torej tako naravnano, da če imaš kaj v glavi, nimaš nič v žepu... Družba se mora hitro strezneti!« je zaključila razpravo T. Šobar in za svoje besede požela buren aplavz.

J. PRIMC

Merila so razdelila telefone

V KS Mokronog bodo letos dobili 100 telefonskih priključkov

MOKRONOG — Kdaj bodo priključevali telefone, kdo jih bo dobil, koliko bo veljal priključek telefona? To so vprašanja, s katerimi se v teh dnevih ubadajo Mokronožani. Vmes je tudi malo hude krvi in natolecavanja, (v uredništvu Dolenjskega lista je prišlo tudi anonimno pismo) kljub temu da v vodstvu krajevne skupnosti delajo s polno paro in se na vse mogoče načine prizadevajo, da bi izpolnili vse, kar so si zastavili konec leta 1983. Več pa je o »telefoniji« povedal Ivan Vovk, predsednik sveta krajevne skupnosti:

»Konec leta 1983 smo se tudi v naši krajevni skupnosti odločili, da začnemo akcijo za gradnjo telefonskega omrežja. Zato smo tedaj uspešno izvedli referendum, kjer so krajanji glasovali za samoprispevek. Odločili smo se za samoprispevek 1,5 odstotka od osebnih dohodkov za dobo štirih let. Prihodnje leto se bo samoprispevek iztekel. Denar, nabran na tak način, pa uporabljamo izključno za napeljevanje telefonskega omrežja. Vendar smo kaj kmalu spoznali, da tega denarja ne bo dovolj. Zato smo začeli sklepiti pogodbe. Vsak naročnik telefonskega priključka je ob podpisu pogodbe plačal 30 tisoč dinarjev in se obvezal, da bo prispeval še tri drogeve in dvajset ur dela. Cene so šle navzgor in lani smo uvideli, da tudi to ne bo dovolj, pa smo sprejeli sklep, da se akontacija poveča še za 15 tisoč dinarjev in da vsak krajan, naročnik telefonskega priključka, prostovoljno dela še pet ur več. Konec

priključkov. Zato se je pojavil problem, kako razdeliti telefonske priključke.

Svet krajevne skupnosti je sprejel merila, o katerih je razpravljala tudi skupščina in bodo po njih delali gradbeni odbori, ki so imeli pri gradnji omrežja tudi pomembno vlogo.

Gre pa za naslednje kriterije: oddaljenost, dejavnost krajana pri ostalih akcijah v krajevnih skupnostih, sodelovanje v družbenopolitičnimi organizacijami, svetom krajevne skupnosti, poravnava obveznosti v določenem roku in tudi zdravstveno stanje. Po njih bomo razdelili teh 100 telefonskih priključkov. 50 telefonskih priključkov bo na voljo v spodnjem Mokronogu pa v novem naselju, Hrastovici, na Zalostni gori in na Pugledu. Ostalih 50 telefonskih priključkov bo na voljo v smeri iz Mokronoga proti Lankincam, Slepški in Belemu griču. Ostalih 226 krajanov, ki so podpisali pogodbo, pa bo moralo počakati do naslednjega leta, ko bomo v Mokronog dobili novo telefonsko centralo s 769 priključki. Druge rešitve za sedaj ni, zato je ta najbolj poštena,« je dejal Ivan Vovk.

Ivan Vovk

J. SIMČIČ

Na sejem obrti v Muenchen

V ribniško obrtno združenje vključenih 200 članov

RIBNICA — Obrtno združenje Ribnica šteje okoli 200 članov iz 11 različnih panog. Največ je obrtnikov lesne stroke, ki so v glavnem kooperanti Kmetijske zadruge Ribnica ali Doma Sodražica. Leta 1983 je združenje dobilo svoj dom in zaposlilo tajnika Pavleta Hočevarja, ki pravi:

Obrtniki združujejo sredstva za ustanovitev kreditnega sklada za razvoj obrti oz. financiranje potreb obrtnikov. Ta denar bodo vezali pri banki, da bodo pritegnili še del bančnih sredstev. Ustanoviti nameravamo tudi svojo zadlugo.

Ribniško obrtno združenje se prizadeva, da bi dobilo čimveč članov, predvsem tistih strok, ki jih primanjkuje, serviserjev bele tehnike, radio in TV mehanike, krojače, šivilje, steklarje in avtomehanike. V občini je 30 gostiln.

v Ribnici pa je gostilna tako rekoč na vsakem vogalu, a jih je kljub temu premalo, seveda takih, ki ne ponujajo le pijače, ampak tudi tople obroke hrane.

Obrtno združenje skrbi tudi za boljše razumevanje na liniji davčna uprava—obrtnik, saj tu prihaja do nesporazumov. Skupščina in izvršni odbor združenja delata dobro, marsikaj pa se zatakatne pri delegacijah, ki doslej niso delovale najbolje.

Obstaja resna možnost, da bi v Ribnici ustanovili enoto Prevoznike zadruge Ljubljana, ki bi združevala šoferje—prevoznike iz ribniške občine. Ribniški obrtniki pa se bodo letos udeležili tudi največjega svetovnega sejma obrti, ki bo marca v Muenchnu.

M. GLAVONJIC

O DELU KOMUNISTOV V PRETEKLEM OBDOBJU

ČRNOMELJ — Jutri, 21. februarja, bo v srednji šoli Edvarda Kardelja v Črnomlju programsko-volilna seja tukajšnje občinske organizacije Zveze komunistov. Uvodni referat bo podal predsednik občinskega komiteja ZK Milan Krajnc, razprava o referatu in poročilu o delu občinske organizacije ZK v preteklem obdobju pa bo potekala v dveh skupinah.

Delo se je obrestovalo

V trebanjski občini so dobro izpeljali predkandidacijske in kandidacijske postopke

TREBNJE — »S pripravami na volitve smo začeli dovolj zgodaj in zelo temeljito. Vse to se nam je kasneje dobro obrestovalo, saj se je v krajevnih skupnostih pokazalo, da je tak način dela potreben. Dejstvo je namreč, da so bili predsedniki krajevnih konferenc SZDL toliko bolj prizadevani, kolikor bolj pomembne so bile naloge v zvezi z volitvami.« je dejal Nace Sila, sekretar OK SZDL Trebnje.

»Pravzaprav smo se že med pripravami dogovorili, da bomo tesno sodelovali, da bomo sproti reševali vse naloge in se držali dogovorjenih rokov. In zdaj že lahko rečem, da so šle vse predvidljive aktivnosti brez problemov skozi. Naša volilna komisija meni, da so bili vsi predkandidacijski in kandidacijski postopki opravljeni z veliko odgovornostjo in boljše kot pretekla leta. Še posebej pa moram poudariti to, da so se dela dobro lotili zlasti v manjših krajevnih skupnostih. Mednje moram nedvomno prišteti krajevne skupnosti Svetinje, Knežja vas in druge, ki so med prvimi opravile temeljne kandidacijske konference. Nič manj slabše niso potekali predkandidacijski postopki. Za odgovornejšee delegatske funkcije

v družbenopolitični skupnosti, samoupravnih interesnih skupnostih je bilo evidentiranih 650 možnih kandidatov. Lahko rečem, da so evidencialni v glavnem sposobne ljudi in da so se pri tem držali načel kadrovske politike,« je dejal Nace Sila.

Prav tako so izredno demokratično izvedli postopke za oblikovanje delegacij. Na razpravah v sindikalnih odborih, vaških odborih, se je pokazalo, da ljudem ni vseeno, kdo jih bo zastopal v delegatskih telesih. V tej fazi pa so se marsikje tudi že spraševali, kdo bo vodja delegacije. Dosedanje analize o delovanju delegatskega sistema so namreč pokazale, da je zelo pomembno, kdo je vodja delegacije. Kjer je vodja dober, je tudi delovanje delegacije dobro.

»Slišati je bilo očitke, da so bile liste prezgodaj zaprte,« je dejal Sila, »vendar to ni res. Tisto, kar so nekateri imeli za zaprto listo, je bil samo delovni osnutek. Liste so zaključene šele na občinski kandidacijski konferenci. Poudariti moram še to, da so se v evidentiranje

● **Na seji občinske konference SZDL so delegati že obravnavali skupno poročilo o opravljenih kandidacijskih postopkih za možne delegate za družbenopolitični zbor občinske skupščine. Listo kandidatov za družbenopolitični zbor so že sprejeli, razpravljali pa so tudi o predlogu kandidatov za zvezni zbor skupščine SFRJ.**

dobro vključile družbenopolitične organizacije z izjemo ZSMS. Mlade smo sicer evidentirali, kar tretjina je mladih na listah, vendar pa so jih evidentirali v drugih družbenopolitičnih organizacijah, ne pa v ZSMS. Če bi se mladinska organizacija bolj dejavno vključila v evidentiranje, bi bile liste lahko celo drugačne,« je povedal Sila.

J. S.

Nace Sila: Najbolj so se odrezali v manjših krajevnih skupnostih.

Ribniški zobotrebci

VEDNO VEČ TATVIN — Iz ribniških trgovin, predvsem tistih z živili, sadjem in zelenjavo, je vse pogosteje slišati glasove o krajah raznega blaga. V samopostrežbi ribniškega Mercatorja opažajo v dodatnih vrečkah in torbah kupce blago, predvsem hrano, ki ga kupci ne prijavljajo pri blagajni. Zanimivo pa je, da so med »pozabljenjci« oz. tatiči tudi ugledni občani Ribnice, ki niso socialno ogroženi.

SLABŠE PLUŽENO — To zimo v ribniški občini ni bilo veliko padavin, zato je bilo s pluzenjem cest bolj malo dela. Kljub temu delavci novomeškega Cestnega podjetja niso dovolj zgodaj ali pa ne dovolj dobro očistili nekaterih cest. Celo glavna, magistralna cesta do »Vahtnice«, kjer je meja občine in tudi meja med cestnina podjetjema Novo mesto in Ljubljana, je bila na ribniški strani očitno slabše očiščena. To pa ni le letošnja značilnost, saj se ponavlja že nekaj let.

ODVEČNA BOJAZEN — Odkar je OK SZDL Ribnica odpovedala soustanoviteljstvo Dolenjskega lista, se nekateri naročniki boje, da v našem listu ne bo več prispevkov iz ribniške občine. Vendar je bojazen brez osnove. Prispevkov oz. objavljenih člankov bo prav toliko, kot jih je bilo doslej. Bralce tudi vabimo, naj nam pišejo o zanimivosti iz svojih krajev ali vsaj opozore nanje.

Drobne iz Kočevja

Z AVTOM V BAZENČEK — Pri bazenčku z Jarmovim kipom »Dekles piščalko« se vedno dogaja kaj zanimivega. Poleti padajo vanj otroci, ki skušajo uloviti ribe; te dni pa je vanj zapeljal avto. Na srečo je voda v bazenu zaladenela in ni bilo nič hudega ne ljudem ne avtomobilu.

OMET ODPADA — Na stolpnici sredi mesta v Kidričevi ulici odpadla omet, čeprav je stara šele 23 let. Zaradi ravnih streh, ki so jih nekaj let vztrajno gradili po Kočevju, je zamakalo tudi pri drugih podobnih stavbah. Pri Mercatorjevem bloku so ravno terasasto streho nadomestili z običajno streho. Tam pa, kjer tega niso storili, ne odpada le omet, ampak tudi zamačka v stanovanju.

SNEG NAGAJAL — Tudi Kočevje je sneg prav v pustnih dneh krepko pobelil. S čiščenjem je bilo precej dela, čeprav za to ne uporabljajo več le lopat. Mesto je bilo kljub vsemu hitro očiščeno, saj so kočevski komunalci takih množin snega navajeni vsako zimo. Nekoliko slabše so se odrezali posamezni upravljalci družbenih objektov in lastniki zasebnih hiš.

Trebanjske iveri

DELAVCI PEŠAČIJO — V mokronožski Iskri se menda silno hvaležijo, kako uspešni so. Vendar pa toliko le niso prigrisodarili, da bi kupili nov avtobus. Tako delavci lepo pešačijo na delo, vodilni pa menda ne morejo doseči niti to, da bi popravili stari avtobus, ki onemogel leži na dvorišču.

SVEČE PREŽIJO — Kdor v teh dneh tuhta, kako bi se znebil kakšnega svojega »prijatelja«, ga pelje po trebanjskih ulicah, in to tesno pod napušči hiš. Z njih namreč vse dolge in šiljaste ledene sveče, ki samo čakajo, kdaj bodo poletele na glave spodaj mimoidočim. In kdo je za to odgovoren? Zlobnež bi dejal: Komunalna.

ZA CESTE VEČ DENARJA

TREBNJE — Trebanjska cestna skupnost bo letos porabila okoli 235 milijonov dinarjev. Največ denarja bodo porabili za širitev in ureditev makadamskih cest, za vzdrževanje regionalnih in lokalnih cest ter za vračanje posojil. Največ denarja bodo dobili iz programa skupnosti za ceste SRS iz virov za vzdrževanje regionalnih in lokalnih cest. Letos bodo porabili za 74 odst. več denarja kot lani.

Novost: ščetkanje zob v šoli

Dva zobozdravnika bosta popravljala zobe učencem od 1. do 5. razreda — Začeli bodo v Brežicah, od jeseni naprej pa na okoliških šolah

BREŽICE — Zobozdravstvena služba uvaja letos kombiniran preventivni program za učence od 1. do 5. razreda osnovne šole. Ta program uredničujejo v skladu z navodili svetovne zdravstvene organizacije v več slovenskih občinah, Brežičani pa so ga vključili v srednjeročni načrt za obdobje 1986 — 1990.

Novost bodo najprej vpeljali v osnovni šoli bratov Ribarjev v Brežicah za okoli 700 učencev. Z njo začnejo že v tem polletju. V šolskem letu 1986/87 bodo razširili dejavnost na okoliške šole in tako poskrbeli za vse otroke od 1. do vključno 5. razreda.

Program zajema sanacijo zobovja, jemanje fluorjevih tablet in ščetkanje s fluorjevim preparatom. Za

njegovo izvajanje bosta na voljo obe ordinaciji za mladino, ordinacija v brežiški osnovni šoli in v Zdravstvenem domu v Brežicah. Za izpeljavo teh nalog si bo zobozdravstvena služba zagotovila sodelovanje prosvetnih delavcev. Brežiška osnovna šola jim obljubi pomoč, v teku pa so tudi dogovori s drugimi učiteljskimi kolektivi.

Jemanje tabletk in ščetkanje s fluorjevim preparatom bo nadzorovala tudi medicinska sestra, od dnevih, ko ne bo pouka, pa naj bi otroke spomnili na tabletko njihove starši.

Napotke bodo dobivali na roditeljskih sestankih. Zdravstveno prosvetljevanje staršev ni nič novega in zobozdravniki so že do zdaj obiskovali staršev, kako naj učijo mladi rod ohranjati zdrave zobe.

Uvedba novega preventivnega programa za 700 učencev brežiške osnovne šole bo po besedah dr. Dra. Florjanca veljala 500 tisoč dinarjev. Denar zagotavlja občinska zdravstvena skupnost. Spričo koristi, ki si jih obetajo od novega načina, je investicija majhna. Obrestovala se bo šele čez nekaj let. Od staršev pričakujejo, da bodo uvedbo tega programa sprejeli z razumevanjem.

J. TEPPEY

Kandidati za sise

Krčani uskladili listo

KRŠKO — Objubili smo nadaljevanje liste o evidentiranih možnih kandidatih še za funkcije v samoupravnih interesnih skupnostih. Poprej pa še popravek, ker nam je zagodel v prejšnji številki tiskarski skrat ravno tedaj, ko je šlo za imena možnih najvišjih občinskih funkcionarjev. Za predsednika občinske skupščine sta potemtakem evidentirana le Franc Rakar in Zoran Soln, za podpredsednika OS pa Janez Rošker in Niko Žibert. Zdj pa k samoupravnim interesnim skupnostim.

Občinska izobraževalna skupnost — predsednica skupščine Branka Kastelec, podpredsednica Zora Obradovič, predsednik zbora uporabnikov (ZU) Vili Zorko, podpredsednica ZU Lidija Hočevar, predsednica zbora izvajalcev (ZI) Mihaela Kežman in Boža Ojstršek, podpredsednica ZI Andreja Šoster;

Občinska kulturna skupnost — predsednik skupščine Lojze Štih, podpredsednik Mato Zakonjšek in Marjan Žibert, predsednik ZU Ivan Mirt, podpredsednik ZU Vlado Kukec, predsednik ZI Janez Ceglar, podpredsednica ZI Nada Cizl;

Občinska zdravstvena skupnost — predsednica skupščine Sonja Kostevc, podpredsednik Vid Budna, predsednik ZU Mojmir Pustoslavšek, podpredsednik ZU Miran Resnik, predsednik Stane Nunčič, Tatjana Smolej, podpredsednica ZI Ivanka Petan — Putak;

Občinska izankovalna skupnost — predsednik skupščine Armin Tomašič, podpredsednik Lado Dirnbek;

Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja — zbor delegatov za delegiranje v enoto skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja) predsednik zbora Leopold Stanko, podpredsednik zbora Anton Pleterski st.;

Občinska skupnost za zaposlovanje — predsednik skupščine Milan Jazbec, podpredsednik Janko Hrovat;

Skupnost socialnega varstva — predsednica skupščine Darinka Volčanjšek, podpredsednik Rudi Zupančič;

Skupnost socialnega skrbstva — predsednica skupščine Hilda Božič, podpredsednica Jožica Rakar, predsednik ZU Ivan Lah, podpredsednica ZU Irena Čater, predsednica ZI Stanka Pleterski, podpredsednica ZI Andreja Zagorc;

Občinska stanovanjska skupnost — predsednik skupščine Metod Šonc, podpredsednik Alojz Kranjc, predsednik ZU Gorazd Pozvek, podpredsednik ZU Slavko Dimič, predsednik ZI Aleksander Strupeh, podpredsednica ZI Stana Preskar;

Skupnost otroškega varstva — predsednica skupščine Polona Urek, podpredsednica Marinka Preskar, predsednica ZU Anica Breznikar, podpredsednica ZU Tatjana Bučar, predsednica ZI Jožica Pavlin, podpredsednica ZI Dragica Kolan;

Občinska telesokulturna skupnost — predsednik skupščine Živko Šebek, podpredsednik Branko Strgar, predsednik zbora uporabnikov Jože Cerle, Sandi Bednaršek, podpredsednik ZU Janez Kavčič, Jože Stibrič, predsednica zbora izvajalcev Urška Ubelelis, podpredsednik ZI Iztok Pirce.

M. MIKELN NAČELNIK MEDOBSČINSKEGA INŠPEKTORATA

KRŠKO — Dosedanjemu načelniku medobčinskega inšpektorata občin Brežice, Krško in Sevnica Rajku Županecu se izteka drugi mandat. Ker tretjega mandata ustreznih zakon ne dopušča, je predsednik krškega občinskega izvršnega sveta v soglasju s kolegom iz Brežic in Sevnice predlagal, naj vse tri občinske skupščine imenujejo za novega načelnika MI Krško 56-letnega magistra veterine Miroslava Mikeln. Mikeln ima 27 let strokovnih izkušenj, pri medobčinskem inšpektoratu pa je že 8 let zaposlen kot veterinarski inšpektor. Delegati krške občinske skupščine so tak predlog že potrdili.

PUST, PUST, KRIVIH UST.... Otroška maskarada v Brežicah je letos privabila toliko mask kot že dolgo ne. Razigrana mladež se je po sprevedu skozi mesto ustavila v Osnovni šoli bratov Ribarjev in tam je na mah pošlo vseh 500 krofov, s katerimi je maskare pogostilo Društvo prijateljev mladine Brežice. (Foto: J. T.)

UREDNIŠTVO V GOSTEH

Novinarji Dolenjskega lista bomo v torek, 25. februarja, ob 17. uri obiskali Boštanj. Tamkajšnje prebivalce vabimo, da se oglasijo v bifeju Pod lipo in novinarjem povedo, kako delajo in živijo. Vabljeni!

Komu ni mar, kaj bo z vodo?

Občinski odlok ne more sam varovati črpališč na Krškem polju

KRŠKO — Delegatsko vprašanje Staneta Bajca iz Celuloze glede zaščite črpališča pitne vode na Drnovem je navrglo obširen odgovor občinskega izvršnega sveta in novo vprašanje — zakaj se na občinski odlok o zaščiti črpališč nekateri domala poživljajo.

Delegatsko vprašanje glede zaščite črpališča pitne vode na Krškem polju namreč časovno sovпада z rokom, ko naj bi določeni potencialni onesnaževalci že pripravili programe aktivnosti, v katerih bodo določene rešitve. V šestmesečnem roku v odloku navedene organizacije niso izvršnemu svetu posredovale še nobenega poročila glede izvajanja obveznosti.

Lokacija Pionirjevega tozda Togrel je v gramoznici Drnovo, ki je v varnostnem pasu 3 črpališča Drnovo, medtem ko lokacija Afsaltne baze cestnega podjetja ne spada v noben varstveni pas črpališč. Predlog varovanja podtalnice črpališča Drnovo je izdelal ljubljanski Geološki zavod. Dokaza, da omenjene lokacije vplivajo na kakovost pitne vode v črpališčih ni, toda zaradi potencialne nevarnosti, je bil med drugimi tudi Togrel naveden v aneksu odloka, s tem pa je dobil nalogo, da pripravi program aktivnosti. Afsaltna baza, čeprav je v bližini, po odloku nima te obveze, ker je ne zajema noben varstveni pas.

Koncentracije onesnaženj podtalnice na mestu vrtin so minimalne in glede na disperzijo toka, difuzijo in adsorpcijo raztopine ne morejo doseči črpališča na Bregah. Vendar glede na rezultate analiziranih vzorcev obstaja možnost splošnega onesnaženja vodonosnika z mineralnimi olji, kar je lahko posledica nepravilnega ravnanja z mineralnimi olji v aktivni gramoznici severozahodno od vodnjaka Drnovo (gramoznica IGMP Sava Krško).

Pionirjeva tovarna gradbenih elementov, asfaltna baza) v opuščenih gramoznicah in individualnih objektih.

Po nesreči cisterne s kurilnim oljem na Belem bregu se zaščita vodovodnega črpališča na Drnovem ni izboljšala. Po odloku je upravljalec črpališč (občinska komunalna skupnost) dolžan uveljaviti posamezne ukrepe na podlagi sanacijskega programa zavarovanja, ki ga je potrebno pripraviti in sprejeti najpozneje v enem letu od uveljavitve odloka. Ne glede na to pa je nujno pripraviti ta sanacijski program čimprej, ker obstaja velika nevarnost onesnaženja podtalnice ob gostem cestnem prometu, meni tudi občinski izvršni svet.

Da pa skrbi delegata Bajca in številnih Krčanov niso odveč, potrjuje tudi tale ugotovitev iz hidrogeološkega poročila Geološkega zavoda

Prikoličarji zdaj zares na konju?

Pri IMV manj zastojev — Lani so naredili skoraj za tretjino več kot 1984

BREŽICE — V Tovarni avtomobilskih prikolic IMV se bo 1. marca izteklo družbeno varstvo, ki ga je aprila lani uvedla brežiška občinska skupščina. Do takrat eden največjih izgubarjev v občini se je, kot ocenjujejo, do konca leta znebil rdečih števil. Za rezultate bomo natančneje zvedeli ob sprejemanju zaključnega računa.

Pod vodstvom začasnega kolektivnega organa so v tovarni izpeljali niz izboljšav. Ob manjšem povprečju zaposlenih so za 30 odst. povečali proizvodnjo. Zmanjšali so zalogo gotovih in nedokonanih izdelkov. Lani so iz Brežic odpremlili 3125 prikolic, a leto dni prej komaj 1760.

Z boljšo organizacijo dela, in pripravo proizvodnje so postopoma ukinjali zastoje, ki so prej močno hromili kolektivi in mu jemali voljo. Ponovno so vzpostavili red in disciplino ter povečali osebne dohodke delavcem, čeprav ti še vedno zastojajo za povprečjem v panogi in občini. V tem času so v tozdu omejevali tudi vse vrste stroškov.

Letos nameravajo povečati proizvodnjo gotovih prikolic za 59 odst. Iz Brežic iz Novega mesta bodo izvozili za 31,8 milijona dolarjev prikolic in rezervnih delov. Načrtujejo še boljše kontrolo izdelkov, da bo manj reklamacij in s tem manj stroškov. Pri nagrajevanju zaposlenih bodo upoštevali količino opravljenega dela, kvaliteto in gospodarnost. V programu imajo še druge izboljšave in varčevalne ukrepe.

V okviru brežiškega tozda organizirajo novo dejavnost. Odpirajo namreč servis za popravilo prikolic, dobavljali pa bodo tudi rezervne dele. To bo prvotni servis v Jugoslaviji. Delal bo za nas in za sosednje države, za Italijo, Avstrijo, Nemčijo.

J. T.

Zdaj pa še zdravnikov nimajo dovolj

»Prisilna uprava« v zdravstvenem domu jih ne privablja

BREŽICE — Tukajšnji zdravstveni dom je od konca novembra pod družbenim varstvom zaradi motenj v samoupravnih in medsebojnih odnosih. Dosedanji predsednik začasnega kolegijskega organa Tone Zorko je zbere občinske skupščine seznanil z uresničevanjem ukrepov in povedal, da program izpolnjujejo v rokih, ki so jih določili vnaprej in da so imeli največ dela pri odpravljanju nepravilnosti, na katere sta opozorila družbeni pravobranilec samoupravljanja in služba družbenega knjigovodstva. Pri vračanju preveč izplačanih osebnih dohodkov (izračunanih na nepravilnih osnovah) zadevajo na tiho nesoglasje prizadetih delavcev. Gre za skupno vsoto 300 tisočakov, delovna organizacija pa si mora poračunati za 150 tisoč dinarjev preveč plačanih prispevkov.

Veliko imajo opraviti tudi s kadrovskimi zadevami, s sprejemi v delovno razmerje, s prerazporejanjem delavcev, s pogodbenimi razmerji, sistematiziranjem del in nalog, predvsem pa z zagotavljanjem neprekinjenega zdravstvenega varstva zaradi pomanjkanja zdravnikov. To se je pojavilo v prvi polovici januarja, ko sta dva zdravnika odšla, ena zdravnica pa je nastopila porodniški dopust. Pomanjkanju zdravnikov pripisujejo tudi zopustavljenost dispanzerske dejavnosti. Na enega zdravnika v Brežicah pride 1800 ljudi, v srednjeročnem planu zdravstvene skupnosti Slovenije pa je zapisano, naj bi imeli le 1200 prebivalcev na zdravnika. Na razpise ni odziva, saj zdravstveni dom s prisilno upravo najbrž ni prava vaba za zaposlitev.

Predsednik Zorko je občinsko skupščino med drugim obvestil, da hišnih obiskov med rednim delovnim časom ne nagrajujejo posebej in da izplačujejo manj nadur kot prej. Priznavajo jih največ 50.

J. TEPPEY

PRIZNANJA ZA SODELOVANJE IN KNJIGE ZA ZVESTOBO

BREŽICE — Tukajšnja matična knjižnica se je ob pravkar minuli 40-letnici delovanja spomnila dolgoletnih bralcev in jih nagradila s knjigo. Šolam, otroškim vrtcem, občinski kulturni skupnosti, Posavskemu muzeju, domu upokojevcev, lokalni radijski postaji, Valvasorjevi knjižnici v Krškem, Študijski knjižnici v Novem mestu ter vrsti posameznikov iz Brežic se je za sodelovanje oddolžila s pisnimi priznanji. Nekdanji upravni knjižničar, sodelavki in dolgoletni bralki Slavici Zorko je predsednik občinske skupščine Mirko Kambič podelil tudi plaketo občine Brežice za 21-letno vodenje ustanove. Sledil je razgovor z gostom večera Janezom Vipotnikom, ki ga je vodila profesorica Marija Lelič.

P. PERC

»Vozni red« za volitve

25. februarja bo občinska kandidacijska konferenca

SEVNICA — Predsedstvo občinske konference SZDL se na seji minuli četrtek brez razprave po pojasnilih uvodničarjev sprejelo poročilo o opravljenih volilnih postopkih in nadaljnjih nalogah v fazi kandidiranja.

Doslej nista bili opravljeni temeljni kandidacijski konferencijski dnevi v KS Primož (predvidena je bila za 16. februar) in v Sevnici (20. febr.). Od 57 osnovnih sindikalnih organizacij v združenem delu se jih je sestalo 48. Zadnje dni minulega tedna se jih je zbralo še sedem.

Ponekod se pojavljajo težave pri podpisovanju izjav za kandidiranje.

A. Ž.

Zapleten jezik govori gluhim

Obilica pripomb komunistov sevnške občine na dokumente za kongres

SEVNICA — Če ti papirji niso razumljivi tudi preprostem človeku, ne morejo biti kaj prida akcijski, prav akcijo pa potrebujemo za izhod iz krize. Takih in podobnih pripomb ni manjkalo v obsežni obravnavi gradiv za kongres ZK, strnjениh na seji komiteja minuli petek.

Seveda so za zgled predlagali ponekod celo sklepe AVNOJA, ki so vsakomur jasno opredelili našo državnost, mednarodne odnose in drugo.

Na seji so poročali uvodničarji za posamezne delovna področja. Naj izdvojimo dve, ki sta bili deležni še posebne obravnave. Znano je, da Sevnicičan že leta opozarjajo na neustrezno solidarnost v družbenih dejavnostih, kjer revnejše občine

torišče političnega dela v resoluciji premalo obdelano. To so posebno poudarili komunisti v Loki pri Zidanem mostu. V Zabukovju so gradili nepravilnosti pri mlečni kontroli in ceni. Tržiščani so menili, da se ZK že predolgo ukvarja sama s seboj. Na Blanci in še marsikje so ugotovili, da je resolucija premalo jasna, češ da je preprostejšim članom težko razumljiva. Kritični so do razmer v šolstvu občine in danih obljub glede tega v krajevni skupnosti.

Mnogo pripomb je bilo k predloženemu partijskemu statutu.

A. ŽELEZNIK

Krške novice

NEUSKLAJENI, NESKLEPČNI — Ta teden je spet izjemno bogat — po številnih sejah. Če so sklici med občinskimi družbenopolitičnimi organizacijami še količkaj usklajeni, pa se več še časovno prekriva, ko gre za medobčinske institucije in občino. Tudi ta petek je značilen primer za to, saj uro za sejo Programskega sveta za Krško polje pri Medobčinski gospodarski zbornici vabita na razpravo o nadaljevanju razvoju socialističnih moralnih vrednot in o teoretičnih vprašanjih politične kulture članstva ZK Marksistični center CK ZKS in Medobčinsko študijsko središče PŠ CK ZKS Posavje. Še uro pozneje, to je ob 15. uri, pa naj bi se v Krškem pričela programskovolilna seja občinske konference ZSM. V pogojniku govorimo zato, ker pri prvem sklicu vodstvo občinske mladinske organizacije ni imelo sreče s sklepčnostjo.

MASKARADA KOT POSPEŠEK — Ko smo že »sejalsko« razpoloženi, za konec še k zadnjemu zboru LB — Temeljne posavske banke v Krškem. Sevnškim delegatom se je tako mudilo na vlak, da ne bi zamudili otroške maskarade, da so se morali sklicatelji podvizati, če so hoteli sejo sklepčni pripeljati do konca. Ekspresni potek drugega dela zbora ni nikogar motil. Torej — še več maskarad ...

Sevniški paberki

MEKSIKANCI NAVDUŠILI — Za tukajšnji nastop Alberta Gregorija z meksikanskimi napevi je bilo v Sevnici veliko zanimanja. V predprodaji je bilo prodanih nad 500 kart. V veliki jedilnici Lisece je bilo v soboto tesno kot v škatli sardin. Neutrudni Albert Felician zagotavlja, da bodo Gregorija ponovno povabili ob prvem prostem terminu v jeseni.

USPEŠNI ČISTILCI — Medtem ko so se druge peči in vozila komajda prebijali skozi visok sneg, so v Sevnici in okolici uspešno očistili ulice. Izkazal se je Tomo Vinkovič, mali traktor krajevne skupnosti z desko za odstranjevanje snega. Delavci so bili ob predzadnjem snegu zunaj tudi po 18 ur. Avtobusi so vozili brez težav, proti koncu minulega tedna so v Sevnici pričeli sneg že odvažati. Predzadnji ponedeljek so bila največja parkirišča že jutraj očiščena. Cestno podjetje se je izkazalo tudi v Šentjanžu.

VLEČNICE OBRATUJEJO — Kmetje iz Šmarčnega so tudi letos poglani traktorsko smučarsko vlečnico ob glavni obnavski cesti. Zaradi precejšnjega zanimanja so očistili parkirišče za več avtomobilov. Poročajo tudi o uspešnem obratovanju nove smučarske vlečnice prizadevnih Šentjanžanov na Glinem. Navsezadnje se je mogoče prav dobro smučati v osrčju mesta, na Hraštih. Osnovna šola Sevnica je minuli teden pripravila tam smučanje za vse pete razrede.

POKOP ODVEČNIH FUNKCIONARJEV — Florjanski odbor za smeh je na pečelnico sredo pripravil pokop, vendar ne Pusta, temveč vseh odvečnih funkcionarjev. Po njihovi upepelitvi so raztrosili vsem predobro znan prah iz Jugotanim. Prikazala se je tudi žena v belem kotu rešitve vseh problemov. Ljudje so si dali duška ob vseh nepravilnostih in še kateri zraven.

Občinska nagrada za življenjsko delo

Akademski kipar in medaljer Vladimir Štoviček bo dobival po 60.000 dinarjev iz občinskega proračuna — Umetnik podaril rojakom svoj opus

KRŠKO — Akademski kipar in gotovo eden naših največjih medaljerjev, Vladimir Štoviček, ki živi in ustvarja v Krškem, bo letos praznoval 90-letnico svojega plodnega življenja. Štoviček je svoj bogati opus leta 1977 s posebno darilno listino izročil v trajno last svojim rojakom, ljudem krške občine.

Predsedstvo občinske skupščine Krško je že nekajkrat obravnavalo uresničevanje določil omenjene darilne pogodbe (objavljene v zborniku Krško skozi čas, izdanem ob 500-letnici mesta), katere sopodpisnici sta tudi občinska skupščina in kulturna skupnost Krško. Dogovorili so se za nekaj akcij, ki naj bi končno zagotovile dostojno stalno postavitev umetnikove dediščine in bi jo lahko primerno predstavili širši javnosti. Pred-

sedstvo je tudi prepričano, da umetnikov gmetni položaj ne ustreza Štovičkovemu dolgoletnemu ustvarjanju, zato se je odločilo, da bo delegatoma krške občinske skupščine predlagalo, naj izglasujejo redno mesečno nagrado priznanemu umetniku.

Tako bo Vladimir Štoviček za življenjsko delo na področju likovne umetnosti prejemal redno mesečno nagrado v znesku 60.000 din, in sicer od 1. januarja letos. Nagrado bodo povšečevali, kot se bodo plače delavcev upravnih organov na občini, izplačevali pa jo bodo iz občinskega proračuna. Delegati k predložitvi praznopravn niso imeli pripomb, razen polglasnih: »Ali ni vse to malce (pre)pozno?«

Umetnik je namreč že lep čas priklenjen na bolniško posteljo. P. PERC

Obeta se izjemna razstavna žetev

V Dolenjski galeriji naj bi se letos vzvrstilo dvanajst likovnih in ena arheološka razstava — V programu marsikaj, kar pomeni razstavno novost za Novo mesto

NOVO MESTO — Dolenjska galerija je že lani oblikovala program razstavne dejavnosti za letos, in če ji ga bo tudi uspelo v celoti uresničiti, bo leto 1986 že po številu razstav eno najbogatejših v zadnjih desetih letih, glede na to, kaj vse program obsega, pa tudi eno najzanimivejših in vsebinsko najpestrejših.

Sicer pa je tako, kakor predvideva program, že začela teči letošnja razstavna dejavnost v Dolenjski galeriji. V njeni veliki dvorani je že nekaj tednov na ogled izbor slik iz bogatega opusa slovenskega impresionista Mateja Sternena. Razstavo je posredovala Narodna galerija v Ljubljani, ki pa je medtem sprejela v goste v Novem mestu pripravljeno retrospektivno razstavo »dolenjsko-belokranjskega« umetnika Josipa Germa.

Za marec načrtovana razstava bo posegla v slovensko sodobno likovno tvornost, saj bosta svoja dela v Novem mestu predstavila France Curk in Tone Miklavžina. Avtorja bosta razstajevala svoje najnovejše grafične in slikarske stvaritve, dopolnjene z avdiovizualnimi sredstvi. Spomladi, aprila, bo na vrsti retrospektivni likovni dogodek: razstava del enega najvidnejših slovenskih umetnikov, Vladimira Makuca. Obiskovalci Dolenjske galerije bodo tega ustvarjalca spoznali s pomočjo izbora njegovih del, in sicer v treh tehnikah: slikarstvu, kiparstvu in grafiki.

Makucu bo v galeriji sledil akademski slikar Veljko Toman, ki ga Dolenjci poznajo z nekaterih likovnih kolonij, predstavil pa se bo z vrsto novejših del. V dneh, ko bo razstava odprta, bo Toman pripravil za šolsko mladino več didaktičnih prikazov slikarske tehnike.

Za konec prvega polletja oziroma junija bodo pripravili kar dve razstavi. Na prvi se bo s svojimi deli predstavil Dušan Muc, in sicer s ciklom »Križa identifikacije ali

samote« (Cirkus III). Otvoritev razstave bo povezana s predstavo giba in zvoka v dramaturško, scensko in kostimsko celovit dogodek, izhajajoč iz Mucovega likovnega dela in vezanega na to delo. To bo vsekakor vznemirljiv likovni dogodek in bo od obiskovalcev zahteval, da drugače gledajo na likovno umetnost, kot so morebiti navajeni.

Hkrati bodo, ob koncu šolskega leta, v galeriji pripravili tudi razstavo likovnih del predšolskih otrok ter učencev osnovnih šol iz novomeške in trebanjske občine.

Poleti, julija in avgusta, bodo v galeriji razstavljene grafike, ki jih v svojih fondih hrani Dolenjski muzej. Gre za grafike, narejene na podlagi del znanih mojstrov, ki so v muzeji prišle spontano, brez posebnih ali načrtovanih zbirateljskih akcij.

Jesen se bo začela z dvema razstavama, od katerih bo ena arheološka. V veliki dvorani bodo septembra pripravili večjo razstavo slikarskih in kiparskih stvaritev Viljema

Literatura je hudo resna stvar

To je najpomembnejše spoznanje z okrogle mize območnega srečanja literatov začetnikov v Vinici — Literarni večer obiskalo veliko Viničanov

VINICA — Minulo soboto je bilo tu, in obenem prvič v Beli krajini, območno srečanje pesnikov in pisateljev začetnikov za dolenjsko regijo. Na njem je s svojimi pesniškimi in proznimi prispevki sodelovalo petindvajset avtorjev, večina mladih, ki so se odzvali razpisu. Njihova dela je prebrala in ocenila strokovna žirija, ki je svoje mnenje sporočila na okrogli mizi. Ta je bila v soboto popoldne po ogledu viniških zanimivosti v rojstni hiši pesnika Otona Župančiča, udeležilo pa se je kakih petnajst pišočih.

V eni od sob Župančičeve hiše je več ur potekal zanimiv pogovor o literarnem pisanju, še posebej pa o dobrih in slabih straneh prispevkov, ki jih je moral bratirati žirija. V zvezi s tem sta veliko misli povedala pesnica Lidija Gačnik z Mirne, predstavnica strokovne žirije, in pisatelj Peter Božič iz Ljubljane, eden od pobudnikov in začetnikov literarnega gibanja, ki že deset let poteka pod okriljem Zveze kulturnih organizacij Slovenije. Slišati je bilo ugotovitev, da se večini prispevkov pač pozna, da jih je pisala roka mladih, in da so mladi še hudo neveščji pri literarnem izpovedovanju.

Pomemben del sobotnega srečanja je bil literarni večer v viniškem kulturnem domu, kjer sta domači recitatorji brali dela osmih izbranih

avtorjev območnega srečanja. Večer je imel namen ponuditi najboljše, kar je bilo moč izbrati iz kupa, prispelega na razpis. Koliko dobrega je bilo v tem kupu, je pokazal sam literarni nastop, ta pa je bil sploh eden najkrajših, kar se jih je vrstilo v okviru dotedanjih tovrstnih srečanj v Sloveniji. Trajal je z glasbeno prilogo vred le kakih petnajst minut in bržkone že zavoljo kratkosti ni mogel v celoti zadovoljiti vseh številnih obiskovalcev, kiso napolnili kulturno dvorano. A kaj se tu more, če pa po mnenju strokovne žirije ni bilo na voljo dovolj dobrih tekstov.

Žiriji pa je najbrž treba verjeti, ne nazadnje zato, ker so bili v njej ljudje, ki se razumejo in literarno pisanje. Verjeti je treba tudi njenim ugotovitvam, da se mladi premalo učijo literarnega izražanja, da premalo berejo. Sicer pa je tudi na tem področju potreben čas za zorenje in

razvoj. Marsikdo, ki zdaj dela še izrazito začetniško, bo čez leto, morebiti že na naslednjem takem srečanju, konkuriral z vsebinsko prepričljivejšim in oblikovno dognanejšim literarnim izdelkom. Seveda če bo ves čas tudi trdo delal, pisal.

I. Z.

VEČER S POEZIJO SEVERINA ŠALIJA

DOLENJSKE TOPLICE — V gostišču Rog, ki ga upravlja Zdravilišče Dolenjske Toplice, je bil še en literarni večer za goste. V petek, 14. februarja, so obiskovalci prisluhnili pesniku Severinu Šaliju in njegovi poeziji. Pesnika, ki je lani izdal zajeten izbor svojega dolgoletnega pesniškega snovanja pod naslovom Sijoco mrčaine, je predstavil Leon Šuštaršič, marljivi organizator vseh kulturnih prireditev v zdravilišču. Šalijeve pesmi pa je recitala Irena Vide iz Novega mesta in tako znova potrdila svoje interpretatorske sposobnosti. Zapisimo naj še, da so take prireditve vsekakor dobrodošle, kar dokazuje tudi podatek, da se je petkovskega literarnega večera udeležilo prek 50 zdraviliških gostov.

Samorastniška beseda poslej v Novem mestu?

NOVO MESTO — Minuli četrtek je imel prvo sejo uredniški odbor, ki bo urejal literarno knjižno zbirko v okviru razširjene založniške dejavnosti Dolenjskega muzeja. Odbor se je načelno strinjal, da bi v obdobju 1986 — 1987 izdali vse knjige iz programa, ki so ga medtem že prijavili novomeški kulturni skupnosti, da bi tiskanje finančno podprla. Ob tem se je oblikovalo mnenje, naj bi program vendarle ne bil dokončen, ampak bi glede na interese kazalo vključiti še kako knjižno delo, še posebej, če bi bil za izdajo tega dela zagotovljen denar. Tak interes je za zdaj zaznati pri trebanjski kulturni skupnosti, ki bi rada v okviru Samorastniške besede izdala knjigo enemu starejših sodelavcev te revije oziroma avtorju iz trebanjske občine. Ob tej zamisli, ki je vsekakor sprejemljiva za regijsko zasnovano založniško dejavnost Dolenjskega muzeja, se poraja tudi ta, da bi v okviru literarne knjižne zbirke poslej izhajala še revija Samorastniška beseda in literarni zbornik osnovnošolcev z naslovom Srečanja, ki ju zdaj zalaga in izdaja trebanjska kulturna skupnost. Člani uredniškega odbora so dejali, da bi bil prenos izhajanja omejenih publikacij iz Trebnjega v Novo mesto izvedljiv, da pa bi morali ob tem rešiti vprašanje financiranja ter najpomembnejšo stvar pri tej zadevi. Vendar se morajo o tem najprej temeljito pogovoriti v Trebnjem, saj sta revija Samorastniška beseda in zbornik Srečanja njihova.

I. Z.

NOVE SLIKE IN PESMI — Kočevski delavski pesnik in slikar France Lovšin je te dni dokončal pripravo nove zbirke pesmi in tudi slikarskih del. Tako pri pesmih kot pri likovnih delih je pripravil nekatere novosti. Pri pesmih so novost tako imenovane ekscentrične pesmi, ki se začno v za običajnega smrtnika nerazumljivem jeziku (morda birokratskem, političnem ali še neodkritem) in zaključijo z duhovito mislijo ali razmišljanjem, pri slikah pa so novost reliefne slike. Na fotografiji je France Lovšin z nekaterimi izmed okoli 70 najnovejših likovnih del. (Foto: Prime)

Belokranjski pevski zbori pred mikrofonom

Radijci so v soboto »prisluhnilli« trem zborom, ki so za razne radijske oddaje zapeli 18 pesmi

ČRNOMELJ — Dolenjski pevski zbori se zelo malo oglašajo na radiu in televiziji, belokranjski pa je kar pogosto slišati. Veliko zaslug za to, da gredo belokranjski pevski glasovi tolikokrat v radijske valove, imajo posamezniki. Tako je črnomoški glasbenik Silvester Mihelčič minulo soboto ekipo ljubljanskega radia

»nagovoril«, da je v Črnomlju posnela kar tri pevske zore.

Pred mikrofonom, ki so ga postavili v akustičnih prostorih Belokranjske kleti (v gradu), so stopili: ženski pevski zbor iz Črnomlja pod vodstvom Ani Jankovič, moški pevski zbor Belt, ki ga vodi France Milek, in moški zbor iz Semiča z zborovodjem Brantetom Podgornikom. Zbori so posneli skupaj šestnajst pesmi, zanimivo pa je, da nobene belokranjske. Radijci bodo iz posnetega gradiva oblikovali več oddaj.

Silvester Mihelčič, ki te dni spet nastopa z Borisom Kraljem po belokranjskih šolah, je povedal, da bodo v Beli krajini pripravili še več takih snemanj, kakršno je bilo sobotno.

K. F.

KONCERT PIANISTKE

NOVO MESTO — V Kozinovi dvorani bo v ponedeljek, 24. februarja, ob 19.30 koncerturala Željka Kranjec, ki študira glasbo na Dunaju. Izvajala bo Mozartova, Debussyjeva, Schumannova in Mendelsohnova dela. Koncert prireja Glasbena mladina Novo mesto.

Pevski tabor le vsako drugo leto?

Ali bo največja manifestacija zborovskega petja na Slovenskem doživela usodo šentjernejskega Srečanja okteta in postala bienalna? — Zborovodje po sobotnem seminarju v Šentvidu pri Stični poslali Kulturni skupnosti Slovenije protestno pismo

ŠENTVID PRI STIČNI — Tu in povsod, kjer so doma slovenski pevski zbori, se pravi v naši republiki in v zamejstvu, potekajo že več mesecev intenzivne priprave na tradicionalni pevski zbor, največjo vseslovensko pevsko predstavo, ki je bila do zdaj vsako leto v drugi polovici junija in naj bi tako potekala tudi letošnja, sedemnajsta po vrsti.

Zapisali smo »da naj bi potekla«, saj se ta čas, ko berete te vrstice, še nič ne ve, ali letos ta prireditev, manifestacija, ki združuje na tisoče pevcev, zanjeda leta tudi po osem tisoč, sploh bo. Organizatorji so, listajoče po osnutku programa Kulturne skupnosti Slovenije za leto 1986, presenečeni in zgroženi ugotovitvi, da postavke »Šentvidski pevski tabor« in pripadajočega zneska za financiranje te prireditve v najpomembnejšem dokumentu republiške kulturne skupnosti ni nikjer. Pač pa je moč prebrati

pripombo, naj bi pevski tabor zaradi pomanjkanja denarja poslej priredili le vsako drugo leto oziroma naj bi postal bienalen. Zgodilo naj bi se mu enako, kot se je že Srečanju okteta v Šentjerneju, ki bo tako spet šele prihodnje leto.

Izpad je republiškega programa je enako, če ne še bolj, prizadel pevske zore in njihove zborovodje, ki jim nastop na šentvidskem taboru pomeni ne samo pevski praznik, ampak tudi možnost za samo potrditev, spodbudo za nadaljnje delovanje. Slednje pa so zbori še kako potrebni, saj je navezadnje le malo priložnosti, kjer podpora lahko dobijo. Poleg tega pa manifestacija, kakršna je pevski tabor v Šentvidu, povezuje zgolj ljubitelje petja, torej ljudi, ki za preprečevanje ne zahtevajo in tudi ne dobivajo honorarjev, marveč pojo iz svoje notranje potrebe, iz srca.

Iz Šentvida pri Stični so šli tudi že uradni protesti. V soboto, 15. feb-

ruarja, so ga na koncu celodnevne seminarja oblikovali zborovodje iz vse Slovenije. V protestnem pismu, poslanem Kulturni skupnosti Slovenije, so navedli, da nikakor ne morejo sprejeti težnje, da bi pevski tabor postal bienalen. Ne zdi se jim razumljivo, da ne bi bilo sredstev za tako pomembno manifestacijo, kot je vsakoletna šentvidska pevška prireditev. Niso se pripravljali ukloiniti, kar so dokazali tudi v soboto, ko jim niti visok sneg ni mogel preprečiti udeležbe na seminarju. 17. tabor mora biti letos, so bili odločni, če ne bo šlo drugače, bodo vsa potrebna sredstva zanj sami zbrali — mimo Kulturne skupnosti Slovenije. Sicer pa, so dodali, so organizatorji že do zdaj tri četrtnine potrebnega denarja zbrali sami in bodo zmogli še četrtno, če je ne bo zagotovila republiška kulturna skupnost.

I. ZORAN

Spomin na psa iz Pompejev

Kiparka Dragica Čadež razstavlja v kočevskem Likovnem salonu svoj ciklus psov »Asociacije na Pompeje«

KOČEVJE — V okviru svečanosti ob letošnjem kulturnem prazniku so 6. februarja odprli v Likovnem salonu v Kočevju razstavo del akademске kiparke Dragice Čadež

pod naslovom »Asociacije na Pompeje«, na kateri prikazuje ciklus psov, ki jih je ustvarila v lesu. V kulturnem programu je nastopil moški pevski zbor Svoboda iz Kočevja, ki je zapel tudi nekaj Prešernovih pesmi, kiparko in njeno delo pa je predstavil domači akademski kipar Stane Jarm.

Dragica Čadež (rojena leta 1940 v Ljubljani), je imela od leta 1966 že okoli 30 samostojnih razstav, sodelovala pa je tudi na še mnogo več skupinskih razstavah. Udeležila se je več likovnih simpozijev in kolonij, zadnji dve leti tudi likovnih srečanj v sosednji Ribnici. Za svoja dela je prejela več nagrad in priznanj, letos nagrado Prešernovega sklada, in sicer prav za dela, ki jih razstavlja v Kočevju.

Na razstavi v Kočevju se predstavlja s svojimi najnovejšimi deli — s ciklusom psov. Za oblikovanje psov v lesu se je odločila po obisku Pompejev, kjer je videla med drugim tudi odlitek z lavo zalitega psa, ki z zadnjimi močmi hlasta za zrakom. To jo je presunilo in začela je oblikovati pse. Posebnost njenih psov je, da so gibljivi, posamezni deli njihovega telesa so narejeni ločeno in nato spojeni z vijaki. Tako je možno ude in dele psa premikati in jih znova utrditi ter tako isti kip — psa prikazati v različnih položajih.

J. P.

BEZLAJ V RIBNICI

RIBNICA — Jutri, v petek, 21. februarja, bodo ob 17. uri odprli v Petkovi galeriji v ribniškem gradu razstavo del akademskega kiparja Jitjuna Bezlaja iz Ljubljane. Kipar Bezlaj je bil tudi udeleženec zadnje ribniške likovne kolonije »Likovna iskanja 85«, ki je bila poletni.

Srečanja — za zgled

Trebanjska publikacija za pišoče osnovnošolce posvečena slovenskemu kulturnemu prazniku

TREBNJE — Tu že vrsto let izhajajo Srečanja, nekakšen zbornik najboljših literarnih besedil in likovnih prispevkov osnovnošolcev v trebanjski občini. Letošnja Srečanja so izšla pred kratkim in so posvečena slovenskemu kulturnemu prazniku. Izdala jih je (v 600 izvodih) občinska kulturna skupnost, ki zalaga tudi Samorastniško besedo.

Na nekaj manj kot 40 straneh knjižnega formata so natisnjena besedila kar 27 sodelavcev, učencev osnovnih šol na Mirni, v Mokronogu, Šentrupertu, Trebnjem in Velikem Gabru, oziroma 33 njihovih v zvezi ali nevezani besedi napisanih prispevkov. Gre za pisano ogričo ubesedenih doživljajev, spominjanj, spoznanj, prvih lastnih izkustev otrok od sedmega do petnajstega leta, za drobne pripovedi in izpovedi o svetu, kakršen se jim kaže in kakor ga dojemajo. Pri vsem tem največ velja neizumetničenost otroške literarne govornice, veljata iskrenost in neposrednost povedanega ali izpovedanega, da vsemu temu verjamemo, pa čeprav se je to ali ono dogodilo v otroški domišljiji.

Sicer pa je to že stvar vsebine, tem, o katerih mladi zastavljajo pero. Uredniški odbor, ki ga sestavljajo mentorji, je pod vodstvom Jožeta Zupana pisavke razvrstil v štiri tematske sklope, ki jih v Srečanjih lahko preberemo pod temi naslovi: Urinki, Iz teme v prešeren dan, Le kam naj se domišljija zateče in Prijatelj, iztegni roko. Knjižico bogatijo otroške grafike — dela učencev trebanjske osemletke, nastala pod mentorskim vodstvom Zdenke Bukovec. Končno likovno podobo pa je Srečanja dal slikar Lucijan Reščič.

Ta knjižica ali zbornik otroške literature, kakor hočete, je vreden širše pozornosti, kot jo doživlja kot zgolj publikacija zagnancev v »neki« trebanjski občini, pa tudi tehtnejše obravnave. Srečanja namreč niso nikakršen obremen pojav, komaj kaj bolj zanimiv kot boljše šolsko glasilo, marveč premišljen izbor literature, kot jo pišejo otroci, in kot celota dovolj kvalitetno delo, da z njim v rokah vsaj v pokrajinskih razmerah ni treba zardevati.

Vtis je celo, da bi se pri avtorjih Srečanj, pisnih sestavkov in urednikih, lahko učili v vrsti občin, da o dolenjskih in drugih okrog sploh ne govorimo.

I. ZORAN

Odlok, ki nikakor noče kidati snega

Kaj bi bilo, če Komunalna Črnomelj ne bi imela velikodušnega zaveznika — sonca

Ko smo delegati na skupščini v decembru 1985 z dvignjenimi rokami sprejeli odlok o ureditvi zimske službe v Črnomlju, smo z lažjim srcem pričakovali nevsedenosti, ki jih prinaša sneg. Odlok je naravnost fantastičen, izdelan do podrobnosti, saj določa v 2. členu točki 9 celo to, da mora zimska služba otresati sneg z drevoja in grmovja...

Če se komunalci ne držijo tega določila, jim pač ne moremo zameriti. Bolj mi v moji preprosti glavi ni jasno, zakaj se ne držijo osnovnega določila odloka — čiščenja snega s pločnikov. Zelo »lep« primer je Ulica 21. oktobra, katero so splužili sicer pravočasno, a so hkrati na pločnike nagnili snega, ki je sedaj po osmih dneh postal trd in leden in kot tak neprehodna ovira za pešca, ki bi v nujnem primeru moral steči s ceste. Zakaj ne očisti komunalna pločnika vsaj z ene strani? Pešci smo izpostavljeni veliki nevarnosti! Zlasti otroci, ki jih je v jutranjih urah ravno na tej zelo prometni cesti veliko! Nihče ne more trditi, da nas je sneg v začetku februarja presenetil ali da je 50 cm debela snežna odeja v naših krajih novost!

V 18. členu odloka je navedenih kar nekaj inšpekcijskih služb, ki naj bi opravljale nadzor nad izvajanjem odloka. Kje so? Ali se je kdo od inšpektorjev ali odgovornih iz Komunalne sprehodil peš po tej ulici ali na primer po Ločki cesti, kjer so razmere enake? Bomo morali počakati na nesrečo, da bomo potem iskali krivca? Kaj lahko Komunalna pove v opravičilo, kaj inšpektorji, kaj organi milice, ko vidijo, da pešci hodimo po cesti, kjer je sicer z obeh strani pločnik? Je to kakšna varnost? Sama sem te dni doživela srečanje dveh tovornjakov, od katerih je moral eden ustaviti, če meni hotel stisniti ob ledeno snežno gmoto. Poseben problem v teh voznih razmerah predstavljajo težki tovornjaki Rudnika Kanižarica, ki se ne prilagajajo razmeram na cesti in z brezobzirnim drvenjem povzročajo strah in trepet pešcev pa tudi voznikov. Čudno, da se Rudnik po toliko letih ne zavzema za izgradnjo industrijskega tira, zlasti ker je tudi izgradnja obvoznice zaradi pomanjkanja finančnih sredstev čedalje bolj vprašljiva?

Ob vsem tem se človeku utrne misel, kako malo smo odgovorni, nekritični, mlačni, nezavzeti pri izvajanju raznih odlokov in s kakšno pikolovsko natančnostjo jih sprejemamo. Ob tem naj dodam, da so tudi nekateri prebivalci (ali kar večina!), ki bi morali (tudi po odloku) čistiti sneg izpred svojih hiš, svojevrsten primer lenobe. Takšne bi bilo treba kaznovati! Odlok namreč določa tudi višino kazni za tiste, ki se ga ne držijo. Za konec pa samo še zlobno vprašanje: kaj bi bilo, če ne bi imela Komunalna ljubega zaveznika — sonca, ki ji vsako zimo velikodušno pomaga rešiti vse probleme zimske službe?

A. K.
Črnomelj

»Dobrnličani so se zbudili«

V Dobrnju je od 1946 do 1968 aktivno delovalo KUD Jože Slak — Posebno aktivna pevski in dramski krožek

Notica v rubriki Trebanjske iveri v Dolenjskem listu, 6. februarja o Dobrnličanih me je zbudila in obenem razveselila, da so se Dobrnličani le prebudili. Zabolelo me je, da se najstarejši ne spominjajo, kdaj so imeli svoje KUD, zato naj jim malo osvežim spomin, če so res pozabili na lepe čase.

KUD »Jože Slak« je bilo ustanovljeno prve meseca leta 1946. Prvi predsednik je bil pokojni šolski upravitelj Japel. Zelo aktivno sta delovala pevski in dramski krožek. Delala je mladina in starejši člani. Proslave za 8. februar, 8. marec, 27. april in druge dneve smo imeli v na pol podrtim mlino Jožeta in Lojzeta Slaka, včasih pa v osnovni šoli. 27. aprila leta 1946 smo gostovali s proslavo na precej oddaljeni Selihi pri Šumberku, kamor smo šli peš. Domov smo se vrnili šele zgodaj jutraj.

Ali so res pozabili dramsko skupino, mladino iz vasi Vrbovec. Vavpča vas, Dobrava, Šahovec, Dobrnje, neutrudnega Janeza Lazarja, Marijo Špelčičovo, našo poštovno režiserko, takratno šolsko upraviteljico Franco Dular in nabito polne dvorane oziroma prostore, v katerih smo nastopali z igrami Domen, Miklova Zala, Mati, Raztrganci. Mladost pred sodiščem, Veronika Deseniška in drugi? Gostovali smo na Dvoru, v Mirni peči, Šenturpetu, Veliki Loki in drugje. Burm aplavsu so bili plačilo za naš trud.

KUD Jože Slak je aktivno deloval nekako do leta 1967, 1968. Potem je pa »zaspalo«, ko smo se stari člani razkropili po raznih krajih naše ožje domovine. Čestitam Dobrnličanom, da so se prebudili, in upam, da ne bodo več zaspali, kot smo ustanovitelji KUD Jože Slak Dobrnje.

STANA BRUŠAR
Mala Loka 9

Skrb za živali

Poskrbimo za ptice, pse čuvajmo in mačke!

Obilno sneženje nam povzroča nemalo težav. Ogrožene so tudi živali. A medtem ko ukrepamo v korist človeka, nikjer ni zaslediti javnih vabil občanom, naj priskrbijo na pomoč ogroženim živalim. V zimi pa je zelo slabo poskrbljeno za zunanje ptice, mestne golobe, a tudi za pse čuvaje in mačke.

Ljudje, ki za živali ne skrbijo, jih posredno mučijo. Gospodarje in gosposidne na tistih domačijah, kjer se sami opoldan in zvečer, do sitega najedo, se pogrejejo ob topli peči in zvečer zlezejo pod toplo odejo, zunaj pa je pes čuvaj v snežnem meteu brez ute, na prekratki verigi, prezebel in lačen, bi vprašala, kje imajo srce in pamet. Tudi na mačke ponekod pozabljajo. Imajo kje pri hiši na leto 365 miši za enega mačka, da bi vsak dan eno ujel in se z njim nasitil?

Lastniki psov čuvajev so dolžni skrbeti zanje, jim dajati varno in toplo zavetje (pasjo uto in nastilje, najmanj 4 metre dolgo verigo, če so priklenjeni), vsaj enkrat na dan pa dovolj tople hrane in pitno vodo. Psa je še bolje puščati v ograjenem prostoru brez priklopanja. Preštevilo razmnoževanje mačk bi zatreli na human način s sterilizacijo samic in kastracijo samecev, kot delajo v Društvi proti mučenju živali v naprednih državah.

Moralna dolžnost nas vseh je skrbeti za zunanje ptice, ki so v mrzu, ledu, visokem snegu v stiski, ko ni naravnih virov prehrane in jim grozi lakota. Priporočljivo je dajati ptičkom vsaj trikrat na dan manjše obroke. Če smo prišli krmiliti, moramo to delati vsak dan. Če smo pozabljivi, prosimo raje za krmiljenje koga drugega. Krmiljenje naj ne bo na vetrovnem prostoru in ne pristopno mačkam. Če krmimo v krmilnicah, naj bodo te vzdrževane, čiste in močno pritirjene. S čim krmiti? Idealno so lojene pogačke, kakršne smo imeli za časa republiškega Društva proti mučenju živali. Poznavalci svetujejo, naj pri pripravi krme za ptice ne uporabljamo soli, maščob, začimbenih ostankov iz kuhinje, svežih krušnih drobtin, kruha, pitne vode, če je temperatura pod 0° C, in ne obešamo loja ali lojene zmesi v mrežice na dreve, kjer si ptice lahko zataknejo krepelje in obnemorejo. S čim krmiti, bodo najboljše svetovali v trgovini s ptičjo krmo.

Ko mesta pokrije debela snežna odeja, so v stiski tudi mestni golobi. Malokdo jim vrže prgišče krme. Očeti, da jih je preveč, so nevdružni. Kolikor jih že je, ne smejo trpeti pomanjkanja. Redno krmljenje mestnih golobov naj prevzamejo komunalne službe, krmi pa naj primajejo kontracepcijska sredstva, da se bo zmanjševal neželeni prirastek.

LEA EVA MÜLLER
Ljubljana
Titova 23

Še: Gozdarji niso kos krajam

Pripombe k prispevkoma, ki sta izšla v DL 9. in 30. januarja

Ni moj namen polemizirati v časopisih o krajah, sečnji na črno, preprodaji lesa itd., vendar na ta članek moram vsaj delno odgovoriti. Res je, da se je trgovina z lesom, predvsem na črno, močno povečala, spomnil pa bi vse tiste, ki obsojajo to vrsto dejavnosti, da za tako stanje najbrž niso krivi samo gozdarji.

Kje so vzroki za petkratno višje cene na črno? Pisec je pozabil povedati, da v naši rubriki preprodajalci ne dosežejo takih cen, pač pa najbrž kje drugje. Ali je gozdar kriv, če naš toliko opevani enotni jugoslovanski trg ni enoten? Je gozdar kriv, če ne more ponuditi višjih odkupnih cen, kot so uradno

KUHARSKI TEČAJ

Med zimskimi počitnicami smo na osnovni šoli Dragatuš pripravili kuharski tečaj. Vodila ga je naša kuharica. Učenje smo se naučile pripravljati zelenjavne omake in priloge k mesnim jedem. Tečaj je organiziralo DPM Dragatuš.

MOJCA MOVRIN, 8. r
OŠ Dragatuš

KAZNUJEJO NAJŠE SNEG!

V Mokronogu je že zelo dolgo vsako tretjo soboto v mesecu živinski sejem. Tako je bil sejem tudi v soboto, 15. februarja. Na sejem pridejo ljudje ob blizu in daleč. Večina se pripelje z avtomobilom, živino pa pripeljejo s traktorji. Omenjeno soboto so vsi, ki so se pripeljali na sejem, parkirali ob kraj ceste, saj ni bilo kje drugje. Mokronoška milica pa je vse kaznovala s 1.000 dinarji kazni. Parkirni prostor, ki je sicer dovolj velik, namreč ni bil očiščen. Lažje je sredi Mokronoga čakati na denar poštenih ljudi, kot pa usposobiti parkirišče. Mislim, da bi morali vsi, ki so ta dan plačali takšno kazno, dobiti denar nazaj. Ne nazadnje niti ni nobenega znaka, da se nesme parkirati ob trgovinah. Naj kaznujejo še sneg, ki je »zaparkiral« vse parkirišče.

V. I.

KMET JE TEPEN

V leto 1986 črno gledamo. Zakaj? V Ljubljanskem pismu smo brali, da je naše gospodarstvo v resni krizi zaradi rasti cen. Res je, da smo zadoženi in moramo misliti, da se stegnemo le tako daleč, kolikor je odeda dolga. Tudi cene nas ne bodo rešile krize. Pri vsaki podražitvi je dinar manj vreden in kako so cene skočile v zadnjih letih! Zaradi cen oziroma podražitev je pri nas najbolj tepen kmetič človek, zaradi podražitev umetnih gnojil, goriva in vsega drugega. A kljub takim cenam imajo mnoga podjetja izgubo. Še nekaj me tišči. V Dolenjskem listu sem bral, da bodo na krškem polju vzeli 1.000 hektarov najboljše zemlje. Če bo to res, koliko manj hrane bo zrastle doma in koliko več je bomo morali uvoziti!

FRANC VELIČ
Izvir 3, Cerklje ob Krki

določene? Kako zavreti črno trgovino z lesom in drugimi artikli?

Ni samo gozdar tisti, ki naj bi to preprečil, morda je še kdo, ki naj bi sodeloval pri preprečevanju nedovoljene trgovine. Pisec omenja les za domačo porabo in izkoriščanje možnosti pridobitve lesa ter prekupevanje z njim. Vsak lastnik gozda ima pravico do dveh kubičnih metrov tehničnega lesa za domačo porabo, ne da bi za to moral imeti gradbeno dokumentacijo. Za večje količine lesa za domačo porabo (gradnja hiše, gosp. poslopja itd.) mora prosilec predložiti uradno dokumentacijo, to je gradbeno dovoljenje ali adaptacijsko soglasje, ki ga izda komite za družbeni razvoj pristojne občinske skupščine. Za verodostojnost teh podatkov odgovarja tisti, ki je dokument izdal. Za ves les, tudi za domačo porabo, se plača biološka amortizacija.

Les za razrez mora biti ustrezno žigosan. Kontrola nad razrezom in prevozom lesa je bila do sedaj v pristojnosti medobčinskega gozdarskega inšpektorja, promet s predelanimi lesnimi sortimenti pa tržnega inšpektorja. Kontrolo nad obrtniki-žagarji pa naj bi vršili uslužbenci davčne uprave tiste občine, kjer ima obrtnik sedež dejavnosti.

Želja po večji kontroli nad lesom, seveda tistih, ki si to želijo, se je izpolnila z novim zakonom o gozdovih, ki je izšel v preteklem letu. Člen 81, zak-

na o gozdovih in pravilnik o organiziranosti in delu gozdnega nadzornika urejata nadzor nad lesnimi sortimenti in dajeta večja pooblastila določenim delavcem gozdnega gospodarstva. Na ta način bo možen nadzor tudi tam, kjer do sedaj ni bil možen. TOK Gozdarstvo Črnomelj upravlja z gozdovi zasebnega sektorja. Razmerja so naslednja: površina gozdov 19.400 ha, število posestnikov 5.700, število gozdarjev 12. Iz tega bi lahko sledil logičen zaključek. Pred leti je neki lastnik gozda izjavil, da ima gozdarje za podobne delavce kot veterinarje. Vedno naj bi bili dosegljivi, pri tem pa je pozabil, da je tudi gozdar samo delavec.

Na koncu bi napisal še tole: Tovariš Monik ali kdorkoli ste že, vedite, da so gozdovi po zakonu o gozdovih dobrih splošnega pomena in so pod posebnim varstvom. Ne pričakujem, da bo sosed sosedu tožaril, vendar menim, da smo po zakonu vsi dolžni skrbeti za to, da bi se naši gozdovi ohranili v taki obliki, kot so sedaj, tega pa s prekomernimi sečnjami, pa naj bodo legalne ali nelegalne, ne bomo dosegli.

Tovariš Monik in ostali! Vabim vas, da pridete na TOK Gozdarstvo Črnomelj, vendar ne zato, da bi tožarili, pač pa zato, da se pogovorimo o težavah pri gospodarjenju z gozdovi. Pridite, z veseljem vas bomo poslušali.

Inž. JOŽE VIDERVOL,
vodja TOK, Gozdarstvo,
Črnomelj

64 let gasilec

Božidar Štrukelj iz Sodražice praznoval 80-letnico

Božidar Štrukelj iz Sodražice, dolgoletni požrtvovalni gasilec in družbeni delavec, je pred kratkim praznoval 80. rojstni dan. V gasilsko organizacijo se je včlanil s 16 leti, in sicer na Gori pri Sodražici, kjer je bil kmalu trobentač in je ponoči zbujal ljudi, če je kje gorelo.

Še vedno se spominja požara na Blokah, v Novi vasi, čeprav je gasil kot mlad fant. Gorelo je več poslopj. Gasilo so vsi noč. Božidar je skočil v goreč hlev in nagnal vnet prašiče, ki pa so kar silili nazaj v ogenj. Komaj je ostal živ. Posebno se spominja tudi sodelovanja v akciji ob železniški nesreči v Čušperku leta 1957, ko sta trčila potniški in tovorni vlak. Božidar, ki je čakal na vlak, da se odpelje v službo, je takoj organiziral gasilsko desetero za pomoč na desetine ranjenih.

Štrukelj je končal kmetijsko zadržno šolo. Zelen si je še naprej v šolo, a ga ni imel kdo vzdrževati, zato je šel v službo. S to ni bilo težav, saj je bil v zadrugi šoli dober učenec in je imel priporočilo. Prvo službo je dobil pri grofju Barbu v Šenturpetu oziroma na Rakovniku. Bil je ekonom. Tik pred drugo vojno je bil vsak drugi mesec na orožnih vajah. Že zdaj ne ve, zakaj so ga imeli tako »radi«. Pravi, da so bili kot sužnji. Morali so garati ob zelo slabih hrani, če pa je kdo kaj rekel, je bil takoj komunist in so ga zaprli v bunker.

Bil je tudi referent za sadjarstvo in vinogradništvo na kmetijski šoli Grm. Užil je cepiti in vzgajati trto. V drevesnici pod šolo je pocepil preko 800 divjakov s preko 80-odstotnim uspehom. Nekaj let pred vojno sta z ženo kupila v Čušperku hišo in nekaj zemlje. Na zahtevo takratnega okrajnega glavarstva sta morala odpreti gostinski lokal, ker je bila hiša tik železniške postaje. A to ni trajalo dolgo. Okupatorji so jima kmalu po okupaciji pokradli vse vino, cigarete, mast pa celo jedilni pribor, tako da sta gostilno zaprla, ker ni bilo denarja, da bi lupila vse na novo. Marsikateri flaškonček in cigarete pa je spravil tudi v hosto za »naše fante«. Bil je tudi zaprt v zaporu v Ribnici, ker so ga ovadili, da pomaga partizanom. Bil jim je zelo težko. Sebi in drugim pa je Božidar veliko pomagal s svojim, čeprav bolj slabim znanjem italijanskega. Bil je tudi v partizanih pa ranjenec je pomagal v Čušperku ob kapitulaciji Italije.

Božidar je bil vedno družbenopolitično aktiven. Na Gori pri Sodražici je bil predsednik Društva fantov in deklet, ki je dboro delovalo. Bil je tudi predsednik bivše občine Račna, in to v težkih časih oddaje žita, mesa. Okrog 30 let je bil predsednik gasilskega društva Račna in Čušperk. Bil je še predsednik sadjarskega društva, a pravi, da niso bili učinkoviti, edino v Račni so postavili sadno sušilnico. Vodil je popis v domačih vaseh, statistični popisovalec itd. Delal je pri sindikatu SZDL, v raznih kmetijskih družinskih svetih in drugje. O njegovi delavnosti ne le pri gasilcih, ki jim bo ostal zvest do smrti, ampak tudi drugje priča 16 državnih in gasilskih odklovanj ter 36 diplom, priznanj in pohval.

Kot že rečeno, mu je bilo vseskozi posebej pri srcu gasilstvo. Božidar pravi, da se je bilo treba znati, da so lahko nakupili opremo in zgradili velik gasilski dom, saj ni bilo dinarja v blagajni. Gasilci so si priskrbeli razna delala, da so kaj zaslužili. Božidar pa je tudi »beračil« naokrog, da so zbrali za motoriko pa za avto itd. Ko so zidali dom, so opravili preko 8.000 udarniških ur. Vedno je pazil, da so imeli ugod in zaupanje.

Danes živi pri hčerki in zetu v Sodražici, saj mu je žena že umrla. In kakšen je njegov recept za dožakanje starosti? »Jej zmerno, ne kadi, po potrebi spij kak kozarec naravnega črnega vina, ne pa žganih pijač, in ne razburjaj se za vsako besedo.«

Vsi prijatelji in kolegi gasilci mu želijo še mnogo zdravih let.

F. Š.

KULTURNI DAN

Tudi učenci črnomaljske osnovne šole smo proslavili kulturni dan. Učenci nižje stopnje so si ogledali film Dolina miru in poslušali glasbeno pravljico. Učenci višjih razredov pa smo pripravili razredno proslavo, imeli koncert in kviz. Predstavniki šestih, sedmih in osmih razredov so se pomerili v znanju o življenju in delu Otona Župančiča in Primoža Trubarja.

NATAŠA ROŽIČ
OŠ Črnomelj

Videti še zdravnikovo delo

Pripombe zdravnikov k poročilu o lanskih zasluhkih

Na občnem zboru Zdravniškega društva Novo mesto smo člani diskutirali tudi o članku z naslovom »85 največjih zasluhkov«, objavljenem v Dolenjskem listu št. 7 z dne 13. 2. 1986.

Zozirom na vsakdanje informacije sredstvih javnega obveščanja o položaju zdravstva in zdravstvenih delavcev v SR Sloveniji smatramo, da Dolenjskemu listu ni uspelo prepričati javnosti, da je Dolenjska »obljubljena dežela«, kjer zdravstvo drži čelno pozicijo pri izplačanih osebnih dohodkih. Ker po našem mnenju članek v svoji nepopolnosti zavaja, čutimo potrebo po objektivnem informiranju javnosti.

Zdravstvena služba mora tebi kontinuirano 24 ur na dan, kakor v osnovnem zdravstvu, tako v bolnišnici. Kontinuirano ji zagotavlja stalna prisotnost zdravstvenih delavcev na delovnih mestih v obliki dela v turnusu ali dežurne službe. V splošni bolnišnici traja dežurna služba za zdravnike, višje medicinske sestre, rentgenske tehnike, laboratorijske tehnike in mavčarje ob delavnikih od 20. ure zvečer do 7. ure naslednjega dne, to je 11 ur, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 14 ure do 7. ure naslednjega dne, to je 17 ur. Na podoben način je organizirana permanentna služba v osnovnem zdravstvu.

Za ilustracijo: zdravnik specialist v Splošni bolnišnici, ki je opravil v letu

1985 66 dežurstev ob delovnih dnevih, to je 726 ur, ter 14 sobotnih, to je 238 ur, in 18 nedeljskih in prazničnih, to je 306 ur, skupno 1270 ur v času dežurstva ob rednem delu, ni dosegel vrednosti letnega osebnega dohodka, ki je obdavčena.

Zdravniki, ki so to mejo presegli so, jasno, vložili sorazmerno več dela.

Osebnih dohodkov za redno delo zdravnika specialista s 15 leti delovne dobe v bolnišnici decembra 1985 ni dosegal polnih 90.000 din.

Zdravniki delavci so obvezni zagotoviti stalnost zdravstvene službe. Njihova obremenjenost z dodatnim delom je odvisna od števila zaposlenih na posameznih oddelkih ali službah.

Zelimo poudariti, da osebni dohodki zdravnikov in ostalih zdravstvenih delavcev, ki so vključeni v dežurno službo, niso odraz 42-urnega tednika, tako kot povprečni osebni dohodek v celotnem zdravstvu iz istih razlogov ni odraz samo 42-urnega dela v tednu.

Zdravniško društvo Novo mesto
predsednik
dr. ANTUN GLUČEK

Viktor Černe

Te dni smo se poslovili od tovariša Viktorja Čereta. Pokrila ga je domača gruda na prijaznem pokopališču na Bučki.

Viktor Černe se je rodil 2. maja 1898 v vasi Sleme pri Bučki kot sin kmečkih staršev. Izučil se je zidarske obrti ter postal mojster.

Med prvo svetovno vojno, ko se je začel ustanovljati prostovoljski odred, se je 17-letni Viktor, še skoraj otrok, pojavil na italijanski fronti in bil na Doberdolu dvakrat ranjen. Kljub temu se je ponovno javil med prostovoljce kot Maistrov borec za severno mejo. Za svoje hrabre nastope si je prislužil dragoceno vojaško odlikovanje. Toda vojna, težki boji na Primorskem in Koroskem so mu omajali zdravje in začel je bolehati. Kljub vsemu hudemu v življenju pa je s trdim delom dostojno preživljal številno družino šestih otrok.

Ko so pred 45 leti udrle na naše ozemlje fašistične horde, se je v njem ponovno prebudil uporni duh. Po svojih močeh je sodeloval v Osvobodilni fronti, v katero je vključil celo družino. V boju za svobodo mu je padel sin.

Viktorja niso krasile samo vojaške vrline, v njem so klike tudi cveteče plamtečega navdušenja v novo porajajočo se izmučeni domovini. Prosto-vojni se gradil, tako ustvarjal in doprinala dostojen delež. Na grob smo mu položili cvetje v zameno za cvet, ki so ga nam vsi bojevnik poklonili, cvet svobode, ki je najdražje darilo domovini.

OLEG KRIŽANOVSKIJ — IGOR

Zakaj ne še pošta na Drski

Pojasnilo Podjetja za PTT promet (Dolenjski list 13. februarja)

Zelo nam je žal, da nismo bili obveščeni o zboru krajanov na Drski, kjer je tekla beseda tudi o organizaciji poštne mreže v Novem mestu. To sta, denimo, storili sosednji krajevni skupnosti (pred približno mesecem dni), dobili informacijo o razmerah ter na tej osnovi zavzeli stališče do nadaljnjih aktivnosti pri iskanju primerne lokacije za pošto.

Zajetna je mapa, v kateri hranimo dokumente, ki se nanašajo na iskanje lokacije za pošto na desnem bregu Krke. Lahko zapišemo, da smo doslej obdelali že približno deset variant, začeti s tisto, da bi dobili v najem del prostorov Ljubljanske banke v Kandiji po zgraditvi nove poslovne stavbe v Kettejevem drevoredu, pa do sofinanciranja izgradnje poslovne stavbe SDK. V obeh primerih smo potegnili krajši

konec, medtem ko se nekatere vmesne variante še preverjajo.

Dejstvo je, da danes živi na desnem bregu Krke že blizu 13.000 prebivalcev, in sicer v KS, ki sodijo k mestu. Toda kakorkoli računamo, je večja gravitacija na predel Kandije (nekaj nad 8000 prebivalcev) kot na predel Drške. Če pa k temu dodamo še lokacije organizacij združenega dela, je naša orientacija toliko bolj argumentirana. To smo imeli za izhodišče, ko smo pisali odgovor Skladu stavbnih zemljišč občine Novo mesto, da se ne zavzemamo za ponujeno lokacijo za pošto na Drski, temveč iščemo lokacijo v okolici hotela Kandija, saj bi bila tu pošta pri roki večjemu številu občanov. Najbrž v članku očitane odgovora ni mogoče razumeti tako, da smo za večne čase odložili idejo o gradnji pošte na Drski. Gotovo pa je, da ta čas vlaganja v dve lokaciji oz. objekta ne zmorem.

Kako pomembna je izbira lokacije, naj ponazorimo s podatkom o prometu pošte v naselju Majde Silc v letu 1984, kjer je poslovala v času adaptacije pošte na Novem trgu. Skupnega prometa je bilo za povprečno 45% dnevne produktivnosti. In vendar je ta KS vsaj tako strnjena kot Drska, že takrat pa je imela 3.200 prebivalcev, kar je le nekaj manj, kot jih ima Drska danes.

Na tisto iz članka o posmehu poštarjev pa moramo vendarle dodati še tole: Poleg »tistih nekaj okenc« je z občani Novega mesta vsakodnevno neposrednem ali posrednem stiku tudi deset dostavljajev (od tega dva za KS Drska), na razpolago je vsaj petdeset pooblaščenih prodajalcev znamk in poštini vrednot, sedemindvajset poštinih nabiralnikov in trideset javnih telefonskih govorilnic.

K temu, da bo na Drski začela poslovati podružnica banke, smo tudi poštarji prispevali skromen delež. Vsaj delegaciji te KS pa se bomo potrudili dokazati, da je kljub vsemu tudi to ena izmed družbenih potrat, na katero žal ne moremo vplivati.

Tudi zato moramo sami presneto

paziti, kdaj in kam bomo vložili kakšen dinar.

Podjetje za ptt promet
Novo mesto

Možem več dela!

V humornem predommarčevskem razmišljanju tudi kanček resnice

Priborile smo si enakopravnost ... Je res to tako dobro, drage tovarišice? Razmišljam o naši enakopravnosti pa vse bolj spoznavam, da moremo v tem še kaj spremeniti.

Nekoč je bilo rečeno, da držimo žene štiri hišne vogale in še četrtega možu pomagamo. Morda pa smo s tem, ker smo razvajale svoje može, same krive, da nam prej pomreje? Mnogo več je vdov kakor vdovcev. Razvajale smo jih in jih pomohkuzile.

Najbrž je mnogo boljše, da bi se polenile, da bi svoje može bolj aktivirale. Tako se ne bi redili. Bili bi gibčni in le malo bi jih umrlo od kapi. Pomislimo žene, podaljšajmo življenje svojim možem, dajmo jim več dela! Tako nam hojo tudi bolj zvesti. Utrujenim hodo in težje bodo skočili čez plot.

Včasih tudi pretiravamo z enakopravnostjo. Zdi se, kot da bi bili naši može zaradi tega prizadevi. Sama se ne morem sprizadeti z našo enakopravnostjo. Najbrž sem še iz zavtarcelih časov.

Tako mislim jaz. Morda nimam prav. Vendar pa: Naj živijo naši može!

Vdova

Bo ZIS predpisal pet muh v krožniku juhe?

Ni bilo tako malo otrok, ki so se konec minulega tedna s praznimi želodci vračali iz ene od novomeških osnovnih šol. Za kosilo sonareč imeli ocvrte osličje filete, morda neravno tistih, v katerih so inšpektorji našli kar lepo število črvov, pa vendar. Novica o odkritju v novomeški ribarnici pa ni imela odmeva v šoli, tudi v dolenjskih obratih družbene prehrane za osličje v zadnjem času ni pretiranega zanimanja.

A le zakaj tak preplah? Ribe so vendar užitable, poglejte sami, koliko črvov je v njih. Če jih ni več kot pet v četrtilogramu, jed mirno zaužijte. Tako namreč trdi zvezni izvršni svet v dopolnilnem določilu Pravilnika o načinu opravljanja veterinarsko-sanitarne pregleda živali za zakol in izdelkov, ki pravi, da je lahko v kilogramu pravilno zamrznjenih rib 20 črvov, ali kot jim pravijo strokovno, psevdocist mikosporidijev.

● Kdo in na kakšen način je »podložil« dopolnilno veljavne zakonodaje s členom, ki dopušča v živilih, namenjenih ljudem, črve? Praksa nasuči, da na to vprašanje konkretne in jasne odgovore ne bomo nikoli dobili. Pa saj navsezadnje tudi ni potrebno! Če vsak osnovnošolec bo lahko ob dejstvu, da gre za izredno poceni ribe, pravilno sklepal. Naki naš uvoznik je namreč z zamrznjenimi osličji zavalhal dobro kupčijo, ker pa je poznal njihovo slabo lastnost (beri: črvičnost), je očitno s pomočjo dovolj dobrih zvez v vladi izposloval sprejete vrinjenega 116. člena zgoraj navedenega pravilnika.

Vsakemu izmed nas, navadnih smrtnikov, se sedaj zastavlja vprašanje, koliko je še takšnih in podobnih apetit jemajočih zveznih predpisov in pravilnikov, ki jih poznajo le tisti, ki imajo od njih tudi korist. In še nekaj bi bilo dobro izvedeti: Kako je mogoče sprejeti tak pravilnik, ki je v več kot očitnem nasprotju z drugim pravilnikom? V mislih imamo tistega, ki govori o tem, kakšen videz, vsebino, obliko in kaj vem kaj še vse morajo imeti živila, namenjena prehrani ljudi. Črvov zagotovo ne! In na srečo so se novomeški inšpektorji odločili, da bodo navzlic zveznemu pravilniku, ki v kilogramu rib dovoljuje 20 črvov, in navzlic stališču novomeškega izvršnega sveta, da je tak predpis pač potrebno spoštovati, ukrepali po določilih drugega. Ali z drugimi besedami: če bo v zamrznjenem osličju en sam črv, bodo ribo izločili iz prometa.

Za konec pa še tole. Svoj glas bi lahko povzdignili tudi sveti potrošnikov v novomeški občini in se tako pridružili akciji občinske konference svetov potrošnikov pri OK SZDL Celje, ki zahteva črtanje spornega določila zveznega pravilnika. Sicer se kaj lahko zgoditi, da bomo že jutri imeli predpis, ki bo v krožniku juhe dovoljeval bivanje petim muham. BOJAN BUDJA

Ena ekološka klofuta ni bila dovolj?

Vprašanje, kam postaviti osrednje odlagališče komunalnih odpadkov, se v črnomaljski občini vleče že precej časa. Vztrajanje občinskih upravnih organov pri rudniški kadunji pri Kvasici in prav tako vztrajno odklanjanje te lokacije, dokazovanje njene neprimernosti in predlogi za novo odlagališče, ki jih dajejo prebivalci krajevne skupnosti Dragatuš, so pripeljali do tega, da se reševanje tega problema v zadnjem letu skoraj ni premaknilo z mrtve točke. Prišlo pa je tako daleč, da so Dragatušci začeli dvomiti o ugotovitvah strokovnjakov. In zakaj takšen rompompom okrog odlagališča, o katerem se je na zadnjih sejah zborov občinske skupščine vrtela glavna razprava, o katerem je bila sklicana javna tribuna in na katerega seveda niso pozabili tudi na nedavni predstavirvi knjige dr. Dušana Pluta »Za ekološko svetlejši jutri.«

● Najbrž bi Črnomalci že imeli novo, urejeno odlagališče smeti, če ne bi tisti, ki so iskali nov prostor zanj in ga našli pri Kvasici, zamudili pravi trenutek za dogovorjanje s krajanji. Ta spodrsrljaj, da ni prišlo do strpnega dialoga o pravem času, pa bo težko popraviti. Žal takšnih dogovorov še pri marsikate-

ri stvari nismo navajeni, in prav to je tisto, kar nas — kakor tudi v tem primeru — največkrat tepe. Dragatušci namreč niso bili že od vsega začetka proti odlagališču v njihovi krajevni skupnosti, ampak so predlagali premaknitev za 400 metrov stran od sedanje lokacije, kjer je manj kvalitetna zemlja in ne prvovrsten gozd. Ta spor za nekaj sto metrov pa ima vsaj eno dobro plat, če ob vsem tem sploh še lahko govorimo o čem dobrem: v teh dolgotrajnih bitkah za deponijo in protinjeje namreč močno narasla ekološka osveščenost ne le Dragatušcev, ampak tudi številnih drugih Črnomalčev, osveščenost, ki se je začela prebujati ob zastrupljeni Krupi.

Na občinski skupščini so ob sprejemanju delovnega osnutka prostorskega dela srednjeročnega družbenega plana sicer obljubili, da bodo naročili strokovnjakom, naj predlagajo še druga mesta za odlagališče. Vprašanje pa je, če ne gre pri tem le za tolažbo, kajti dr. Dušan Plut izrecno poudarja, da drugih primernih prostorov razen rudniške kadunje ni in da jih ne bodo mogli ponuditi, ker jih ne bo močnikjer najti, razen če bo šlo le za odmik nekaj sto metrov od sedanje lokacije. Prav to pa je tisto, kar želijo Dragatušci, kajti gotovo se tudi sami zavedajo, čeprav tega marsikdaj nočejo priznati, da lahko prav v rudniški kadunji z največjo stopnjo strokovne zanesljivosti postavijo odlagališče odpadkov.

Če so prebivalci krajevne skupnosti Dragatuš namreč tako ekološko osveščeni, kot venomer poudarjajo, potem gotovo tudi sami dobro vedo, kaj pomeni urejeno odlagališče

odpadkov. In ker takšne deponije v Beli krajini ni in so redke tudi v Sloveniji, potem je razumljiv njihov dvom. Res pa je, da neone kdorkoli drug ne bo smel več dovoliti divjih smetišč, ki jih je v deželi ob Kolpi kar 40 in ki glede na to, da je 95 odst. površine Bele krajine kraške, predstavljajo tempirane ekološke bombe. Mar klofuta, ki jo je dala Belokranjecem Krupa, ni bila dovolj krepka? M. BEZEK

Zakaj me je vedno znova strah

V skoraj treh letih, kolikor časa imamo v našem časniku stalno rubriko »Naša anketa«, se je v njej zvrstilo že lepo število najrazličnejših tem. Z našo anketo skušamo iz tedna v teden sproti zajeti najbolj aktualno dogajanje ter se odzivati na najbolj žgoča vprašanja in probleme ljudi, družbe, razvoja, in sicer tako, da o konkretni stvari povedo svoje mnenje ljudje sami. Devet ljudi, kolikor jih vsakokrat »nastopa« v anketi — iz vsake občine, ki jo pokriva naš časnik, po eden — seveda ne more imeti statistične ali celo znanstveno-raziskovalne vrednosti. Po svoje pa je vsaka anketa odraz — lahko bi rekli, da kar realen — stanja in razpoloženja v družbi, dokaj večinskega mnenja oziroma mišljenja, naj gre za podražive avtomobilov, mesa in drugega, dosegljivosti letovanja, položaj kul-

ture, varčevanje ali na primer za teme, ki bi jih nekako lahko združili pod naslovom vrednote, morala v naši družbi.

Slednjih tem smo v naši anketi med kopico drugih, »lažjih«, nekaj obdelali tudi lani. Rečem lahko, da je vsaka takšna anketa zelo zgornja, vse takšne skupaj pa zbujajo prav neprijetne občutke, celo strah, če človeku ni vseeno, kakšna družba smo, ne le materialno, ampak tudi drugače. Kar poglejmo! Ko smo spraševali, ali je delo pri nas še vrednota, ali je še cenjeno, je premočno prevladalo mnenje, da je pošteno, dobro delo, naj si bo fizično ali umsko, pri nas premalo cenjeno in preslabo nagravljeno in da je veliko bolj cenjena iznajdljivost, da bolje shajajo tisti, ki imajo namazan jezik. Sogovorniki so bili prepričani, da si v naši družbi samo s poštenim delom in prizadevnostjo nihče ne more ustvariti premoženja, ter da so za zgled ne dobri, pošteni delavci, ampak tisti, ki se znajdejo. Drugače pravzaprav da ne more biti, dokler enako ali z minimalnimi razlikami plačujemo delo in nedelo, dobro in slabo delo.

● Spraševali smo tudi po podkupovanju. Tega uradno v naši družbi ni — tudi ne bi smelo biti — a na ulicah slišati vse mogoče in želeli smo zvedeti, kakšne so tovrstne izkušnje, vedenje in težave ljudi. Lahko bi rekli, da zaskrbnjuje. Urednik skoraj vso noč ni spal zaradi novinarjevega naslova ankete o tej temi »Podkupnina dela čudeže?«, čeprav je bil zapisan v vprašanjem, ki bi glede na mnenje večine sogovornikov lahko celo odpadel. Za konkretne primere sicer (razumljivo) nismo zvedeli, zvedeli pa smo, da so ljudje prepričani, da se brez zvez in poznanstev nikamor ne pride, da podkupovanja je veliko v najrazličnejših oblikah (vsi si niso bili enotni, kaj je podkupovanje; ali je na primer zavitek kave ali bomboniera le vpludnostna gesta ali že podkupnina) in da kriza prav spodbuja k bohotenju korupcije, ki postane normalen način ravnanja v nekem okolju, ko se izve, da s podkupnino marsikaj dosežeš.

Nič bolj razveseljujoča ni anketa o tem, ali ljudje verjamejo v pravico, ali se čutijo v naši družbi pravno varne. Če strnemo mnenja, so ljudje v glavnem prepričani, da pravica sicer je, a kakor za koga, da se je treba večkrat krepko potruditi, da jo človek doseže, imeti sem in tja za to tudi zveze. Zvedeli smo, da moraš imeti za pravno varnost znanje in denar pa da je »pravica vedno bila in bo ostala na strani močnejših«. V anketi o oportunitizmu, o nenačelnem, koristilovskem ravnanju je spet premočno prevladalo mnenje, da je oportunitizma, ki skoraj gotovo pomeni propad ostalih, za zdravo družbo nujnih vrednot, pri nas ogromno, preveč, da je zajel vse sfere, celo, da je poleg neodgovornosti eden glavnih vzrokov za krizo, v kateri smo se znašli. Zaključimo z anketo o evfemizmu, o olepševanju stvari z milejšimi izrazi, predvsem v politiki. V njej so ljudje menili, da takšno politično izrazoslovje ni v redu, ker v glavnem služi za prikrivanje dejanskega stanja in nesnice. V tem okviru bi lahko »obdelali« še kakšno temo, a bodi dovolj.

Mislim, da kakšen poseben komentar sploh ni potreben, da vse napisano govori zelo jasno in nedvoumno samo po sebi. Mislim, da je jasno, zakaj se ne počutim prav prijetno in zakaj me je strah, čeprav 9 vedno znova naključno izbrani ljudi ni merodajen raziskovalni vzorec za vso družbo.

Z. LINDIČ—DRAGAŠ

Razvoj železnic terja sodobno dolenjsko progo

dovoljena največja hitrost vlakov 110 kilometrov na uro. Železničarji menijo, da usposobitev proge za večje hitrosti zaenkrat ne pride v poštev, kajti kakršenkoli večji gradbeni poseg bi povzročil dolgotrajno zmanjšanje propustnosti, kar pa bi bilo v sedanjih razmerah lahko — katastrofalno. Zato slovenski železničarji podpirajo izvedbo zasnovane železniške povezave Tuzla — Zvornik — Valjevo, ki bi, tako kot relacija Ljubljana — Trebnje — Sevnica, predstavljala začasno dopolnilo in razbremenitev sedanje glavne železniške magistrale.

Če bi se v prihodnosti pojavila ideja o celovitejši obvoznici osrednje magistrale (nekakšni vzporednici sedanje magistrale!) na relaciji Ljubljana — Novo mesto — Karlovac — Bosanski Novi — Tuzla — Zvornik — Valjevo — Kraljevo, bi ŽG Ljubljana soglašala tudi s to inaičo. Seveda bi bilo potrebno posege na odsekih ŽG Ljubljana časovno prilagoditi stvarni realizaciji tako zamišljene vzporedne magistrale. Tako stališče slovenski železničarji utemeljujejo z večanjem propustne moči transportne »smere«. Pravijo, da se ne bi zmanjšala propustnost na sedanji magistrali zaradi večjih obnovitveni del; z uveljavljanjem konkurenčnih poti bi nastopila nova konkurenčna železniško-transportna podjetja na tej prevoznici smeri (ŽTO Sarajevo), kar naposled novi poslovni usmeritvi o pogodbenem prevozu tudi ustreza.

Povsem nespremenjeno in zacementirano pa ostaja stališče slovenskih železničarjev o tej obvoznici in vseh drugih naložbah v železniško-transportnih podjetjih, češ da njihova uvrstitve v skupni plan Jugoslovanskih železnic pomeni, da mora biti določena investicija tudi v ustreznem planu ŽTP prednostna in da železniško-transportno podjetje samo ali v okviru svoje družbenopolitične skupnosti zagota-

vlja sredstva — prioriteto. Čisti računi — dobri prijatelji pač! Zavarovati se kaže tudi zoper vsakršna izsiljevanja in pritisk, zato naj bi bilo združevanje za dogovorjene skupne naložbe možno le po samoupravni poti in na interesni podlagi. Skladno s tem je ŽG Ljubljana še zmeraj proti opredelitvi, da je proga Tuzla — Zvornik — Valjevo do take mere jugoslovanskega pomena, da bi jo morali financirati iz »združenih« sredstev. Pri ljubljanskem železniškem gospodarstvu menijo, naj bi presodili kvečjemu možnost, da ŽG in nekateri uporabniki, ki so vezani na tuzlanski bazen,

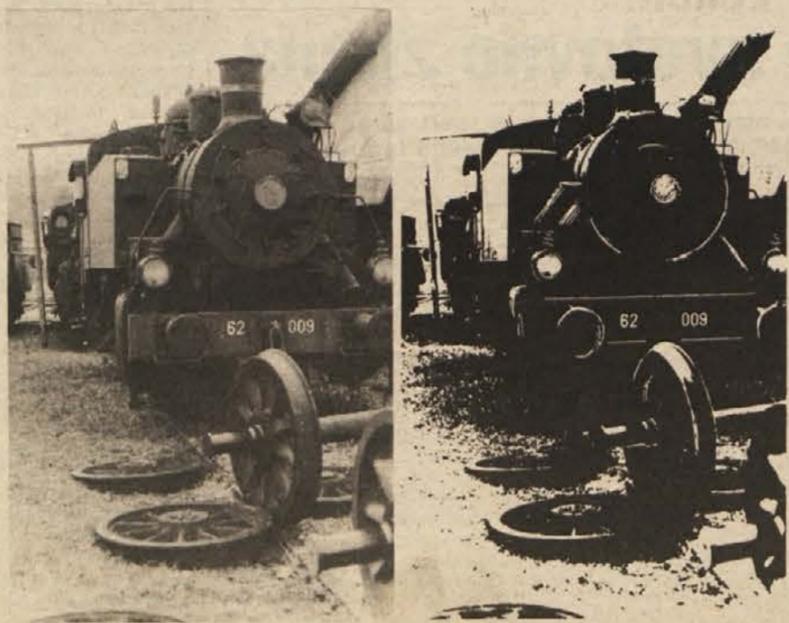
primaknejo polovico denarcev za nerazvite prav za ta objekt.

In kakšni so obeti za posodobitev dolenjske proge, zgrajeni že leta 1894? Danes obratuje na tej progi z odcopom za Kočevje, v povezavi s Sevnico in preko Črnomlja s Karlovcem, za potrebe regije 26 potniških in 10 tovornih vlakov. Po tej progi prepeljejo na leto 900.000 potnikov in poldrug milijon ton blaga. Proga in železniške postaje so tehnično zastareli, zato ne dopuščajo tehnološko posodobljenega železniškega prometa. Če bi naj preusmerili tovorni promet in razbremenili zasavsko

progo (odsek Ljubljana — Zidani most), je na dolenjski progi nujna obnova zgornjega ustroja za povečan osni pritisk, podaljšanje postajnih tirov na 650 metrov, posodobitev mehanskih signalnovarnostnih naprav z elektrolejnimi, posodobitev telekomunikacijskih naprav in glede na stvarne potrebe se ne bo moč izogniti niti elektrifikaciji proge.

Letos naj bi dokončali usposobitev proge za 20-tonski osni pritisk, v tem srednjeročnem obdobju je predvidena obnova in posodobitev postaj Grosuplje, Ivančna gorica, Radohova vas, Mokronog in Tržišče. Zgradili naj bi še del proge med Trebnjem in Mirno in 400 metrov dolg tunel. S tem bo ta proga bistveno bolj izkoriščena. Tako posodobljena dolenjska proga lahko za določen čas razbremeni magistralno smer, prevozne zmogljivosti pa bi tako lahko povečali še za 5 milijonov ton blaga.

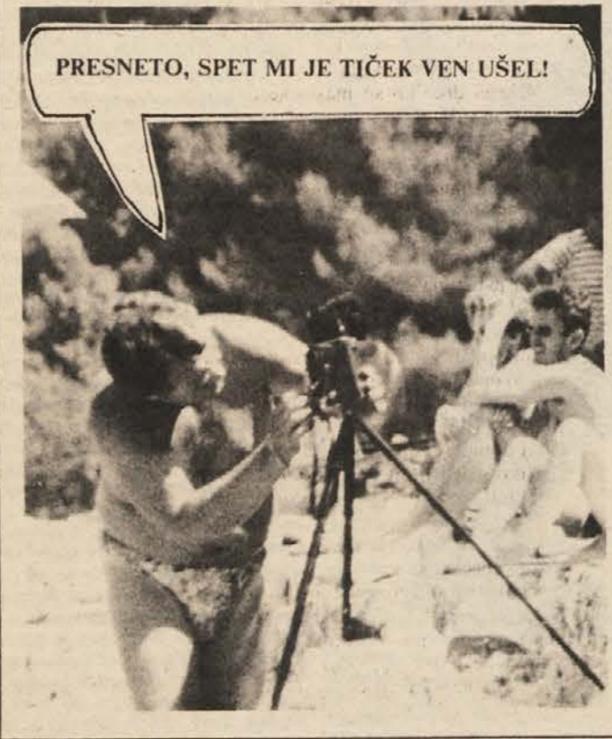
Pri železniškem gospodarstvu Ljubljana zagotavljajo, da bi z usposobitvijo dolenjske proge in izgradnjo dvotirne proge med Ljubljano in Jesenicami bistveno povečali prevozne zmogljivosti med srednjo Evropo in Bližnjim vzhodom, večji tranzit pa bi seveda povečal tudi devizni priliv. Investicijski program, ki povečuje železniške zmogljivosti na magistralni smeri, je ovrednoten po cenah leta 1985 na 25.300 milijonov din. Za njegovo uredništev bi morali zagotoviti tuja posojila v višini 50 milijonov dolarjev, za preostali znesek pa udeležbo domačih poslovnih bank. Ravno tu pa slonijo načrti slovenskih železničarjev še najbolj na trilih nogah. Za malo denarcev bo bolj malo muzike. Kot vidimo, Slovenija želi ostati aorta v mednarodnem železniškem prometu, Dolenjska pa noče postati prometno izoliran otok, pa čeprav »na sončni strani Alp«... PAVEL PERC

NAGLUŠNA

Fotoslišal: Milan Markelj

KAMERA

PRESNETO, SPET MI JE TIČEK VEN UŠEL!

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

A delamo kot Balkanci

Zdraviti se hočemo kot Švicarji, delamo pa ne tako — Trganje želodcev v Kočevju

SPOZNALI SMO, da je produktivnost tista, ki nas mora vleči naprej. V gospodarske težave smo prišli predvsem tudi zaradi tega, ker smo na nizko produktivnost obešali tako velike izdatke, ki jih ne zmoremo. »Zdraviti se hočemo kot Švicarji, a delamo kot Balkanci.« je podkrepila svojo misel predsednica glavnega odbora Socialistične zveze Slovenije Vida Tomšič.

PREKOMERNI DOHODKI, katere ponekod ustvarjajo zdravstveni delavci, so vedno kamen spotike. Izstopajoči visoki dohodki posameznih zdravstvenih delavcev zelo škodujejo celotnemu zdravstvu tedaj, ko se na različnih forumih prikazujejo velike potrebe po sredstvih za zdravstvo. Nihče ne skuša kratiti pravico do zasluženih visokih osebnih dohodkov zdravnikom in prvim zdravstvenim strokovnjakom, pač pa javnost zamerja visoke dohodke zaposlenih v zdravstvu. Tu je mišljen administrativni kader, računovodske in druge službe! Osebnih dohodki le-teh so v nekaterih zdravstvenih ustanovah tudi do dvakrat višji kot dohodki njihovih kolegov, zaposlenih v gospodarstvu.

PRETEKLO NEDELJO so počastili Kočevje mariborski električni Korali. Osvetljeni z rdečim reflektorjem so trije Korali razpalili po kitarah, da so nam značni valovi, ki so jih povzročili, trgali pljuča in želodce. Četrtri, bobnar, se je menda zaklel, da bo kar takoj uničil boben, tako neusmiljeno je nabijal po njem. Za višek pa je začel z dnji Koral. Široko razkoračen, pijano loviti ravnotežje in se dreti v mikrofon: »Jeee, eee, eee! Aaaa aaaa! Uuuuuuuuu!«

NA MESTNIH njivah v Novem mestu še ni urejeno okolje, niti javna razsvetljava in tudi ne prostori za postavitev garaž in ureditev otroškega igrišča. Lastniki avtomobilov so si začasno postavili garaže na prostoru, last SLP. To niso nobene črne gradnje, temveč le zasilne garaže. Ni ovire, da bi spričo garaž otroci ne imeli dovolj prostora za igranje, saj je za to pred vsakim blokom dovolj prostora. (Iz DOLENJSKEGA LISTA 17. februarja 1966)

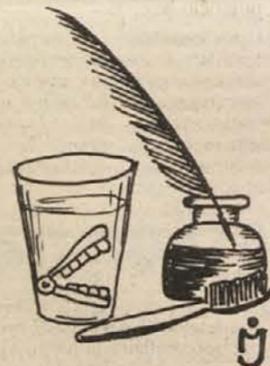
PO SVETU OKOLI

BANČNIKI v Italiji so se odahnil, saj vse kaže, da se je tamkajšnji veliki ljubitelj buldožerjev oziroma rinežev odselil v druge kraje, kjer so ljudje morda bolj pozorni do njegove ljubezni, ki jo goji v svojem vedno praznem žepu. Tako vsaj sklepamo po tem, ker je lani kar dvakrat oropal italijanske banke na nevsakdanji način: z rinežem se je pripeljal pred pult in si v splošni zmedii napolnil žep. Rineži in bankirji imajo zdaj mir.

MED OBISKOVALCI slovitega muzeja voščenih lutk Tussaud politiki ne uživajo prevelikega ugleda. Anketa je pokazala, da imajo najraje voščene like pevcev zabavne glasbe, kot so David Bowie, Michael Jackson in Boy George, medtem ko so se na lestvici najmanj priljubljenih osebnosti zvrstili Thatcherjeva, Hitler, Scargill in Gadafi.

KER PRAVE palme rastejo bolj počasi in traja nekaj časa, preden so dovolj košate, da lahko nudijo prijetno senco, je nekaj naročnikov iz bogatega šejkata Bahreina naročilo plastične palme. Kdo bo pa čakal na prave, da zrastejo! Umetne palme so bogatim Arabcem izdelali (nikakor ne zastoj!) v Veliki Britaniji. Kupcem je plastično drevje kar všeč, celo umivati ga je lažje, saj liste snamejo, umijejo, nato pa pričvrstijo nazaj.

ŠKOTSKA POŠAST Nessie je nekoliko spremenila svoje navade. Če je verjeti Carsonu McP-earsonu (zakaj bi mu verjeli kaj manj kot mnogim drugim?), je videl pošast to zimo. Menda mu je pomahala. Poznavalci pravijo, da je bilo to prvič, da se je slavna Nessie pokazala pozimi. Ob jezeru Loch Ness najbrž razmišljajo o tem, kako bi poživili zimsko sezono.

KOLEGI V PISARNI so imeli že čez glavo 64-letnega Ronalda Holmesa in uspelo jim je, da so ga vrgli iz službe. Mož se je pritožil, a sodišče mu ni dalo prav. Sodnik je namreč presodil, da zares ni ravnal primerno, ko je vsako jutro vzel iz ust zobno protezo in jo potem vsem protestom navkljub ves dan imel v kozarcu poleg sebe.

Jezik se ne zatakne kar tako

Kaj se skriva za besednimi spodrsjlaji in pomotami — Psihologvisti raziskujejo na terenu in v laboratorijih — Kako se izbirajo besede

Modreci pravijo človeku tudi govoreča žival, s čimer naznačujejo, kako pomembna odlika človeka je sposobnost govorjenja. Res je sicer, da se da z besedami včasih več prikriti in zakriti kot razkriti, vendar je govorjenje tako zapleten mehanizem, da ga ni mogoče v popolnosti obvladovati, in hočeš nočeš še tako spretnega govornika kdaj pa kdaj izda. Človeku se zatakne beseda, pozabi in ne more najti ustreznega izraza, zamenja nedolžno besedo z opolzko in podobno. Vse te pozabe in besedni spodrsjlaji niso zgolj navadne napake, ki se prikradejo v govorjenje, če je človek utrujen ali nerazpoložen. Včasih odkrivajo veliko več.

Če se gospe, ki doma nosi hlače, zaredi: »Mož lahko je in pije, kar hočem!«, ta spodrsjlaj lepo pokaže, kako je v resnici z gospejinim možem. Seveda je hotela reči, da njen ljubi lahko je in pije, kar hoče, jezik pa jo je izdal in povedala je resnico. (Primer navaja Freud v 3. predavanju za uvod v psihoanalizo, knjiga je prevedena tudi v slovenščino.)

Psihologvisti so vse do začetka osemdesetih let imeli takšne spodrsjlaje zgolj za napake v govorjenju in niso videli v njih nič takega, kot je, denimo, videl Freud, kateremu so bili besedni spodrsjlaji tudi znamenja notranje tesnobe. Po 1980. letu pa so tudi psihologvisti začeli odkrivati, da so besedni spodrsjlaji in pomote nekakšna okna v človekovo duševnost, skozi katera lahko znanstveniki pogledajo v čudoviti, a zapleten mehanizem delovanja človekovih možganov.

Lotili so se obsežnejših raziskav. Najprej so seveda delali na terenu, se pravi, da so se odpravili v konferenčne dvorane, restavracije, v šolske razrede, povsod tja, kjer se veliko govori in tudi delajo napake. Victoria Fromkin je tako zbrala preko 15.000 jezikovnih pomot, ki po njenem veliko povedo o človekovi duševnosti.

Nekateri psihologvisti delajo poskuse v svojih laboratorijih, da bi tako nadzorovali tudi okoliščine, v katerih pride do jezikovnih spodrsjlajev. Michael Motley je zbral 30 prostovoljcev, ki jih je razdelil na tri skupine. Prvim so nataknilo elektrode na glave in jih opozorili, da jim bodo vsake toliko časa morda dali električni šok (da bi se bali), drugi skupini moških so podtaknili kot predavateljico privlačno žensko, oblečeno zelo izzivalno, tretja skupina pa je bila v normalnih razmerah kot kontrolna skupina. Nato je računalnik izpisoval na ekranu pare besed, ki so jih morali na dan znak prostovoljci glasno prebrati.

Izkazalo se je, da strah zares povzroča besedne pomote. Prostovoljci z elektrodami na glavi so besedni par »sham dock« (lažni doktor) prebrali kot »damm schok« (prekleti šok). Podobno so še nakaj parov besed priredili svojemu strahu. Izkazalo se je, da je pri njih prišlo do dvakrat več besednih spodrsjlajev kot v kontrolni skupini. Tudi v skupini, kjer je prostovoljce vodila privlačna ženska, je prihajalo dvakrat pogosteje do jezikovnih spodrsjlajev, seveda skladno s spolno vzemirjenostjo prostovoljcev.

S tem poskusom je Motley dokazal, da so besedni spodrsjlaji zares zunanje znamenje vzemirjenosti oziroma tesnobe, kot je napovedal že Freud, še posebej pa tiste, ki jo človek poskuša prikriti pred drugimi in tudi pred samim seboj.

Kljub jasnim rezultatom poskusa pa Motley sam dvomi, da gre pri vseh besednih spodrsjlajih za nezavedno izražanje notranjih napetosti. Nekateri naj bi namreč bolj izražali to, na kakšen način posameznik izbira besede iz svojega duševnega »leksikona«.

Po eni od teorij je besedni zaklad shranjen v možganih kot nekakšna pajkova mreža, in sicer tako, da so podobne si besede sku-

paj: Ko govorec hoče nekaj povedati, se v možganih aktivira mreža podobnih si besed, podobno, kot se zatrese pajkova mreža, nato pa se izbere željena beseda. Kadar te mehanizem spremlja čustvena napetost ali tesnoba, se mreža močneje trese in izbere se lahko napačna beseda. Seveda je to le močno posplošena in zaradi nazornosti zelo površna podoba dogajanja, ki je v resnici mnogo bolj zapleteno.

Raziskovanja, ki so jih opravili psihologvisti, ne slutijo le njim. Zanje se močno zanimajo načrtovalci jezikovnih računalniških programov. Med najzapletenejše in zelo težavne sodijo prav programi računalniškega govorjenja. Ustvarjanje tovrstne umetne inteligence je nadvse zahtevna naloga, katere se lotevajo na različne načine. Nekateri med načrtovalci poskušajo urediti računalniško govorico na podoben način, kot deluje človekov govor, to je shraniti v računalnikov spomin mrežo podobnih si besed, ki jih potem kliče iz shranjenega spomina. Ko bo računalnik zares znal povsem oponašati človekovo govorico, potem bo najbrž tudi v računalniškem govorjenju prišlo do pomot in spodrsjlajev. MiM (Vir: Newsweek)

Velik strah

Strah pred okužbo z virusom aidsa vse večji

Izbruh aidsa je prinesel s seboj še eno epidemijo — epidemijo strahu. Čeprav so vsi znanstveni poskusi in analize pokazali, da se bolezen lahko prenaša samo preko transfuzije okužene krvi in z neposrednimi spolnimi običevanji, to prav nič ne zmanjšuje strahu zdravih pred okuženimi. Večina ljudi je slepo prepričana, da se aidsa lahko nalezijo tako kot najnevarnejših nalezljivih bolezni že s samo prisotnostjo v bližini okuženega.

Nedavna analiza javnega mnenja v ZDA je pokazala, da je najmanj četrtina ljudi pošteno preplašena zaradi izmišljenih nevarnosti okužbe z virusom aidsa. Drugi so sicer manj preplašeni, ne verjamejo pa povsem, da je možnost okužbe v stiku z obolelim nična.

Medicinski strokovnjaki so govorili, da okužba ni možna z nobenimi stiki med zdravimi in obolelimi, kjer ne pride do stikov s krvjo ali sluznico. Govorili so, da uporaba stranišč, brisač in drugih higienskih pripomočkov ne pomeni nobene nevarnosti za zdrave.

Pred dvema tednoma pa je prišla vest, da strah ljudi ni bil tako neosnovan. Zdravniki v ZDA so zabeležili prvi primer okužbe z aidsom. Mati je dobila aids od svojega sina, ki se je okužil z virusom aidsa pri transfuziji takoj po rojstvu. Vendar zdravniki pravijo, da je do okužbe prišlo le zato, ker je mati prišla v stik z otrokovo krvjo.

Kako varno je na nebu?

Lansko leto najbolj črno v zgodovini potniškega letalstva — Varnost še vedno zelo velika

Zaupanje potnikov v varnost zračnega prometa se je lani hudo poslabšalo. Statistiki so namreč zabeležili skoraj 2.000 žrtev. In tako je leto 1985 ostalo zapisano kot najbolj črno leto v zgodovini potniškega letalstva.

Najhujša je bila nesreča japonskega potniškega letala, ki je treščilo v goro; žrtev je bilo 520. Ta nesreča se je v črno kroniko potniškega letalstva tudi zapisala kot najhujša nesreča z največ žrtvami pri padcu enega letala. 329 ljudi je umrlo v nesreči indijskega potniškega letala, ki je strmoglavilo v morje blizu Irske, v Dallasu pa je umrlo 134 potnikov, ko je ameriško potniško letalo poskušalo pristati v slabem vremenu. Tem velikim nesrečam se pridružuje še več manjših, končna vsota pa je tako narasla, da so statistiki zabeležili tragični rekord.

ključnih delov letal, kot so motorji in navigacijske naprave, ostreje preverjajo sposobnost pilotov, ugotavljajo utrujenost materiala, iz katerega so zgrajena letala, ipd. Po navetih strokovnjakov so izdelovalci letal že začeli delati drugače oblikovane sedeže in jih dodatno zaščitili pred možnim požarom. Nekaj nesreč je pokazalo, da so se potniki zadušili zaradi strupenih plinov, ki so nastali, ko so se vžgali sedeži, polnjeni z umetnimi snovmi.

Že tako zelo varni letalski promet bo še varnejši, zatrjujejo poznavalci. MiM (Vir: Time)

Eksotični strup za mrčes

Rastlinski izveček iz semen eksotičnih dreves nov insekticid? — Ni škodljiv človeku

Semena posebne vrste dreves, ki uspeva v Aziji in Afriki, lahko pomagajo v boju proti škodljivemu mrčesu. S tem so seznanili javnost strokovnjaki inštituta za biokemijo blizu Muenchna, potem ko so daljši čas proučevali te možnosti. V čem je pravzaprav njihovo delo?

Nemški znanstveniki so iz semen omenjenih dreves pridobili snov, ki so jo poimenovali azadirachtin. Delovanje tega rastlinskega izvečka se opazovani na izbranih poskusnih vzorcih žuželk.

Pokazalo se je namreč, da samice žuželk, ki so bile izpostavljene delovanju tega rastlinskega izvečka, niso producirale jajčec. Snov je neugodno delovala tudi na ličinke, ki so se že prej razvile iz dravih jajčec, in sicer se je njihov razvoj pod vplivom azadirachtina ustavil in ličinke so odmrle.

Znanstveniki ugotavljajo, da snov iz eksotičnih vrst dreves deluje na ta način, da se »vrihotapi« v kemično zgradbo določene celice insekta, kjer zavre rast in prepreči razmnoževanje.

Za zdaj prizadevanja nemških znanstvenikov še laboratorijsko preizkušajo. Z nadaljnjimi analizami bodo skušali ugotoviti, kateri del omenjenega rastlinskega izvečka učinkuje na žuželke na prikazani način. Kaj več spoznanj o tem bi jim dalo možnost za proizvodnjo sintetične snovi z enakim delovanjem. Raziskovanje očituje dejstvo, da znanstveniki delajo z zelo majhnimi količinami snovi. Zaradi majhnosti žuželk morajo opravljati meritve celo na masi, manjši od milijardinke grama, zato so prav za te potrebe razvili posebno metodo natančnega merjenja.

Nekateri ob teh raziskavah postavljajo vprašanje, če ta snov morda ni škodljiva za sesalce in tako tudi za človeka. To je komaj verjetno, zatrjujejo znanstveniki, saj so harmoni in kemična zgradba pri insektih bistveno drugačni kot pri sesalcih. Navajajo še en dokaz: ta semena naj bi že od nekdaj uporabljali v ljudski medicini v Indiji, vendar ni še nihče omenil kakršnega koli škodljivega delovanja pri bolnikih. L. M. (Vir: Kosmos)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Šmarjeta bo svetovno znana

Leta 2000 bo v Šmarjeto vodila električna železnica z vseh stani — Vseh Slovencev na svetu je 1.444.364 — Črnogorci nabavljajo topove

(N i t r e b a) biti ravno prerok, če trdimo, da bo koncem 20. stoletja na Dolenjskem drugače, kakor je danes. Kaj bo v Novim mestom takrat, je težko uganiti. Metropola Dolenjske bo ali tudi ne. Mogoče bo velika vojaška trdnjava na križišču velevaržnih cest, ali glavno in prestolno mesto belokranjskega kraljestva ali pa tudi sedež gorjanske republike. Gotovo je, da takrat današnje Šmarjete ne bo izpoznati. Eno je namreč gotovo: Šmarjeta bo svetovno znano kopališče in letovišče. Verjeti mora vsak, ki pozna razvoj dolenjskih železnic in vsestranski napredek na Slovenskem, da bo imela Šmarjeta na vse strani zvezo z električno železnico. Uverjeni smo sicer, da bo imel vsakdo svoj balon, kakor danes bicikel, vendar se bodo ljudje vozili k velikim slavnostim z železnico.

(K o t i k o) je vseh Slovencev? Po statistiki Stanislava Klime v češkem listu Slovansky Pehled je vseh Slovencev 1.444.364. V Avstriji jih prebiva 1.192.780, na Ogrskem in Hrvaškem 102.319, v Ita-

liji 40.000, na Nemškem 6.205, v Ameriki 100.000 in v Egiptu 3.000.

(I z d a j s t v o), zarota, poneverjanje, sleparstvo, goljufija: vse to se je vršilo predvsem na tržaškem magistratu v škodo Avstriji. Vse te posle je sedaj vlada kar mahoma odvzela magistratu, pa jih je izročila posebnim uradnikom. Sedaj zato strašna jeza v Trstu, in so laški poslanci vprašali v državni zbornici vlado, zakaj je to storila. Pa so jo skupili: minister jim je odkrito povedal, da se vlada na take izdajavske ljudine more zanesti.

(Č r n o g o r c i) so si nabavili dokaj modernih topov, orožja in streliva. Črnogorci in Italija imata preko morja brezžični brzojav, za zasebne stvari pač menda ne. Črnogorci pa je na tistem sklenila tudi vojaško zvezo s Srbijo, in tako je Avstriji zaprla dohod dalje na Balkan.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 15. februarja 1906)

Šport financiral tudi zabave

Poldrugi mesec po sprejetju ukrepa družbenega varstva v novomeški ZTKO — Vodja sam sebi določil plačo — Športni dinar kril izgube ob nekaterih zabavnih prireditvah v športni dvorani?

NOVO MESTO — Že po dobrem mesecu dela začasnega kolegijskega poslovnega organa se je pokazalo, kako upravičen je bil ukrep družbenega varstva v novomeški Zvezi telesnokulturnih organizacij. Na svetlo prihaja vrsta nepravilnosti in tudi nezakonitosti, ki ne le da so kalile odnose v tej organizaciji, pač pa, žal, tudi škodile razvoju novomeškega športa.

V skromno ilustracijo navedimo le, da je delovna skupnost ZTKO zadnja leta poslovala precej »po domače«. Ne le da niso imeli vseh ustreznih samoupravnih aktov, pač pa so si privoščili še druge spodrsiljave. Tako delovna skupnost sploh ni pristopila k panožnemu sporazumu o skupnih izhodiščih in osnovah za razporejanje čistega dohodka ter za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Tako je ocenjevali za posamezna delovna mesta na primer sprejela neka komisija, ki postopka sploh ni izpeljala preko zbra delavcev. Ob tem pa se je zgodilo celo, da si je vodja delovne skupnosti sam določil osebni dohodek, ta pa je bil precej višji od tistega, ki ga je določila komisija. Prav ob izplačilih osebnih dohodkov in še nekaterih nadomestil je bilo precej nezakonitosti. Prav tako sporna so nekatera delovna mesta (strokovni sodelavec za zlet, strokovni sodelavec trener), saj postopki za njihovo uvedbo niso bili zakoniti. Še bi lahko naštevali, od prave zmede pri računovodsko-knjigovodskih opravilih do nepravilnosti pri upravljanju športnih objektov, vendar je ta hip

ditev Brasil tropicana). Prav zato smo se odločili, da lahko o dajanju športnih objektov v najem (seveda proti plačilu primerne najemnine) poslej odločajo le organi ZTKO. Da bo vsa stvar še jasnejša, naj povem, da je doslej šel prihodek od najemnin delovni skupnosti, in ne ZTKO. Višek pa je verjetno ugotovitev, da so posamezniki v nekaterih primerih poslovali celo z gotovino, vendar bo verjetno kaj več težko dokazati.

Po besedah Antona Šporarja bodo sedaj denar, zbran z dajanjem športnih objektov v najem, namenili bodisi za investicijsko dejavnost, bodisi ga neposredno namenili športu.

»Smo šele na začetku poti, vendar so že prvi koraki pokazali, da bo pot do končne ureditve razmer dolga in težka. Še ure in ure bi lahko razlagal, kaj in koliko tega smo odkrili v tem mesecu in kaj narediti, da se stanje sanira. Morda le v ilustracijo tega, koliko dela nas na primer čaka na ureditvi računovodstva, da delovna skupnost doslej sploh ni imela periodičnih obračunov (!). Prav ob tem se tudi zavedamo, da bo v praksi morda težko izvesti našo odločitev, na kateri pa seveda še vztrajamo: novomeška TKS in ZTKO morata nemoteno opravljati svoje poslanstvo tudi v takih pogojih!«

B. BUDJA

KRATKE IZ RIBNIŠKE DOLINE

● Prizadevni člani TVD Partizan iz Loškega potoka bodo v nedeljo, 23. februarja, pripravili zanimivo tekmo na 65-metrski skalalnici. Prvenstvo centralne regije v smučarskih skokih in hkrati odprto prvenstvo za vse kategorije se bo pričelo ob 13. uri. Organizatorji pričakujejo ne le velik odziv tekmovalcev, pač pa tudi množico gledalcev ob vzhodni skalalnici.

● Kegljaska sekcija doma JLA je pred dnevi organizirala odprto prvenstvo za najboljše kegljace Ribnice. Nastopilo je prek 250 tekmovalcev, ki so desetkrat metali »v polno«. Najboljši rezultat je dosegel Peter Andoljšek, ki je podrl 71 kegljev, drugi je bil Josip Jerušič (70), tretji pa Jože Bartol (69). Prvi je dobil denarno nagrado v znesku 30 tisočakov.

● V nedeljo, 23. februarja, se bo v ribniški športni dvorani pričelo zimsko prvenstvo Ribnice v rokometu za mladince. Prijavljenih je šest ekip: Inles In II, Skofljica, Donit, Ponikve, Itas. Prvenstvo se bo nadaljevalo 2. in 9. marca.

● V osmem in devetem kolu občinske lige v malem nogometu delovne organizacije Itas so bili doseženi naslednji rezultati: Trgovina-Loški potok 1:1, Pomo-Oknarna 3:1, Dolenja vas-Vratarina 5:1, SKL-DSSS 1:3, DSSS-Dolenja vas 4:1, Trovina-SKL 3:2, Pomo-Vratarina 4:7, Loški potok-Oknarna 6:0. Vodi SKL z 12 točkami, sledijo: Dolenja vas 11, DSS 11, itd. Najboljši strelac po devetem kolu je Karpov (SKL) s 16 zadetki.

M. GLAVONJČ

V PETEK IN SOBOTO SMUČARSKI TEKI

NOVO MESTO — Tekaška sekcija SD bo organizirala v petek in soboto občinsko prvenstvo v smučarskih tekih. Tako bo jutri, 21. februarja, ob 15. uri v okviru programa letošnjih delavskih športnih iger start tekačev v moški in ženski konkurenci, v soboto pa se bodo pomerili pionirji in mladinci. Prvi se bodo na progah Cikavi podali ob 9. uri, ob 11. uri pa bo prvenstvo mladincev. Prijave sprejema novomeška ZTKO še danes.

PERC NAJBOLJE SKAKAL

SEVNICA — Taborniki odreda Treh smrek iz Sevnice so v nedeljo organizirali zanimivo tekmo na skalalnici na Lužarjevem hribu. Pokrovitelj prireditve je bil bife Osvovnik, nastopilo pa je 20 skakalcev. Skokoma 23 in 21 metrov je zmagal Perc (SD Florjanska), drugi je bil Guček iz Boštana s skokoma 21 in 22 metrov, tretji pa Racman iz odreda Treh smrek s skokoma po 20,5 metra. Ob tem velja zapisati, da Racman tudi drži rekord skalalnice s 25 metri, ki ga je dosegel še leta 1983.

J. BLAS

IZBR ČAKA SMUČARJE

IZBR — V nedeljo, 23. februarja, bodo ljubitelji zimskih športov v ribniški dolini vnovič prišli na svoj račun. TVD Partizan iz Sodražice namreč pripravila na smučišču pri Izbru odprto tekmovalstvo za vse kategorije v smučarskih tekih in veleslalomu. Pričetek prireditve bo ob 9. uri.

M. G-č.

ŠPORTNI KOMENTAR

Klub ali le sekcija?

OTOČEC, ŠENTJERNEJ — Bolj ali manj je znano, da je bil konec lanskega leta na Otočcu ustanovljen občni zbor Konjeniškega kluba Krka. Nekateri so se že takrat spraševali o umetnosti dveh konjeniških klubov na tako majhnem prostoru, nič manj pa ni bilo tudi takih, ki so odločitev zagovarjali.

Danes, slaba dva meseca po tem dogodku, ni vsa zadeva pravzaprav nič dosti bolj jasna. Klub na Strugi še ni registriran, govorice pa so prav tako razdeljene na dva tabora. V Šentjerneju govorijo o nepotrebnosti novega kluba, na Otočcu pa pravijo, da imajo za kaj takega vse pogoje. Pričeli so nabavljati konje, imajo pa celo svojega žrebca. Pri tem sploh ni pomembno, ali morajo zanj resnično odšteti 4 tisoč nemških mark letne najemnine, kot je slišati, pač pa nekaj drugega.

Povsem upravičena je namreč bojazn, da bi dva kluba na tako

majhnem prostoru ob nerazumevanju, nevoščljivosti in nezdravi konkurenci razvoju tega športa brez dvoma škodila. Ob tem ni puščati nemar tudi priporočila Konjeniške zveze Slovenije, ki je sicer sprva zavzela salomonsko rešitev, naj to vprašanje na Dolenjskem rešijo sami, nato pa vendarle dopisala, da bi bilo po vseh izkušnjah sodeč bolje, če bi na tem območju ostal en konjeniški klub, v okviru katerega bi delala jahalna sekcija na Strugi.

Takšnega priporočila iz dovolj strokovnih in pristojnih ust pa ni moč prezreti. Šentjernežani in Otočani, kot kaže, ne bodo našli skupnega jezika, to je navsezadnje pokazal tudi nedeljski občni zbor KK Šentjernej, zato bi bilo prav, da tudi o takih, navidez drobnih in obrabnih stvareh zavzemamo v občini dokončno in obvezujoče stališče, najsi bo v okviru TKS, SZDL ali kje drugje.

B. BUDJA

V SOBOTO SPOMINSKI POHOD NA STOL

NOVO MESTO — V počastitev legendarne bitke Jeseniške čete na pobojnih Karavank 20. februarja 1942 bo letos od 21. do 23. februarja že 21. tradicionalni pohod na Stol. Člani novomeškega planinskega društva se ga bodo udeležili v soboto, 22. februarja. Zbor udeležencev pohaoda bo ob 4. uri na železniški postaji v Bršljinu.

B. B.

Sevniški slalomisti prvi

Pokal Lisce za veleslalom obrtnikov in pri njih zaposlenih delavcev ostal doma

LISCA — Kljub hudemu mrazu (opoldne je bilo minus 15°C) in sneženju je sevniško združenje obrtnikov pred dnevi izvedlo posavski veleslalom obrtnikov in pri njih zaposlenih delavcev. V sodelovanju z domačim smučarskim klubom so pripravili dvoje prog: znano »baumkirchnerico« in manj strmo »ob smreki«. Nekateri zaradi težavnega vremena tekmovalja niso brez razloga primerjali z Wengnom. Sicer pa so bili rezultati tesni. V kategoriji A je domačin Dušan Novšak z visoko startno številko 46 ugnal vse in bil za pičli dve stotinki (36,20) pred 2. Samom Perniškom. OZ Krško (36,22), 3. je bil prav tako Krčan Janez Pislak itd. V kategoriji B je bil prvi Sevnčan Vinko Špitalar (37,72) pred Krčanom Zlatkom Zoričem (40,70), tretji je bil

spet Sevnčan Anton Androjna itd. V kategoriji C je zmagal Krčan Milan Skobe (41,65); 2. Stane Popelar, Sevnica; 3. Jože Arh, Krško. Kategorija »D«: 1. Ivan Molan, Krško, 24,34, 2. Milan Resnik, Krško. Med najstarejšimi v kategoriji E, je vozil eidolno Uli Rupret st. s spoštljivim časom 31/85. Pri ženskah »A« je zmagala Majda Zorič (30,21) pred Dušankom Korač iz Sevnice (34,03), v kategoriji »B« je bila prva Ivanka Androjna iz Sevnice (36,32), pri »C« pa je zmagala Sevnčanka Marjana Pavlič (31,32). Ekipni pokal je ostal v Sevnici, drugi so bili Krčani, Brežičani pa so, žal, poslali le dva tekmovalca. Tekmovanje je služilo za postavbo najboljših, ki pojde na republiško tekmovalstvo na Starem vrhu.

Letos kar tri prireditve

Z občnega zbora KK Šentjernej — Pridobitve stoličnice — V koledarju KZS trikrat omenjeni

ŠENTJERNEJ — Nedeljska letna konferenca članov šentjernejskega konjskega kluba je imela poleg delovnega še slavnostno obeležje. Znano je namreč, da je šentjernejska dolina v minulem letu slavila častljivo stoletnico konjskih dirk in ob tej priložnosti tudi organizirala prireditve, ki je kraju resnično lahko v ponos. In vsem tistim, ki so kakorkoli pripomogli k organizaciji in izvedbi tega praznika, je predsednik kluba Slavko

Novak podelil priznanja. Teh pa ni bilo malo.

Prav stoletnica konjskih dirk je šentjernejskim rejcem konj prinesla veliko pridobitev. Tako je bila obnovljena dirkališna steza, dograjene tribune in zgrajen nov, večnamenski objekt na hipodromu, ki bi naj bil zgotovljen letos. Ob tem morebiti še podatek, da je celotna prireditev veljala 18,6 milijona dinarjev, vendar še niso poravnani vsi stroški, tako da čaka novoizvoljene člane izvršilnega odbora kar precej dela.

Ne gre pa, da se ob pregledu dosežkov minulega leta ne bi spomnili še tekmovalnih uspehov šentjernejskih konj. Nastopili so kar na šestnajstih dirkah v Sloveniji, Zagrebu in Beogradu in pobrali kopico priznanj, še obetavnije načrte pa imajo za letošnjo sezono. Nič čudnega. Pred nekaj dnevi je bil sprejet koledar konjeniških prireditev KZS, v katerem je Šentjernej omenjen kar trikrat. Tako bo 18. maja na šentjernejskem hipodromu tekma z osrednjo točko, drugim ali tretjim tekmo krožne dirke SRS. 15. junija bodo v Šentjerneju kvalifikacije za jugoslovanski kasaški derbi, 31. avgusta pa tradicionalna dirka za nagrado Šentjerneja. Po grobih izračunih bo za omenjene dirke potrebno zbrati preko 6 milijonov dinarjev. Obtem pa je zanimivo, da bodo na teh tekmah že nastopili domači dvoletniki, potomci pred leti kupljenega žrebca.

Kot smo že omenili, je bil v nedeljo izvoljen nov izvršilni odbor kluba, ki mu bo vnovič predsedoval Slavko Novak.

B. B.

PRIZNANJA OB STOLETNICI — Na nedeljskem letnem občnem zboru KK Šentjernej so podelili vrsto priznanj najzaslužnejšim za uspešno organizacijo prireditev ob stoletnici konjskih dirk v šentjernejski dolini. Tokrat prejema priznanje dosedanj in novi predsednik kluba Slavko Novak (levo). (Foto: B. B.)

B. B.

NEPRIČAKOVAN PORAZ — Dekleta Novega mesta so v sobotnem derbiju I. ženske SKL doživele nenadejan poraz v srečanju s Slovanom. Resda so igrale oslabiljene, vendar to ne more biti opravičilo za njihovo zmedeno in neučinkovito igranje, še posebej v končnici srečanja, ko so oddale domala že dobljeno tekmo. (Foto: B. Budja)

Slovan že drugič usoden

Ljubljanski Slovan prizadejal novomeškimi košarkaricam še drugi poraz — Lahka Novolesova zmaga

NOVO MESTO — Sobotni dvojni košarkarski spored v novomeški športni dvorani je prinesel slovenskima republikama ligama spremenljivo uspehe. Dekleta so nepričakovano, a povsem zaslužno izgubile s Slovanom, medtem ko so bili fantje boljši od Branika Jeklotehne.

NOVO MESTO — SLOVAN 64:66 (36:36) — Nobena skrivnost ni, da so Novomeščanke računale na gladko zmago v srečanju s Slovanom, a se je vse obrnilo na glavo že kmalu po začetku tekme. Zaradi poškodbe je morala na klopi najboljša Novomeščanka Violeta Bunc, prav tako poškodovana je igrala Adamičeva, to pa so gostje s pridom izkoristile. Vseskozi so držale korak z Novomeščankami, jim nekajkrat celo ušle za tri točke, zanesljivo najbolj razburljive pa so bile zadnje minute srečanja. Po vodstvu gostiteljice s 60:56, ko je že vse kazalo, da bodo Novomeščanke osvojile načrtovani točki, saj je morala zaradi petih osebnih napak s parketa tudi najboljša Slovanova igralka, je prišlo do preobrata. Gostje so povedle z 62:60, takrat pa je na igrišče vnovič stopila poškodovana Bunc. Gostiteljice so z njeno pomočjo uspele še enkrat povesti s

64:62, vendar so v teh trenutkih igrane preveč brezglavo, da bi jim uspel podvig. Presing gostij jih je docela zmedel, ni bilo igralk, ki bi poleg Galove znala prenesti žogo na nasprotnikovo polovico, Ljubljankinje pa so to seveda izkoristile. Brez dvoma je sobotna igra Novomeščank — opravičilo ne more biti niti poškodba Bunčeve — razočarala maloštevilne gledalce in kaj lahko se zgodi, da bodo optimistične izjave pred pričetkom spomladanskega dela prvenstva kmalu padle v vodo.

Novo mesto: Srebrnjak 21, Avguštin 3, Gal 14, Smrke 3, Černoša 2, Aš 12, Adamič 9

NOVOLES — JEKLOTEHNA BRANIK 99:89 (48:40) — Za razliko od deklet so fantje brez posebnega naprejanja opravili z gosti iz Maribora. Slednji so se sicer težko sprijaznili s porazom, zato tudi nekaj neljubih scen na igrišču, vendar so bili gostitelji tokrat kar za razred boljši nasprotnik.

Novoles: Čerkovnik 27, Bajc 24, Lalič 4, Skobe 14, Kek 11, Plantan 19.

V ženski SKL vodijo sedaj Ilirija, Novo mesto in Slovan s po 20 točkami, Novomeščanke pa potujejo v soboto na Jesenice. Pri moških je prvi Slovan, Novoles je s 23 točkami na 6. mestu, v soboto pa ga čaka težko gostovanje pri Nanosu.

B. B.

STRELSKA LIGA KONČANA

S 7. kolom se je pred dnevi končala republiška liga v streljanju s serijsko zračno puško. V I. ligi-zahod so Kočevci doma izgubili proti ekipi Okrogar Skvarč iz Zagorja s 1:428:1.442 in tako v končni razpredelnici zasedli predzadnje, 7. mesto z dvema točkama, tako so se za las rešili izpada. Podobno je v II. ligi vzhod uspešno strelcem Partizana iz Leskova: v zadnjem kolu so izgubili doma z Mrožem iz Titovega Velenja s 1.385:1.440 in pristali na predzadnjem mestu s 4 točkami.

Rally, ki bo hkrati tudi praznik

V Novem mestu in Ljubljani nikomur ne bo dolgčas

LJUBLJANA — Že v prejšnji številki smo pisali, da bo Dolenjska 13. junija gostitelj prvega dela mednarodnega avtomobilističnega rallyja »Kompas 86«. Po zadnji seji organizacijskega odbora prejšnji četrtek v Ljubljani lahko o prireditvi zapišemo še kaj več.

Start rallyja bo v petek, 13. junija, ob 15.30 na novomeškem Glavnem trgu. Vse do 20. ure, ko bo prav tako na Glavnem trgu cilj tega dela rallyja, pa nikomur ne bo dolgčas. Organizatorji bodo namreč pripravili nadvse pester program; omenimo le modne revije, nastop znanega slovenskega pop ansambla (ime naj ostane zaenkrat še skrivnost), v tekni pa so tudi pogovori, da bi bili ta popoldan gostje Novega mesta naši najboljši alpski smučarji ali smučarke, ki se bodo v spretnostnih igrah pomerili z gostitelji. Seveda ne bo manjkalo tudi srečelov in še kakšno presenečenje, ob 22. uri pa bodo na Glavnem trgu vnovič zahrumeli avtomobili, ki bodo odpeljali na drugi del rallyja proti Straži, Krki, Grosupljamu in Ljubljani. Tam bo okoli polnoči cilj.

Nič manj pestro ne bo v soboto na stadionu Ilirije v Šiški, kjer bo pričetek III. dela rallyja, vmes pa bodo na dirkališču tekme v speedwayu za državno prvenstvo. Tudi tam so organizatorji pripravili pester zabavni program, ki bo trajal od 8.30 pa tja do večera. Kompas bo za Dolenjske organiziral posebne avtobusne prevoze do Ljubljane. Morda kot zanimivost še, da je na programu prireditev na stadionu Ilirije kolesarsko prvenstvo šolskih športnih društev, zmagovalce pa bo svojem razredu oziroma šoli prikolesaril celodnevni izlet.

B. B.

Šimuniču še drugi rekord SRS

Izredni uspehi dolenskih atletov na republiškem dvoranskem prvenstvu — Kopicca medalj topliškim in novomeškim tekmovalcem

CELJE — Veteran slovenske atletike, 33-letni Milan Šimunič iz Dolenjskih Toplic, se še ne da. Ne le da je letošnjo zimo že postavil republiški članski dvoranski rekord v svoji disciplini, troskoku, z rezultatom 16,09 metra, je minuli vikend na prvenstvu SRS v dvorani postavil tudi najboljši dosežek v skoku v daljavo. Rezultat 7,45 metra pomeni namreč nov rekord SRS!

Šimunič je ta čas brez dvoma najboljši slovenski atlet, kar je potrdil tudi v Celju. Osvojil je kar dve zlati odličji (skok v daljavo in troskok), poleg tega pa dobil še bronasto medaljo v teku na 60 metrov z rezultatom 7,00 sekunde, kar je prav tako njegov osebni rekord. Povedati kaže še, da je Šimunič z zmago v troskoku osvojil že 12. članski naslov prvaka SRS, njegovih 7,45 metra v skoku v daljavo pa je letos celo drugi rezultat v Jugoslaviji. Ob tem je potrebno vedeti, da je Šimunič skok v daljavo vadil le 14 dni in da mu ta disciplina pomeni le dopolnilni trening za troskok.

Poleg Šimuniča se je v Celju izkazala tudi Topličanka Greta Hren, ki je bila najuspešnejša članica republiškega

prvenstva. Za mnoge so bili njeni nastopi najprijetnejše presenečenje v boju za republiške naslove. Njen rezultat v skoku v daljavo (5,93 metra) ji je prinesel ne le prepričljivo zmago in zlato odličje, pač pa je ta izid le centimeter slabši od letošnjega najboljšega rezultata v državi. Hrenova je s tem dosežkom brez dvoma potrdila svoje mesto v državni reprezentanci. Nastopila je tudi v teku na 60 metrov z ovirami in z novim osebnim rekordom 8,98 sekunde osvojila srebrno medaljo. Majhna skupina atletov iz Dolenjskih Toplic je tako kar najbolje zaokrožila letošnjo izredno uspešno zimsko sezono. Za sezono na prostem pa računajo s Cilko Kržiže.

Republiško prvenstvo v dvorani pa je bilo nekaj posebnega tudi za novomeške atlete. V Celju in Ljubljani so namreč prvi nastopili z imenom pokrovitelja — Iskre TENEL iz Novega mesta. Pokroviteljstvo Iskre, ki pomeni atletom boljše pripravljavanje, a tudi občutek, da morajo z dosežki upravičiti pomoč, so jih spodbudili k odličnim rezultatom in rekordom.

V Ljubljani je bilo prvenstvo v skoku v višino. Andrej Lapanje je z 212 cm močno ogrozil Apostolovskega, državnega rekorderja v dvorani. V drugem poskusu mu je skoraj uspelo tudi na 215 cm. Najbrž bise že v letošnji dvoranski sezoni približal 220 cm, če ga ne bi ovirale manjše, a nadležne poškodbe, zaradi katerih je že nekajkrat prekinil svoje nastope.

Jožef je s 195 cm osvojil bronasto medaljo pri starejših mladincih, enaki mesti pasta osvojila še Delič pri mlajših ml. s 185 cm in Videtova s 150 cm pri ml. mladinkah.

Dva celjska dosežka dokazujeta, da so zdajšnji novomeški mladinci izredno nadarjeni. V teku na 60 m z ovirami je zmagal Zupančič z rezultatom 8,39 s, kar je dolenski rekord in najboljši letošnji dvoranski rezultat v državi.

Sandi Tekstor, ki na ovirah sicer ni osvojil pričakovane medalje, je v popoldanskem skakalskem delu prvenstva tekmovalcem v skoku v daljavo priredil hudo presenečenje. Kar za 50 cm je izboljšal osebni rekord in pristal pri 702 cm, 31 cm dlje kot drugouvršeni. Tudi ostale skoke je imel le nekaj centimetrov pod 7 m, zato je naslov prvaka obet tudi za letošnjo sezono.

Pri mlajših mladincih je Tomaž Božič v teku na 60 m z novim dolenskim rekordom osvojil srebrno medaljo. V polfinalu je dosegel čas 7,39 s v finalu pa 7,4 s. Pred tekom na 60 m je nastopil še v polfinalu in finalu teka z ovirami, kjer je bil s časom 9,11 s peti. Izkazala se je tudi Renata Zupančič v teku starejših mladink na 60 m z osebnim rekordom 8,34 s. Le nekaj stotink ji je manjkalo do bronaste medalje.

Ostali rezultati: 60 m st. mlad: Hrasata 7,52 s, Zbogar 7,61 s, Judež 7,72 s. Članice: 60 m, Pržen 8,72 s, 60 m ov.: Eržen 9,85 s.

MIRNA — MEDVODE 92:67

MIRNA — V nadaljevanju prvenstva v II. SKL so igralci Partizana z Mirne v soboto zvečer gostili ekipo Partizana iz Medvode. Po veliko boljši igri so Mirenčani slavili prepričljivo zmago, o čemer navsezadnje najbolje pričča rezultat. Pri Mirenčanih so se izkazali prav vsi igralci, še posebej pa velja pohvaliti Zamana.

Smučarski dan krkašev

Na Gačah se je pomerilo prek 200 smučarjev Krke

GAČE — Na smučiščih SC Rog na Gačah pri Črnomlju je bil v nedeljo tradicionalni smučarski dan krkašev, ki se ga udeležilo prek 200 tekmovalcev. Resda je nastopajočim nagajalo vreme, vendar so bili organizatorji kos tudi takim razmeram in prireditelji uspešno spravili pod streho.

Rezultati, ženske D: 1. Potrč, 2. Šonc; ženske C: 1. Potokar, 2. Aš, 3. Dular; ženske B: 1. Pešič, 2. Hanjšek, 3. Ravbar; ženske A: 1. Jasnič, 2. Gavzoda, 3. Likar; moški D: 1. Šonc, 2. Bele, 3. Kastelec; moški C: 1. Dergane, 2. Židan, 3. Cajner; moški B: 1. Petančič, 2. Kren, 3. Ilc; moški A: 1. Kastelec, 2. Redek, 3. Krevs.

V skupnem seštevku moških ekip je zmagala vrsta Zdravil, sledijo pa Otočec, Izolacije, DSSD, Tehnoservis, Biokemija, Marketing, Zdravilišča, Institut in Ljubljana, medtem ko je pri ženskah zmagala ekipa DSSD pred Zdravili, Institutom, Kozmetiko, Lju-

bljano, Zdravilišči, Izolacijami, Otočcem in Marketingom.

Omenimo še, da so se na dobro pripravljenih progah pomerili tudi najmlajši. Med mlajšimi pionirkami je zmagala Verbičeva, pri starejših pionirkah Kosova, pri mladinkah Škedljeva, med cicibani je bil najboljši Babič, med mlajšimi pionirji Erak, pri starejših pionirjih Fink, medtem ko je v kategoriji mladincev slavil Žunič.

REZERVIRANO ZA ŠAH

● Pred dnevi sta bili odigrani prvi dve koli letošnjega občinskega šahovskega prvenstva Novega mesta. Rezultati I. kola Rudman — Jelič 1:0, Mihalič — Plut 1:0, Brajkovič — Vučić 1:0, Žvagen — Kosmina 1:0, Lubej — Brezovar 0:1, Bedić — Mihič 1:0, Kastelec — Balkovec 1:0, Avsec — Istenič 0:1, Štubljar — Pucelj 0:1; II. kolo: Rudman — Mihalič 1:0, Brajkovič — Žvagen 0:1, Brezovar — Petric prekinjeno, Bedić — Kastelec remi, Pucelj — Istenič remi, Jelič — Plut 1:0, Vučić — Kosmina 1:0, Dajčman — Lubej 0:1, Muhič — Balkovec 0:1, Štubljar — Avsec 0:1.

● Minule dni je bilo odigrano tudi občinsko ekipno pionirsko šahovsko prvenstvo. Vrstni red pri mlajših pionirjih je bil tak: I. OŠ Baza 20 13 točk, 2. OŠ Katje Rupena 13, 3. OŠ XIV. divizije 13, 4. OŠ Šentjerneje 11, 5. OŠ Brusnice 6, 6. OŠ Mirna peč 5, 7. OŠ Šmarjeta 4, 8. OŠ Bična vas 4, 9. OŠ Bršljin 3. Pri mlajših pionirkah je zmagala ekipa OŠ Katje Rupena s 4 točkami, druga pa je bila OŠ Mirna peč. Med starejšimi pionirji je bil vrstni red tak: 1. OŠ Baza 20 7 točk, 2. OŠ Katje Rupena 6, 3. OŠ Bršljin 4, 4. OŠ Vavta vas 3, 5. OŠ Otočec 0. Med starejšimi pionirkami je zmagala OŠ Katje Rupene pred OŠ Otočec.

TREBNJE — RADOVLJICA 89:86

TREBNJE — Po izredno izenačeni tekmi in razburljivi končnici je Trebnjecem vendarle uspelo vknjižiti nov par točk v nadaljevanju prvenstva v zahodni skupini II. SKL. Zmaga gostiteljev, pri katerih velja omeniti izredno dobro igranje Bunca, je popolnoma zaslužena.

RAJŠELJ PRESTOPIL V AIK

KOČEVJE — Dolgoletni nogometni kočevja, novomeškega Elana in Ljubljane, 26-letni Srečko Rajšelj, je te dni postal član drugoligaške ekipe AIK iz Bačke Topole. Rajšelj je v preizkusnem obdobju dočela zadovoljil strokovno vodstvo tega drugoligaša in že podpisal šestmesečno pogodbo.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 21. II.

9.00 TEDNIK
10.00 PESEM GIBA: Novere in njegova reforma
10.20 G. F. Haendel: SONATA ZA OBOO, VIOLINO IN CONTINUO 15.45 — 23.55 TELETEKST
16.00 PONOVITEV DOPOLDANSKIH ODDAJ
17.25 POROČILA
17.30 OŽIVELE STRANI, 8. del skopske nanizanke
17.50 MERLIN, 3. del nemške nadaljevanke
18.15 PRED PORODOM, izobraževalna oddaja
Slovenske družine so vedno manjše, zato je vsak novi Slovenec dobrodošel. Da se rodi zdrav, za to skrbijo mnogi, materam pa pred porodom niso odveč koristni nasveti. V današnji oddaji jih bodo dali priznani strokovnjaki ljubljanske ginekološke klinike, videti pa bo mogoče še, kako poteka telovadba za nosečnice.
18.45 RISANKA
19.00 OBZORJE LJUBLJANSKEGA OBMOČJA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME

20.05 RISANKA
20.15 VOJNA: OPOMBE O JEDRSKI VOJNI, 6. del kanadske dokumentarne nanizanke
21.20 POD KRINKO, 6. del ameriške nanizanke
22.05 DNEVNIK
22.20 METULJ NA RAMI, francoski film

Z dokaj liričnim naslovom je opremljen film, ki premore izredno napeto zgodbo o junaku, cigar službeno pot v Barcelono se zaplete z najdenjem trupla v hotelu... Kajsemu še pripeti, ni za povedati, sicer bodo gledalci prikršani, poudariti pa velja, da ne gre za poprečno kriminalko, ampak za film, ki zastavlja tudi resna bivanjska vprašanja. Po romanu Johna Gaerona ga je 1978 posnel Jacques Beray, glavno vlogo pa igra Lino Ventura.

DRUGI PROGRAM

8.10 Test — 8.25 Daj mi krila (otroška oddaja) — 8.55 TV v šoli: Obnašanje v prometu, Živimo z glasbo, Nemščina, Mate Balota, Poročila — 10.35 TV v šoli — 12.25 Poročila — 17.10 Test — 17.25 Dnevnik — 17.45 Daj mi krila —

18.15 Družinski magazin (izobraževalna oddaja) — 18.45 Tudi zdaj je nekoč (zabavnoglasbena oddaja) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Portret Maje Sbrljenović-Turcu (baletna oddaja) — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.00 Porota — 22.05 Nočni kino: Moški ne morejo biti posiljeni (finski film)

TV ZAGREB

8.10 Poročila — 8.15 Videostrani — 8.25 Daj mi krila — 8.55 in 10.35 TV v šoli — 12.25 Poročila — 12.30 Smučajmo vsi — 13.30 Kvizkoteka — 14.35 Zleli ste — pogledje — 15.00 TV v šoli: Nemščina, Mate Balota — 16.00 Dober dan — 17.25 Kronika občine Reka — 17.45 Daj mi krila — 18.15 Družinski magazin — 18.45 Številke in črke (kviz) — 19.05 TV koledar — 19.30 Dnevnik — 20.00 Vojne vihere (oddaja iz ameriške nadaljevanke) — 20.55 Neki novi rock n roll (zabavnoglasbena oddaja) — 21.40 Dnevnik — 21.55 Po deseti (kulturni magazin) — 23.25 Poročila

MNOŽIČNO NA IZBIRNEM TEKMOVANJU

NOVO MESTO — Prejšnji teden je bil v Novem mestu občinsko izbirno tekmovanje in streljanju z zračno puško. Nastopilo je 108 tekmovalcev, ki so se pomerili v vseh kategorijah. Med člani je zmagal Edo Doljak s 355 krogi pred Jožetom Hribarjem (oba SD 13. maj) 349 in Miranom Zupančičem (SD Pionir) 342. Še pogled v ostale kategorije — članice: Kos (SD Pionir) 342, Bregar (SD 13. maj) 332, Šega (SD Pionir) 332; mladinci: Malnar 362, Bele (oba SD Krka) 360, Tavčar (SD Tone Mišič) 346; mladinke: Sorn (dom JLA) 331; pionirji: Petkovič (SD Tone Mišič) 168, Bele (OŠ Grm) 166, Kulovec (SD Tone Mišič) 158; pionirke: Arsenović (SD Tone Mišič) 141, Jarc (OŠ Mirna peč) 129.

V tekmovanju z zračno pištolo je zmagal Slavko Malnar pred Beletom in Jožetom Malnarjem.

ČRNOMALJSKI KOLESARJI IMAJO DRUŠTVO

ČRNOMELJ — Po balkanskem kolesarskem prvenstvu, ki je bilo preteklo leto na Dolenjskem, se je v regiji močno povečalo zanimanje za kolesarski šport, kar kaže tudi to, da je bilo po prireditvi ustanovljeno kolesarsko društvo v Trebnjem, ustanovljajo ga na Mirni, pretekli teden pa so ga osnovali tudi v Črnomlju. Starejši Črnomaljci se zanimajo predvsem za rekreativni šport, medtem ko bo društvo zgodaj spomladi pripravilo tudi šolsko prvenstvo in najboljšje kolesarje pritegnilo v tekmovalni šport. Člani društva, katerega predsednik je postal Rudolf Jud iz Belta, tajnik pa Jože Gosenar, pričakujejo pri delu tudi pomoč združenega dela, objubil pas jim jo že predstavniki metliškega in novomeškega kolesarskega društva.

ŠIMUNIČ TRETJI V TORINU

TORINO — Konec minulega tedna se je iz Torina, kjer je bil atletski troboj Italije, Sovjetske zveze in Jugoslavije, vrnil Milan Šimunič, ki je zastopal naše barve v troskoku. Šimunič je bil med redkimi, ki so v celoti upravičili zaupanje zveznega selektorja Daneta Korioce. S tretjim mestom je priboril Jugoslavijo dragocene točke, poleg tega pa je opravil tudi s svetjskim troskokašem Emirjanom, ki je letos preskočil že 17 metrov, svojo kvaliteto pa je dokazal nekaj kasneje, ko je zmagal v skoku v daljavo z rezultatom 8,02 metra. Ob tem pa velja še zapisati, da je Šimunič v Torinu skakal poškodovan in opravil vsega dva skoka.

M. GLAVONJČ

Z GOJZARJI IN CEPINOM

Minulo leto je bilo za člane novomeškega alpinističnega društva nadvse uspešno. Vodstvo društva in alpinistične šole je prišlo v roke mladim, zagnanim ljudem, ki so si še včeraj nabirali izkušnje pri plezanju težkih smeri, danes pa že učijo mlade prvih korakov v spoznavanju alpinističnega življenja.

Člani alpinističnega društva so lani opravili skupaj 184 vzponov, pristopov in turnih smukov, kar je precej več kot leto poprej. Ob tem pa je potrebno omeniti, da so preplezali 64 smeri, težavnostne stopnje do V, zatem pa še 51 »petice« in 39 »šestic«. Poprečno število preplezanih smeri na aktivnega člana je kar 23.

Verjetno je znano, da so novomeški alpinisti za lansko desetletico društva organizirali odpravo na Norveško. Petčlanska odprava je v stenuh Lofotskega otočja preplezala šest novih smeri, opravila tri ponovitve in tako v celoti izpolnila zastavljeni cilj. Navesti kaže še, da so bili na povabilo novomeških alpinistov na obisku pri naših poljskih kolegi, ki so v naših gorah preživeli pester plezalski teden. Novomeščani pa bodo obisk najverjetneje vrnili letos.

Lani je zaživela tudi alpinistična sekcija v Trebnjem, ki jo vodi alpinistični instruktor Stane Horvat. Mladi so dovolj zagnani in pričakovati je, da se bo v Trebnjem že kmalu razvila močna skupina mladih alpinistov.

In kako je z denarjem? Sredstva za odprave in potovanja nabirajo novomeški alpinisti s prostovoljnimi deli. Tako so lani, denimo, pleskali tovarniški dimnik v Krki, sedaj se IMV dogovarjajo da bi počistili okna za osvetlitev delavnice. Stisk z denarjem bo namreč tudi letos. Še posebej, ker je v programu letošnjega dela zapisana pot v Grčijo pa obisk na Poljskem in plezanje v sosednjih državah.

SOBOTA, 22. II.

7.45 — 22.55 TELETEKST
8.00 POROČILA
8.05 AVSTRALSKJE PRAVLJICE: RIJOČA KOST
8.15 HALO, TU OTROŠKA KIRURGIJA
8.35 OŽIVELE STRANI, 8. del skopske nanizanke
8.55 LUTKOMEDIJA, 3. del novosadske otroške nanizanke
9.20 ČAROVNIK S PERESOM ALI PRAVLJICNI PORTRET PESNIKA NIKA GRAFENAUERJA
9.30 PEDENJEP
10.00 POTOVANJE SKOZI OSONČJE: ČETRTI PLANET, 7. del ameriške nanizanke
10.30 SLOVENSKI LJUDSKI PLES: BELA KRAJINA
10.55 ŠČEPEC ŠIRNEGA SVETA: CIMET, 11. del angleške izobraževalne nanizanke
11.20 VOJNA: OPOMBE O JEDRSKI VOJNI, ponovitev 6. dela kanadske dokumentarne nanizanke
11.20 VOJNA: OPOMBE O JEDRSKI VOJNI, ponovitev 6. dela kanadske dokumentarne nanizanke
12.20 SPOZNA MO NEZNANO, ponovitev oddaje o znanosti

12.55 OFK BEOGRAD: BUDUČNOST, prenos nogometne tekme
15.10 PRISLUHNI MO TIŠINI, oddaja za slušno prizadete gledalce
15.55 POROČILA
16.00 JUGOPLASTIKA: ZADAR, prenos košarkarske tekme
17.30 SKRIVALNICE, kanadski mladinski film
18.30 KNJIGA

V drevesni oddaji bo beseda tekla o Zgodovini medicine dr. Petra Borisova, leksikonu Spolnost dr. Marijana Košička in pesniški knjigi S. Jesenina. Sodelovali bodo avtorja prvih dveh strokovnih del in Tone Pavček, prevajalec Jesenina.
18.45 RISANKA
19.00 TURISTIČNI GLOBUS
19.30 DNEVNIK
19.45 VREME
19.50 ZRCALO TEDNA
20.15 ŠTIRJE ZA TEKSAS, ameriški film

Lahkotno komedijo, katere igrorisiče je Divji zahod, je posnel Robert Aldrich, igrajo pa Dean Martin, Franc Sinatra, Anita Ekberg, Ursula Andress, Charles Bronson, Victor Buono in drugi.
22.10 DNEVNIK

NEDELJA, 23. II.

8.30 TELETEKST
8.50 ŽIVJAZ: Benji, Zaks in deček iz vesolja, Risanke
9.45 MERLIN, ponovitev 3. dela nemške nadaljevanke
10.10 DOMAČI ANSAMBLI: ANSAMBEL TRIM
10.50 SLALOM ZA MOŠKE, prenos I. teka iz Aareja
11.55 A. Ivanov: VEČNI KLIC, 6. del sovjetske nadaljevanke
12.25 SLALOM ZA MOŠKE, prenos 2. teka iz Aareja
14.55 NIKOLA TESLA, ponovitev I. dela zagrebške nadaljevanke
15.55 MOZAIK KRATKEGA FILMA: UGRIZ ZRAKA, angleški film

16.20 POROČILA
16.25 ČAROVNICE, italijanski film
V temle omnibusu, to jest zastavljenki petih filmov, vleče rdečo nit Silvana Magano, ki igra pet med seboj zelo različnih vlog. Filme so zrealizali L. Visconti, M. Bolognini, P. P. Pasolini, F. Rossi in V. de Sica, ob Manganijevi pa nastopajo še A. Girardot, F. Rabal, M. Girotti, A. Sordi, Toto, N. Davoli, L. Betti, P. Tordi in drugi.
18.15 SVETOVNI POKAL V SMUČARSKIH SKOKIH, reportaža iz Engelberga
18.45 RISANKA
19.00 KO ŠE NE BOLI
19.30 DNEVNIK
19.45 ŠPORT
19.55 VREME

20.00 G. Mihič: SIVI DOM, 7. del beogradske nadaljevanke
21.00 ŠPORTNI PREGLED
21.30 SAN REMO '86, posnetek festivala italijanske popevke
.... POROČILA

DRUGI PROGRAM

14.30 Rezerviran čas — 16.20 Neobvezno (dokumentarna oddaja) — 17.00 Evropsko dvoransko prvenstvo v atletiki (prenos iz Madrida) — 20.00 Novi Pacifik (zadnji del angleške dokumentarne nanizanke) 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Franz Liszt (zadnji del madžarske nadaljevanke) — 22.05 Hit meseca

PONEDELJEK, 24. II.

9.00 ZRCALO TEDNA
9.20 PESEM GIBA: BLIŠČ IN BEDA ROMANTIKE
9.45 NAŠI OLIMPIJCI: SMUČARSKI SKAKALCI
15.35 — 23.15 TELETEKST
15.50 PONOVITEV DOPOLDANSKIH ODDAJ
17.25 POROČILA
17.30 NARAVA V PLESU
17.50 LUTKOMEDIJA, 4. del novo-

sadske nanizanke
18.15 NAŠA PESEM: MARIBOR '84, 16. glasbena oddaja
18.45 RISANKA
19.00 PODRAVSKI OBZORNIK
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.10 H. Wouk: VIHRE VOJNE, 6. del ameriške nadaljevanke
21.05 AK TUALNO
21.45 D. Milhaud: VOL NASTREHI, balet

23.00 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

8.30 Lutkatski pogovori — 8.45 Oživele strani — 9.00 in 10.35 TV v šoli — 12.30 Poročila — 17.30 Beogradski program — 19.00 Indirekt (oddaja o športu) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Znanost — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.10 Dinastija (87. del ameriške nadaljevanke) — 22.00 Knjige in misli

TOREK, 25. II.

9.50 SLALOM ZA MOŠKE, prenos I. teka iz Lillehammerja
12.25 SLALOM ZA MOŠKE, prenos 2. teka iz Lillehammerja
16.00 — 23.20 TELETEKST
16.15 POROČILA
16.30 SLALOM ZA MOŠKE, posnetek iz Lillehammerja
17.30 GISELLE, uprizoritev mariborske baletne šole

18.00 EX LIBRIS M-M
18.45 RISANKA
19.00 ZASAVSKI OBZORNIK
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.10 J. Kranz: M. Lager: VITKOST ZA VSAKO CENO, kanadska drama
21.10 INTEGRALI
22.25 DNEVNIK
22.40 JUGOSLAVIJA: SZ, posnetek 2. polčasa rokometne tekme iz Aaraua

DRUGI PROGRAM

8.30 Otroška oddaja — 9.00 in 10.35 TV v šoli — 12.30 Poročila — 17.25 Dnevnik — 17.45 Otroška oddaja — 18.15 Po sledh znanstvenih odkritij — 18.45 Rumena laguna (angleška humoristična oddaja) — 19.30 Dnevnik — 20.00 Glasbena oddaja — 20.40 Jugoslavija: SZ (prenos rokometne tekme iz Aaraua) — 22.30 Čas podvigo (dokumentarna oddaja)

SREDA, 26. II.

9.00 Vladimir Levstik: KASTELKA, televizijska drama
15.40 — 23.55 TELETEKST
15.55 PONOVITEV DOPOLDANSKIH ODDAJ
17.25 POROČILA
17.30 AVSTRALSKJE PRAVLJICE: JUŽNI KRIZ
17.45 KO SE KORENIN ZAVEMO:

PRVA PARTIZANSKA ŽIMA, 4. del dokumentarne nanizanke
18.45 RISANKA
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.10 JULIJ CEZAR, angleška drama v okviru predstav Shakespeare na TV
23.00 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

8.30 Benji, Zaks in deček iz vesolja —

9.00 in 10.35 TV v šoli — 12.30 Poročila — 17.25 Dnevnik — 17.45 Benji, Zaks in deček iz vesolja — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Zabavnoglasbena oddaja — 19.30 Dnevnik — 20.00 Resna glasba — 21.15 Risanke — 21.30 Dokumentarna oddaja — 22.15 Čas je na naši strani (glasbena oddaja) — 23.20 Povodi in sledi

ČETRTEK, 27. II.

9.00 KRIK DIVJINE, kanadski dokumentarni film
13.55 VELESALOM ZA MOŠKE, prenos 2. teka iz Hemsedala
16.45 — 23.10 TELETEKST
17.00 POROČILA
17.05 VELESALOM ZA MOŠKE, posnetek iz Hemsedala
17.30 KAKO JE POLUHEC PREVARAL HANA, 8. del lutkovne nanizanke
17.45 POTOVANJE SKOZI OSONČJE: ŽIVLJENJE NA MARSU, 8. del

angleške izobraževalne nanizanke
18.15 OBRAMBA IN SAMOZAŠČITA
18.45 RISANKA
19.00 OBALNO-KRAŠKO OBZORNIK
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.10 TV DNEK
21.10 MAJHNE SKRIVNOSTI VEIKIH KUHAJSKIH MOJSTROV
21.15 C. Harrison: FREUD, 5. del angleške nadaljevanke
22.15 DNEVNIK
22.30 CIBONA: ŽALGIRIS, posnetek

2. polčasa košarkarske tekme

DRUGI PROGRAM

8.30 Fazoni i fore (otroška oddaja) — 9.00 in 10.35 TV v šoli — 12.30 Poročila — 16.25 Smučajmo vsi — 17.25 Dnevnik — 17.45 Fazoni i fore — 18.10 Jugoslavija: Kuba (prenos rokometne tekme iz Davosa) — 19.55 Cibona: Žalgris (prenos košarkarske tekme) — 21.35 In življenje se nadaljuje (zadnji del italijanske nadaljevanke) — 22.35 SZ: NDR (posnetek rokometne tekme)

POTA IN STRAŠNOST

dežurni poročajo

OSEM KOKOŠI IZGINILO — V noči na 11. februarja je nezaklenjenega kokošnjaka Franca Malija s Krke izgubilo 8 kokoši. Neznani storilec je lastnika s tem oškodoval za 16 tisočakov in nekaj gurmanskih užitek.

IZGINILA ELEKTRIČNA BRUSILKA — Med 11. in 12. februarjem je neznanec obiskal črnomaljski Belt — tozdr Livarna in odnesel električno brusilko ter okoli 30 metrov električnega kabla. Belt je s tem oškodoval za 80.000 din, storilec pa se še svobodno spreha.

UKRADEL AKUMULATOR — V noči na 14. februarja je neznanec iz osebnega avtomobila 57-letnega Slavka Turka iz Gorenjega Maharovca ukradel akumulator in s tem oškodoval lastnika za 10 tisočakov. Avto je stal pred stanovanjsko hišo.

ODPELJAL AVTOMOBIL — Neznan storilec je v noči na 16. februarja odpeljal s parkirnega prostora v Šegovi ulici osebni avto Z-101, last 31-letne Novomeščanke Marije Mavsar, ki je s tatvino oškodovala za milijon dinarjev. O tatui še ni sledi.

TOLKEL PO MILIČNIŠKEM AVTOMOBILU

MOKRONOG — Tukajšnji miličniki so 15. februarja pridržali do iztreznitve 23-letnega Rada Metalka z Vrha pri Mokronogu. Mladenič je bil tega dne preveč pogumen. Zaradi vinjenosti so mu namreč miličniki, ki so obravnavali prometno nezgodo, v kateri je bil udeležen tudi Metelko, prepovedali nadaljnjo vožnjo. Fanta pa je to tako razjariło, da je prišel toliči po službenem vozilu miličnikov, hkrati pa je vpil na sopotnike in voznika, ki so bili prav tako udeleženi v prometni nezgodi. Metelka čaka pot k sodniku za prekrške.

V enem letu »le« 29 ovadb

So medobčinske inšpekcijske službe ne-močne?

NOVO MESTO — Medobčinske inšpekcijske službe so v minulem letu po 6341 opravljenih pregledih podale le 29 ovadb javnemu tožilstvu. Je na Dolenjskem res tako malo težjih primerov?

V zadnjih dveh letih so se delovni pogoji v medobčinskih inšpekcijskih službah močno popravili, temu ustrežno pa je bilo tudi delo. Število vseh opravljenih pregledov je bilo lani celo večje, kot so predvideli z letnim planom, in to kljub dejstvu, da imajo od 16 predpisanih inšpekcijskih zasedenih le 13. Dosej ni bilo mogoče dobiti inšpektorja za parne kotle, čeprav bi bilo to več kot nujno ob toliko kotlovnih, ki ostajajo nenadzorovane. Ni še inšpektorja za ribištvo in lovstvo in ne za cestni promet.

Inšpektorji so lani izdali 1057 odločb, 602 predlogov sodnikom za prekrške, izrekli so 345 mandatih kazni, izdali 63 obvestil samoupravnim organom, 2556 soglasij.

KRONIKA NESREČ

S TOVORNJAKOM NA NEUTR-JENO BANKNO — 46-letni Beograjec Dragomir Adrejić je 11. februarja okoli 3. ure zjutraj peljal tovornjak s priklopnikom po magistralni cesti iz Ljubljane proti Zagrebu. Zaradi vožnje preblizu desnega roba ceste je tovornjak nekje pri Pluski zapeljal na neutrjeno in zasneženo bankno. Po nekaj metrih vožnje je vozilo zapeljalo na nasip in se prevrnilo. Materialno škodo so ocenili na 3 milijone dinarjev, medtem ko telesnih poškodb ni bilo.

Delavci izgubili »zaščitnika«?

Samoupravne delavske kontrole na Dolenjskem v minulem letu le enkrat posredovale! — Največkrat opozarjajo na nepravilnosti delavci

ČRNOMELJ, METLIKA, NOVO MESTO, TREBNJE — Čemu sploh imamo samoupravne delavske kontrole? Če smo si takšno vprašanje zastavljali že ob lanskem in predlanskem pregledu dela družbenega pravobranilca samoupravljanja za območje štirih dolenjskih občin, potem je letos še toliko bolj utemeljeno, kajti prav neverjetno se sliši, da so samoupravne delavske kontrole v stotinah delovnih organizacij Črnomolja, Metlike, Novega mesta in Trebnjega enkrat samkrat dale pobudo za uvedbo postopka.

Bodimo konkretni. Pogotovitvah Janeza Zajca, družbenega pravobranilca samoupravljanja, je bilo lani obravnavanih 423 zadev, daleč največ pa jih odpade nasporev delovnih razmerjih (59) in kršitve samoupravnih splošnih aktov (kar 61). Še veliko bolj zanimiv je pogled med pobudnike za uvedbo raznih postopkov. Kot že rečeno, je samoupravna delavska kontrola nastopila v vsega enem primeru, zato pa so morali delavci sami iskati svoje pravice kar v 250 primerih, medtem ko je delavski svet s svojimi organi le trikrat obvestil družbenega pravobranilca samoupravljanja o raznih nepravilnostih. Povsem nasproten je pregled kršiteljev: delavci so vsega enkrat na spisku, zato pa kar v 58

vic, kot so nepravilni disciplinski postopki, neobveščenos delavcev, delo preko polnega delovnega časa, ki postaja že kar pravilo in ne izjema, kot ga opredeljuje zakon, da o zgolj formalnih postopkih pri izbiri poslovnih organov ne govorimo. Ali delavci takšne varuhe svojih samoupravnih pravic potemtakem sploh potrebujejo? Če ne, se jim raje odrečimo!

B. B.

Za požare je kriv veter

V dvajsetih dneh štiri požari v dimnikih — Opozorilo gasilcem, stanovanjski skupnosti in inšpektorju

KOČEVJE — Od 19. januarja do 8. februarja letos je v Kočevju štirikrat gorelo; minulo zimo, ko so bile temperature občutno nižje, pa nobenkrat. Zanimivo je, da so vsi štiri primeri goreli dimniki, in to prav tisti, ki jih vzdržuje dimnikar Jože Lavrič, ki je hkrati tudi poveljnik Gasilskega društva Kočevje. Za mnenje o vzrokih za te požare smo pobarali kar Jožeta Lavriča, dimnikarja in poveljnika GD, okuprekih pa še tehničnega sekretarja občinske gasilske zveze Kočevje Milana Simičiča.

Jože Lavrič nam je povedal, da je prišlo do požarov v glavnem v starejših stanovanjskih objektih, kjer je več grelnih naprav priključeno na eno dimno tuljavo. Tako pride do pregretja in vžiga, k čemur pa običajno pripomore vetrovno vreme, ki povzroči najprej brezračen prostor, nato pa požarno eksplozijo, da se vžgo saje v dimniku. V novejših zgradbah takih požarov ni, razen tam, kjer imajo zbirne dimnike, ko je več stanovanj priključeno na eno dimno tuljavo. Vendar v vseh teh primerih ni bojzani za požar, če so podstrešja pravilno urejena in če so vratca dimnika pravilno zaprta. Bolj nevarno pa je v starih stanovanjih, kjer so leseni stropi in nizke strehe. Poudaril je, da je do požarov prišlo predvsem tam, kjer je najbolj pihalo, in da jih lani ni bilo prav zaradi tega, ker ni bilo huđega vetra.

Milan Simičič pa je povedal, da je občinska gasilska zveza resno opozorila samoupravno stanovanjsko skupnost Kočevje in občinskega požarnega inšpektorja, ulji ukrepa, da ne bi bilo hujših posledic. Zjaj namreč zaradi hitrega posredovanja ni prišlo do večje škode. Vse stavbe, ki so jih lani ni bilo prav zaradi tega, ker ni bilo huđega vetra.

Jože Lavrič, dimnikar in poveljnik gasilskega društva Kočevje: »Požarov ni, kjer so dimniki urejeni po predpisih... Lani požarov res kljub huđi zimi ni bilo, za letošnje pa je krivo predvsem vetrovno vreme.« (Foto: Primc)

kjer je gorelo, so v upravljanju stanovanjske skupnosti. Še vedno namreč ni povsem jasno, kdo je v takih primerih odgovoren za požar, ker ni storil vsega, da ne bi prišlo do požara. Naj bi predlagali v kaznovanje predsednika hišnega sveta (že zdaj se vsi te dolžnosti otepaajo), odgovorne pri samoupravni stanovanjski skupnosti dimnikarja (ki svojo dolžnost vestno opravlja) ali koga drugega. Tipična jugoslovska rešitev bi bila, da za vse to ni kriv nihče. Pa vendar bi se v tem primeru lahko še drugače modro izmislili: kriv je veter! Samo kdo ga bo ujel in pripeljal na zatožno klopf?

JOŽE PRIMC

NOVI NIŽJI ČASTNIKI

KOČEVJE — Ob sobotah in nedeljah poteka v kočevski občini tečaj za nižje gasilske častnike, ki ga obiskuje 65 članov gasilskih društev iz vse občine, od tega jih prihaja redno na tečaj preko 40. Izpiti iz teorije bodo že to soboto, praktični del izpita pa je zaradi slabega vremena preložen za nedoločeno čas.

OBILICA NALOG

SEVNICA — Svet za preventivo v cestnem prometu je pripravil program dela. Med drugim predlaga, naj skupaj s hortikulturnim društvom in krajevno skupnostjo pripravijo razpravo o ureditvi mesta, seveda z vidika stanja križišč, posameznih cestnih odsekov, dostopov v Sevnico, prehodov za pešce, čistoče cest, pločnikov itd. S pomočjo postaje milice naj bi šestkrat na leto izvedli akcijo »Brezhibno vozilo je varno vozilo«. V sami Sevnici naj bi ustanovili vsaj dve obrtni delavnici za popravilo številnih koles z motorjem in mopedov.

VLOMILI V PISARNO

ČRNOMELJ — V noči na 16. februarja je neznan storilec vlomil v pisarno DO za gradbeništvo, obrtno in komunalno Črnomelj — tozdr IGM Kanizarica. Storilec je iz registrske blagajne odnesel 2.000 din, ostalih predmetov pa se ni dotaknil. Vlomilca še iščejo.

Z AVTOM TRČIL V SANI
NOVO MESTO — 64-letni Obrad Nenadić iz Novega mesta je 16. februarja pešahal po Ragsovski ulici navzdol in za seboj vlekel sani, na katerih je sedela 5-letna hči Tina. Pri bloku št. 16, ne da bi se prepričal, ali je cesta prosta, prečkal vozišče. Takrat pa je iz smeri Ragovega z osebnim avtomobilom pripeljal Ruđdija Halilović in s prednjim delom vozila trčil v sani, pri čemer sta se petletna Tina in oče laže poškodovala. Prvo pomoč so jima nudili v novomeški bolnišnici.

REKEL, DA GRE PO REŠILCE, IN POBEGNIL

MEDVEDJEK — 16. februarja ob 13.30 je 39-letni Ivan Luzar iz Dolenjega Suhadola vozil osebni avto po magistralni proti Zagrebu. Pri Medvedjeku je v ovinku opazil pred seboj stoječi tovornjak in ga obvozil. Takrat pa je za njim z osebnim avtom pripeljal 24-letni Zagrebčan Nikola Kardun in trčil v zadnji del Luzarjevega vozila. Tega je takrat odbilo na levo stran ceste, ko je nasproti z osebnim avtom pripeljal Zaim Semič. Prišlo je do trčenja, po katerem je voznik Kodrun izjavil, da gre iskati zdravniško pomoč, a se na kraj nesreče ni več vrnil. Pri trčenju se je huje poškodoval 35-letni Jože Vrtačič iz Praproč, laže pa 28-letni Milan Luzar iz Novega mesta. Materialne škode je za 260 tisočakov.

ZANESLO GA JE V LEVO

SELA — 23-letni Miroslav Kostić iz Šabca je 16. februarja peljal osebni avto proti Zagrebu, pri Karteljevem pa ga je zaradi neprimerne hitrosti zaneslo na levo v vozilo, ki ga je nasproti pripeljal 40-letni Ljublančan Franc Zupančič. Pri trčenju sta se laže poškodovala voznik Zupančič in sopotnik Franc Zagorc, materialne škode pa je za milijon.

Iskra kriva milijardne škode?

Hud požar v mokronoškem obratu »Zmage«

MOKRONOG — Minuli teden, točneje 12. februarja, je prišlo v mokronoškem obratu ljubljanske delovne organizacije »Zmaga« do požara, ki je po doslej znanih podatkih povzročil kar za 10 milijonov dinarjev škode, vanjo pa seveda niso všteti stroški zaradi motene proizvodnje.

Tega dne je 35-letna delavka Marija Tratar iz Gorenjih Jesenic okoli 15. ure mazala z lepilom zgornje dele ženskih sandal in jih potem nosila skladiščit v drug prostor. Pot jo je pri tem vodila mimo termoakumulacijske peči, katere delovanje je uravnavalo termostatsko stikalo. Nakučuje je hotelo — tako vsaj kažejo rezultati preiskave — da je pri vklopu ali izklopu tega stikalca iskra vnela hlape lepila. Nastal je velik požar, ki je docela uničil dva stroja za krasišanje usnja, ob tem pa še okoli 1.500 polizdelkov v obliki ortopedskih čevljev. Poleg naštetega sta poškodovana dva prostora, tako da utegne biti škoda še večja.

Požar so ukrotili novomeški in mokronoški gasilci.

PREPREČITI POŽARE

KOČEVJE — V februarju in marcu se bo zvrstilo 21 občnih zborov gasilskih enot v občini Kočevje. Na njih se bodo med drugim dogovarjali, kako povečati število preventivnih pregledov na območju posameznega gasilskega društva in kako bodo izboljšali strokovno delo v svojih enotah. Posebno pozornost bodo posvetili tudi organizaciji bodočega gasilskega centra Kočevje. Naloga tega centra bo skrbeti za požarno varnost, kjer je požarna ogroženost večja, sem pa sodijo tudi nekatere industrijske delovne organizacije kot Melamin, Lik itd.

Zastonj do znanja in uniforme

Mladi kadeti o šolanju v Tacnu in miličniškem poklicu — Vpis do 31. marca — Brezplačno šolanje, bivanje, hrana in učni pripomočki

NOVO MESTO — Nenavdno veliko novih obrazov je bilo moč minule dni srečati v modrih uniformah. Navzle resnosti in strogosti le niso mogli skriti svoje mladosti. Šlo je namreč za gojence miličniške kadetske šole v Tacnu, ki so na postajah milice opravljali svojo obvezno prakso. In med njimi so bili tudi Novomeščana Dominik Hudoklin in Zvone Vovko ter Bojan Majcen iz Trzišča pri Sevnici. Trojica, ki je tokrat zadnjič oblekla kadetsko uniformo, saj jih že v kratkem čaka samostojno delo. Vsi trije so namreč pred koncem šolanja.

Različni so bili vzroki, ki so jih pripeljali v Tacen. Enega je k temu spodbudila miličniška uniforma, ki jo je nosil brat, drugega spet veselje za delo z ljudmi in pestrost poklica, pri tretjem je prevladal obisk miličnikov na osnovni šoli. In kakšne so njihove izkušnje sedaj, po štirih letih šolanja in prvih urah praktičnega srečanja s tem poklicem? Dominik Hudoklin pravi, da je šele sedaj spoznal, kako težak, a po vsej stvari vendar lep je ta poklic. »Z veseljem bom nosil miličniško uniformo in ne vidim razloga, da temu poklicu ne bi ostal zvest. Če bo kakšna možnost, bom poskušal še kaj več, želim namreč, da bi šolanje kasneje nadaljeval na višji šoli za notranje zadeve.« Nekoliko drugačnega mnenja je Zvone Vovko, ki pravi, da si je delo v uniformi predstavljal takšno, kakršno je sedaj doživel. »Miličnik bom verjetno ostal,« pravi, »ni pa izključeno, da ne bi kasneje ob delu svojega znanja še izpopolnil.«

»Čeprav je šolanje v Tacnu težko, lahko vsak shaja brez večjih problemov,« nadaljuje Bojan Majcen. »Ne le da te oborožijo z veliko znanja, pač pa sčasoma pridobiš vse vrline, ki so potrebne za miličniški poklic. V šoli smo zaposleni domala ves dan, če ni pouka, so razne aktivnosti, tako da časa za domotožje enostavno ni. Kar težko bo sedaj, ko se bomo razšli. Edina in največja uganka pa nam je seveda, kam bodo koga premestili. Na srečo se časi spreminjajo in vse več je primerov, ko dobi mlad miličnik službo v domačem kraju. Tega si pač vsi želimo.«

Tacen bo tako v kratkem zapustila nova generacija mladih miličnikov, na njihova mesta pa bodo stopili novi gojenci. Čas za vpis v kadetsko šolo je še do 31. marca, čeprav za najboljšje tudi

po tem roku ne bodo povsem zaprli vrat.

»Mladim je potrebno povedati, da lahko ob vpisu v kadetsko šolo vpišejo še kak drug program,« pravi Stane Težak, pomočnik poveljnika kadetske šole v Tacnu. »Sicer pa verjetno ne bo odveč povedati kaj več o naši šoli. Kadeti se v štirih letih šolanja spoznajo z 28 predmeti, v tem času pa odslužijo tudi vojaški rok. Mordav ilustracijo, da je kar 80 odstotkov učnih predmetov v I. letniku splošnih in da lahko kadeti iz te šole po II. ali III. letniku odidejo na katerokoli drugo srednjo šolo, saj je naš učni program povsem enakovreden drugim. Obtem pa je potrebno povedati še nekaj: šolanje, bivanje, hrana, učni pripomočki so v Tacnu brezplačni, kadeti dobivajo žepnino. V ilustracijo le, da dobijo kadeti v 4. letniku 1.000 din žepnine, vendar je to le osnovna številka. Razlika v žepnini med kadeti je lahko kar od 200 do 2.500 din, seveda odvisno od njihovih uspehov v šoli.«

Čeprav pomeni šolanje v Tacnu mladim odhod od doma, je lanskoletni osip komaj omembe vreden: 5 odstotkov.

Dominik Hudoklin: »Kasneje morda na višjo šolo za notranje zadeve.«

Anton Gole: »Mladi kadeti so naši najboljši kadroviki.«

Stane Težak: »Naša šola je, grobo rečeno, 24-urna.«

Zvone Vovko: »Delo v uniformi je tako, kot sem si ga predstavljal.«

Bojan Majcen: »Časa za domotožje v šoli enostavno ni.«

SALONIT ANHOVO

POHITITE Z UGODNIM NAKUPOM GRADBENEGA MATERIALA NA KREDIT BREZ OBRESTI DO 28. FEBRUARJA 1986!
VARČUJTE Z ENERGIJO, GRADITE ESTETSKO IN CENEJE!

SALONIT ANHOVO TOZD OPEKARNA BREŽICE—RUDNIK GLOBOKO, BREŽICE, vam nudi silikatne fasadne zidake in bloke

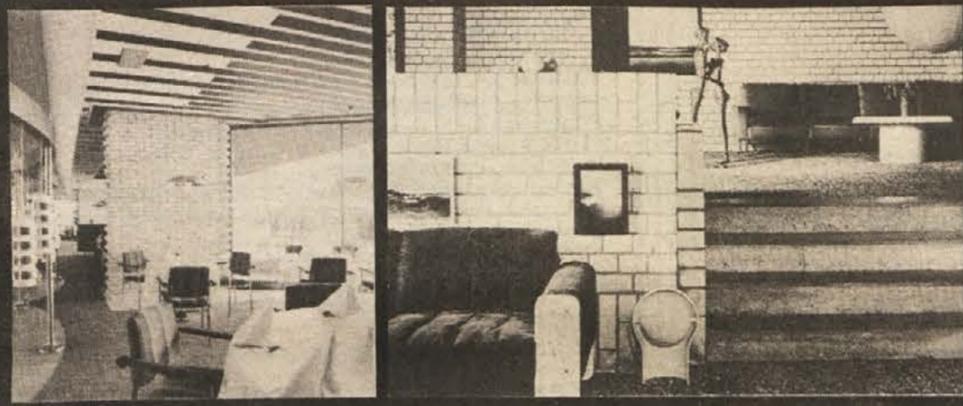
NA KREDIT BREZ OBRESTI ZA DOBO OD 6 MESECEV DO 1 LETA

Kupec plača ob prevzemu blaga samo eno trinajstino vrednosti blaga, kupljenega na kredit.

Uporabnost fasadnih zidakov cepljenih zidakov in blokov je zaradi pozitivnih lastnosti glede toplotne in zvočne izolacije, oblike, toleranc in trdnosti vsestranska.

Z našimi proizvodi lahko estetsko in toplotno sanirate stare objekte, gradite nove stanovanjske in gospodarske objekte 20% ceneje po kvadratnem metru zidu, ker jih zaradi gladke površine ni potrebno ometati in finalno opleskati.

Podrobna pisma navodila o gradnji z našimi materiali dobite ob prevzemu blaga ali po telefonu 068/61-798 v Prodaji Brežice.

Novotehna, trgovsko podjetje na debelo in drobno, p.o. Novo mesto, Glavni trg 11 **Komisija za delovna razmerja**

objavlja proste naloge in opravila:

komercialni referent : 2 delavca
Pogoji:

- dokončana V. stopnja elektrotehnične smeri in 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delih — 1 delavec
- dokončana V. oz. VI. stopnja tehnične ali ekonomske smeri in 3 oz. 2 leti delovnih izkušenj pri podobnih delih — 1 delavec

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Poskusno delo 3 mesece. Osební dohodek po samoupravnem aktu delovne organizacije. Prijave z dokazili naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na gornji naslov. Vse kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po objavi.

127/8-86

GIP PIONIR Novo mesto — Delovna skupnost skupnih služb

razpisuje proste delovne naloge in opravila:

- 1. DIREKTORJA TEHNIČNE SLUŽBE**
- 2. DIREKTORJA SLUŽBE ZA ORGANIZACIJO IN RAZVOJ POSLOVANJA**

1. V skladu s 104. členom statuta DSSS mora direktor tehnične službe izpolnjevati naslednje pogoje za sprejem:

- da ima končano visoko izobrazbo gradbene smeri in najmanj 5 let delovnih izkušenj na ustreznih delovnih opravilih
  - da izpolnjuje pogoje, ki jih določa družbeni dogovor o kadrovski politiki.
- Kandidat bo sprejet na opravljanje delovnih nalog in opravil direktorja tehnične službe za dobo 4 let.

2. V skladu s 104. členom statuta DSSS mora direktor službe za organizacijo in razvoj poslovanja izpolnjevati naslednje pogoje za sprejem:

- da ima končano visoko izobrazbo ekonomske ali organizacijske smeri in najmanj 7 let prakse pri ustreznih delovnih opravilih
  - da izpolnjuje pogoje, ki jih določa družbeni dogovor o kadrovski politiki.
- Kandidat bo sprejet za opravljanje delovnih nalog in opravil direktorja službe za organizacijo in razvoj poslovanja za dobo 4 let.

Prošnje z dokazili o izobrazbi naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi v zapečateni ovojnici s pripisom »Za razpisno komisijo« na naslov: GIP PIONIR Novo mesto — kadrovski oddelk, Kettejev drevored 37, 68000 Novo mesto.

Kandidati bodo o izidu razpisa obveščeni v 60 dneh po dnevu zaključka razpisa.

130/8-86

KRKA, tovarna zdravil n. sol. o., NOVO MESTO

RAZPISUJE dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi V TOZD ZDRAVILIŠČA

- 1. direktorja PE Hotel grad Otočec**
- 2. direktorja PE Gostinstvo Novo mesto**

Na razpisana dela se lahko prijavijo kandidati, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- pod 1:**
- da imajo V. ali VI. stopnjo strokovne izobrazbe ekonomske, gostinske, turistične ali družboslovne smeri in
  - 3 oz. 5 let ustreznih delovnih izkušenj

- pod 2:**
- da imajo VI. ali VII. stopnjo strokovne izobrazbe ekonomske, gostinske, turistične in pravne smeri in
  - 3 oziroma 5 let ustreznih delovnih izkušenj.

Vse, ki izpolnjujejo zahtevane pogoje in so zainteresirani za imenovanje na vodilna dela, vabimo, da oddajo pismene prijave v 8 dneh v kadrovsko službo delovne organizacije v Nove mesto, Cesta herojev 45.

Kandidati bodo na vodilna dela imenovani za dobo 4 let.

128/8-86

NOVOLES, lesni kombinat Novo mesto—Straža, n. sol. o.

Delavski svet DELOVNE SKUPNOSTI STROKOVNIH SLUŽB

razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODJE SLUŽBE ZA VARSTVO PRI DELU

pod naslednjimi pogoji:

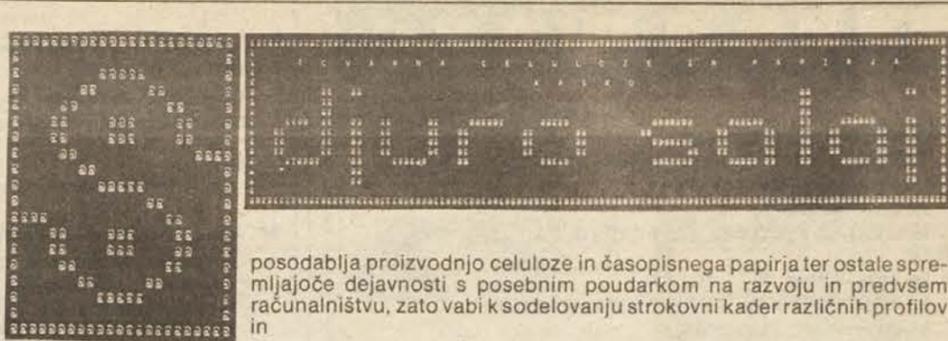
- visoka šola ustrezne smeri, najmanj 5 let delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali sorodnih del ali z delom pridobljene delovne zmožnosti za opravljanje teh del.

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati imeti:

- organizacijske in vodstvene sposobnosti
- osebnostne lastnosti, določene v družbenem dogovoru o izvajanju kadrovske politike v občini Novo mesto.

Vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev lahko kandidati oddajo v 8 dneh po objavi na naslov: NOVOLES, lesni kombinat, kadrovsko-socialna služba, 68351 Straža. Kandidate bomo o izbiri obvestili najpozneje v 60 dneh po končanem razpisu.

133/8-86

posodablja proizvodnjo celuloze in časopisnega papirja ter ostale spremljajoče dejavnosti s posebnim poudarkom na razvoju in predvsem računalništvu, zato vabi k sodelovanju strokovni kader različnih profilov in

objavlja prosta dela oz. naloge

VODENJE RAČUNALNIŠKEGA CENTRA

Izbrani kandidat mora imeti:

- visoko strokovno izobrazbo računalniške smeri (organizacijska, elektro, matematika),
- tri leta delovnih izkušenj pri vzpostavljanju računalniških sistemov (prednost imajo kandidati z izkušnjami na sistemih Honeywell),
- obvladati mora angleški jezik,
- dela in naloge so za nedoločen čas.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov:

Tovarna celuloze in papirja »Djuro Salaj« Krško, kadrovska služba, Tovarniška 18, 68270 KRŠKO.

Prijave sprejemamo 15 dni po objavi tega oglasa, kandidati pa bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po izteku roka za sprejemanje prijav.

131/8-86

»NOVOLES«, lesni kombinat tozd TPP Novo mesto — Straža Trdinova 45, n.sol.o.

Komisija za delovna razmerja TOZD Tovarna ploskovnega pohištva, Trdinova 45, Novo mesto,

objavlja prosta dela in naloge:

električarja

pod naslednjimi pogoji:

- končana poklicna šola elektro smeri in 3 leta delovnih izkušenj (prednost bodo imeli kandidati — elektromehaniki oz. obratni električarji).

Delovno razmerje bo sklenil za nedoločen čas, s poskusnim delom 60 dni.

Kandidati naj oddajo pismeno vlogo z dokazili na naslov: NOVOLES — TOZD Tovarna ploskovnega pohištva, Trdinova 45, Novo mesto.

Rok za prijavo je 8 dni.

122/8-86

NOVOLES, lesni kombinat Novo mesto—Straža, n. sol. o. TOZD LIPA, KOSTANJEVICA NA KRKI **Komisija za delovna razmerja**

objavlja prosta dela in naloge:

- 1. KV Električar — 1 delavec**
- 2. 5 delavcev in 1 delavka za dela in naloge struženje — brušenje — kopiranje**

z naslednjimi pogoji:

- Pod 1:**
- poklicna šola elektro smeri
  - 3 leta delovnih izkušenj
  - izpit za dela na »S« in VN napravah
  - poskusno delo 45 dni

Pod 2:

- osnovna šola
- 3 mesece priučevanja
- poskusno delo 45 dni

Prijave sprejemamo 8 dni po objavi na naslov: NOVOLES, lesni kombinat Novo mesto—Straža — TOZD LIPA, 68311 Kostanjevica.

Komisija za delovna razmerja DELOVNE SKUPNOSTI STROKOVNIH SLUŽB

objavlja prosta dela in naloge:

- 1. programer I**
- 2. organizator II**

pod naslednjimi pogoji:

- Pod 1:**
- srednja šola ustrezne smeri
  - najmanj 3 leta delovnih izkušenj pri enakih ali podobnih nalogah
  - znanje vsaj 1 programerskega jezika
  - poskusno delo 45 dni

Pod 2:

- višja šola ustrezne smeri
- najmanj 4 leta delovnih izkušenj pri enakih ali podobnih nalogah
- poskusno delo 60 dni

Prijave sprejemamo 8 dni po objavi na naslov: NOVOLES, lesni kombinat Novo mesto—Straža, Kadrovsko-socialna služba.

132/8-86

● **VELIKA POTOVANJA:**
TAILAND, AVSTRALIJA, NOVA ZELANDIJA, PAPUA
 (Nova Gvineja), SINGAPUR
 22 dni — letalo
MALEZIJA, INDONESIA, FILIPINI, TAILAND, SINGAPUR
 24 dni — letalo
STARODAVNE KULTURE: EGIPT IN IZRAEL
 11 dni — letalo in avtobus
SOVJETSKA ZVEZA (Sibirija), MONGOLIJA, KITAJSKA, HONG KONG, SINGAPUR
 22 dni - letalo in avtobus

● **POTOVANJA**
ŠPANIJA (Costa brava)
 12 dni — letalo in avtobus
SOVJETSKA ZVEZA:
MOSKVA
 5 dni — letalo
RJABINUŠKA (Moskva, Leningrad)
 8 dni — letalo
TRI MESTA HEROJI (Kijev, Leningrad, Moskva)
 8 dni — letalo
GRČIJA
 5 dni — avtobus in letalo
ANTIČNA IN BIZANTINSKA GRČIJA
 7 dni — letalo in avtobus
SOLUN
 4 dni — avtobus
ATENE
 7 dni — letalo
ISTANBUL
 4 dni — avtobus
 4 dni — letalo

● **ZIMA PLANINE**
 Kopaonik, Zlatibor, Tara, Bajina Bašta, Perućac, Boan, Goč-Mitrovo Polje, Brezovica, Šara-Popova Šapka, Jahorina, Igman, Ilidža, Bled, Bohinj, Bohinj — Vogel, Golte-Celje, Celje, Platak, Trnovo, Žalec, Kranjska gora, Logarska dolina, Šentanel, plitvice, Lipica, Ohrid, Struga.

● **MORJE**
 Portorož, Umag, Lovran, Opatija, Trogir, Stari grad, Dubrovnik, Cavtat, Igalo, Hercegnovi, Vrsar, Poreč, Medulin, Crikvenica, Selce, Rab, Primošten, Split, Makarska, Neum, Korčula, Vela Luka, Risan, Sutomore.

● **ZDRAVILIŠČA**
 Arandjelovac, Vrnjačka banja, Mataruška banja, Sokobanja, Niška banja, Jošanička banja, Banja Koviljača, Kuršumlijska banja, Sijarinska banja, Ivanjica, Ilidža, Banja Vručica, Banja Kiseljak, Kladanj, Konjuh, Fojnica, Istarske Toplice, Krapinske Toplice, Stubičke Toplice, Tuheljske Toplice, Terme Čatež, Dolenjske Toplice, Dobrna, Radenci, Rogaska Slatina, Šmarješke Toplice

INFORMACIJE IN PRIJAVE: PUTNIK
 Miklošičeva 17, 61000 Ljubljana, telefoni: 061/311-542, 315-177, telex 31621 in druge pooblaščenke turistične agencije.

KOSTAK KOMUNALNO STAVBENO PODJETJE KRŠKO

OBJAVA CEN KOMUNALNIH STORITEV

I. Cena za vodo iz vodovoda:

- a) črpalni sistem za:
- organizacije združenega dela in zasebne obrti 68,- din/m³
  - gospodinjstva, družbene in politične organizacije ter društva 37,- din/m³
  - gospodinjstva, ki nimajo vgrajenih vodomerov, plačujejo vodo od člana gospodinjstva mesečno 370,- din
  - razen navedenega, plačujejo gospodinjstva od glave živine (konji in goveda) mesečno 123,- din
- b) na gravitacijski sistem za:
- organizacije združenega dela in zasebne obrti 64,- din/m³
  - gospodinjstva, družbene in politične organizacije ter društva 35,- din/m³
  - gospodinjstva, ki nimajo vgrajenih vodomerov, plačujejo vodo od člana gospodinjstva mesečno 350,- din
  - razen navedenega, plačujejo gospodinjstva od glave živine (konji in goveda) mesečno 123,- din

II. Cena za kanalščino od m³ porabljene vode:

- organizacije združenega dela in zasebne obrti 35,- din/m³
- gospodinjstva, družbene in politične organizacije ter društva 19,- din/m³
- gospodinjstva, ki nimajo vgrajenih vodomerov, plačujejo kanalščino od člana gospodinjstva mesečno 190,- din/m³

III. Cena za odvoz in deponiranje smeti se zaračunava in plačuje mesečno od m² koristne stanovanjske in poslovne površine:

- organizacije združenega dela in ostali 15,- din/m²
  - za gospodinjstva 7,20 din/m²
- Cene veljajo od 1. 2. 1986 dalje

124/8-86

LABOD, tovarna oblačil NOVO MESTO TOZD COMMERCE

Komisija za delovna razmerja TOZD COMMERCE

objavlja
 prosta dela in naloge v pripravi dela:

MODELIRANJE-RAZMNOŽEVANJE

V. stopnja, oblikovalni tehnik
 2 leti delovnih izkušenj
 3-mesečno poskusno delo
 Delovno razmerje je za nedoločen čas.
 Interesenti naj pošljejo pisne ponudbe z dokazili o izobrazbi v 8 dneh po objavi na naslov:
 LABOD, tovarna oblačil, Novo mesto, TOZD COMMERCE, Cesta herojev 29 (tel. 22-173).

129/8-86

Nuklearna elektrarna Krško, p.o. Vrbina 12,

objavlja prosta dela in naloge:

1. daktilografa, 2. kuharja I, 3. PK delavca

v družbeni prehrani za določen čas (6 mesecev)

Pogoji:

pod 1.:

- opravljena 4-letna srednja šola splošne smeri
- 12 mesecev ustreznih delovnih izkušenj
- poskusno delo 2 meseca

pod 2.:

- VKV kuhar
- 12 mesecev ustreznih delovnih izkušenj
- poskusno delo 2 meseca

pod 3.:

- PK delavec
- 4 mesece ustreznih delovnih izkušenj
- poskusno delo 2 meseca

Kandidati naj pošljejo svoje vloge v 10 dneh po dnevu objave.
 Odgovore bodo prejeli v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

123/8-86

standard konfekcija

Zrebanje nagrad v modni hiši Standard konfekcija v Novem mestu

IZID ŽREBANJA

1. nagrada 2 kg VOLNE SEKA TETEKŠ par. blok št.	P 23-0145
2. nagrada MOŠKI PULOVER RAŠICA par. blok št.	P 46-0177
3. nagrada MOŠKI PULOVER RAŠICA par. blok št.	P 49-0172
4. nagrada ŽENSKI PULOVER ANGORA par. blok št.	P 30-0112
5. nagrada ŽENSKI PULOVER ANGORA par. blok št.	P 09-0120
6. nagrada ŽENSKI PULOVER ANGORA par. blok št.	P 35-0176
7. nagrada ŽENSKI PULOVER ANGORA par. blok št.	P 42-0176
8. nagrada 1 kg VOLNE SEKA TETEKŠ par. blok št.	P 12-0116
9. nagrada KNJIGA ABC PLETENJE par. blok št.	P 24-0173
10. nagrada KAPA — ŠAL ANGORA par. blok št.	P 37-0114
11. nagrada KAPA — ŠAL ANGORA par. blok št.	P 36-0180
12. nagrada KAPA — ŠAL ANGORA par. blok št.	P 14-0120
13. nagrada KAPA — ŠAL ANGORA par. blok št.	P 22-0118
14. nagrada KAPA — ŠAL ANGORA par. blok št.	P 32-0115
15. nagrada ŠAL RAŠICA par. blok št.	P 33-0172
16. nagrada ŠAL ANGORA par. blok št.	P 48-0115
17. nagrada ŠAL ANGORA par. blok št.	P 12-0151
18. nagrada ŠAL ANGORA par. blok št.	P 18-0172
19. nagrada ŠAL ANGORA par. blok št.	P 23-0144
20. nagrada ŠAL ANGORA par. blok št.	P 30-0151
- Izžrebanci lahko nagrade dvignejo v naši modni hiši.

121/8-86

OPEKARNA ZALOG Novo mesto Komisija za delovna razmerja

razpisuje
 naslednja prosta dela in naloge:

a) 2 delovodij v industriji gradbenega materiala s pogoji:

- delovodska šola gradbene ali strojne smeri,
- 2 leti delovnih izkušenj,
- za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim delom,

b) za večje število NK delavcev v proizvodnji in trgovini

— za nedoločen čas z eno-mesečnim poskusnim delom.
 Kandidati naj pošljejo ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: Opekarna Novo mesto, Zalog 21, 68000 Novo mesto.
 Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 30 dneh po objavi.

134/8-86

DELOVNA ORGANIZACIJA PREVOZ BREŽICE

Komisija za delovna razmerja

objavlja
 več prostih del in nalog

1. VOZNIKOV TOVORNJAKA 2. 1 AVTOELEKTRIKARJA

Pogoji pod 1

- KV voznik C in E kategorije
  - eno leto delovnih izkušenj
- Prednost pri izbiri bodo imeli kandidati, ki imajo več izkušenj na mednarodni špediciji.

Pogoji pod 2

- KV avtoelektrikar
  - eno leto delovnih izkušenj
- Z izbranimi kandidati bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.
 Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev sprejema kadrovska služba 15 dni po objavi.
 Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

135/8-86

kmetijska zadruga krka
 n. sub. o., novo mesto, cesta komandanta staneta 10

Komisija za delovna razmerja TOZD Oskrbra

objavlja
 naslednja prosta dela in naloge:

1. KV mesar sekač 2. KV predelovalec mesa — 2 izvajalca 3. KV natakar za gostišče Straža 4. KV natakar — delovno razmerje za določen čas

5. snažilka

- Kandidati pod 1) morajo imeti šolsko izobrazbo IV zahtevnostne kategorije in 2 leti delovnih izkušenj.
- Kandidati pod 2) morajo imeti šolsko izobrazbo IV zahtevnostne kategorije in 1 leto delovnih izkušenj ali šolsko izobrazbo II zahtevnostne kategorije in 2 leti delovnih izkušenj. Kandidati pod 2) bodo imeli 2 meseca poskusnega dela.
- Kandidati pod 3) morajo imeti šolsko izobrazbo IV zahtevnostne kategorije in 1 leto delovnih izkušenj.
- Kandidati pod 4) morajo imeti šolsko izobrazbo IV. zahtevnostne kategorije.
- Kandidati pod 5) morajo imeti končano osnovno šolo. Kandidati naj pisne prijave z dokazili o šolski izobrazbi in opisom delovnih izkušenj pošljejo na gornji naslov v 8 dneh po objavi. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

Komisija za delovna razmerja TOZD Krmila

objavlja
 naslednja prosta dela in naloge:

1. Pripravljalca predmešanic I 2. Uvrečevalec izdelkov 3. Delavec v skladišču 4. Viličarist

- Kandidati pod 1, 2 in 3 morajo imeti šolsko izobrazbo II zahtevnostne kategorije — kmetovalec in 6 mesecev delovnih izkušenj ali končano osnovno šolo ter 6 mesecev delovnih izkušenj.
- Kandidati pod 4 morajo imeti šolsko izobrazbo III zahtevnostne kategorije tehnične smeri ali končano osnovno šolo in tečaj za upravljanje viličarjev ter 6 mesecev delovnih izkušenj.
- Za vsa objavljena dela in naloge velja trimesečna poizkusna doba.
- Kandidati naj pisne vloge z dokazili o šolski izobrazbi in opisom delovnih izkušenj pošljejo na gornji naslov v 8 dneh po objavi. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

ZAHVALA

V 86. letu starosti nas je 9. februarja zapustila naša draga mama, stara mama, prababica, sestra in teta

**ALOJZIJA
PAPEŽ**

iz Jablana pri Mirni peči

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sovaščanom, sodelavcem DO Varnost in KZ Krka in vsem, ki ste nam pomagali v težkih trenutkih, izrekli sožalje, darovali cvetje in vence ali izkazali drugačno pomoč, ter vsem, ki ste pokojnico spremili na njeni zadnji poti. Zahvala velja tudi pevcem za zapete žalostinke in župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: sin Tone z družino, hčerke Ančka, Slavka, Majda, Fani in Milka z družinami

*Trud in trpljenje —
bilo tvoje je življenje.*

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil naš skrbni mož, ata in stari ata

**JOŽE
MAKŠE**

s Poljan 4, Mirna peč

Najlepše se zahvaljujemo vsem vaščanom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, izrazili sožalje ter pokojnika spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se za pomoč v času bolezni osebju ZD Trebnje in Novo mesto, še posebno PTT podjetju Novo mesto, IMV Novo mesto in Cestnemu podjetju Novo mesto za podarjene vence ter župniku za lepo opravljeni obred.

V tih žalosti: vsi njegovi

V SPOMIN

21. februarja bo minilo žalostno leto, odkar nas je zapustil sin, brat in stric

**ALBIN
LUZAR**

Jugorje 2, Brusnice

Žalujoči: mama, sestra Tončka, brata Franc in Martin z družinami

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

**MARKA
BAJUKA**

iz Železnikov 2, Metlika

se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem, OZZB in OO ZK Drašiči, sodelavcem in OOS Beti in Komet in vsem ostalim, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, izrekli sožalje, darovali pokojniku vence in ga spremili na zadnji poti. Hvala osebju Zdravstvenega doma Metlika, prijateljem in znancem, ki ste našega očeta obiskovali in mu pomagali v času bolezni. Hvala tovarišem Vrviščarju, Rusu in Plescu za poslovilne besede.

Žalujoči: žena Marija, sin Jože, hčerki Marija in Martina z družinami in ostalo sorodstvo

*Kakor živiš — tako umreš!
Vse mine — minili bomo tudi mi.*

ZAHVALA

Ob nenadni smrti moje zlate mame, stare mame, babice, sestre in tete

ANGELE VESELIČ

roj. Flajnik
s Hrasta

se zahvaljujem vsem, ki ste jo imeli radi in jo spoštovali, in vsem, ki ste se prišli od blizu in od daleč od nje posloviti ter jo spremit na njeni zadnji poti, ji prinesli cvetje in nam ustno ali pisno izrazili sožalje. Zahvaljujem se dobrim vaščanom in sosedom Miščevi, Mihelovi in Hrvatovi pa Maganjki, Baretu in Cvetki. Posebno se zahvaljujem dr. Hudelji za dolgoletno skrb in izkazano pozornost v času bolezni ter g. župniku in pevcem za nadvse lep progreb. Hvala vsem in vsakemu posebej.

V neizmerni žalosti hčerka in ostali

V SPOMIN

21. februarja je minilo žalostno leto, odkar ni več med nami naše nadvse plemito, ljube mame, stare mame in tete

**MARIJE
ŽIVIČ**

iz Dednje vasi

Pomlad cvetoča bo spet prišla,
mama, spomin na vas pa še živi,
čeprav vas več med nami ni.

Žalujoči: njeni otroci

ZAHVALA

V 89. letu starosti nas je za vedno zapustila draga mama, stara mama, prababica in tašča

**FRANČIŠKA
SAJOVIC**

z Broda 13 pri Novem mestu

Zahvaljujemo se prijateljem, znancem in vaščanom, ki so nam izrekli sožalje, pokojnici darovali cvetje in jo spremili na njeni zadnji poti. Hvala dr. Vodniku za dolgoletno skrb nad njenim zdravjem, šmihelskim pevcem ter duhovniku za opravljeni obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je za vedno zapustila naša dobra in skrbna mama, sestra, teta, stara mama in babica

**FRANČIŠKA
ZURC**

Rodine 17 pri Črnomlju

Prisrčno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in vaščanom za nesebično pomoč, izrečeno sožalje in darovano cvetje, osebju internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto za trud v času bolezni, ter vsem, ki ste pokojno spremljali na njeni zadnji poti, posebno pa ZZB Črnomelj, govorniku tov. Planincu za poslovilne besede ter župniku za opravljeni obred. Iskrena hvala tudi vaščanom iz Mirne peči — postaje, Domu starejših občanov N. m. ter IMV Novo mesto. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči otroci: Slavko, Zdravko, Edo, Jože, Mimica, Milka, Fani z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 50. letu nas je nenadoma zapustil naš ljubi mož, oči, dedek in stric

**FRANCI
BUČAR**

iz Dol. Vrhpolja

Iskrena hvala vsem sorodnikom, dobrim prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih bili v pomoč in nam kakorkoli pomagali, še posebej družini Zoretič za vsestransko pomoč, Iskri Šentjernejski tozdi Upori in Hipot za vence in denarno pomoč, Tovarni zdravil Krka-tozdi Kozmetika, osnovni šoli in učencem 5.b. razreda iz Šentjerneja, sošolcem I.b. SSPTNU iz Novega mesta, godbi iz Šentjerneja, tov. Šišku za govor ob odprtem grobu, ZRVS Šentjerneje. Iskrena hvala Kartuziji Pleterje, patru Cirilu, gospodu župniku za opravljeni obred ter vsem, ki ste pokojnega spremili na njegovi zadnji poti. Vsem in vsakemu posebej iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage

NEVENKE RUDMAN

iz Črnomlja

se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, nam izrazili sožalje in darovali cvetje. Posebno se zahvaljujemo medicinskemu osebju Zdravstvenega doma v Črnomlju. Hvala tudi gospodu župniku za opravljeni obred in vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama in babica

**ALOJZIJA
VIRANT**

Paha 4, Otočec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo gospodu župniku za obiske na domu in lepo opravljeni obred, sosedoma Dragu in Jožetu, pevskeму zboru Otočec, Ivanu Novaku za lepé poslovilne besede, osebju hotela Grad Otočec, sorodnikom in darovalcem cvetja ter vsem, ki ste pokojno tako v velikem številu spremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA

Tiho, kakor sta živela, sta nas zapustila naša draga

**mama
ANA
FRANKO
in brat
STANKO
FRANKO**

iz Volčkove vasi 4 pri Šentjerneju

Prisrčno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom in prijateljem za izkazano pomoč med njuno boleznijo, za darovano cvetje ter spremstvo na zadnji poti, IMV Novo mesto — tozdi Podgorje Šentjerneje, gospodu župniku pa za opravljeni obred.

Sinova oziroma brata Tone in Jože z družinami

ZAHVALA

Mnogo prežgodaj nas je v 65. letu starosti zapustil naš dragi mož, ata in stric

ALOJZ LUKŠIČ

iz Dol. Straže 81

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem in dobrim sosedom, ki so nam veliko pomagali v težkih trenutkih. Lepa hvala sodelavcem PM Ljubljana — Center, DO Novoles — TOZD BLP, TVP in TSP, sodelavkam lakirnice, OŠ I. SAB Prevole in ZB Straža, nevrološkemu oddelku Splošne bolnice Novo mesto za zdravljenje, GD Dol. Straža za žalni spreved, tov. Dularju za poslovilne besede in g. župniku za lepo opravljeni obred. Hvala lepa vsem za darovane vence in cvetje, ustno in pisno izraženo sožalje ter vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: žena Olga, otroci Slavko, Edi, Anica in Mirko, nečaki in ostalo sorodstvo

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 20. februarja — Leon Petek, 21. februarja — Irena Sobota, 22. februarja — Marjeta Nedelja, 23. februarja — Marja Ponedeljek, 24. februarja — Matija Torek, 25. februarja — Sergij Sreda, 26. februarja — Andrej Četrtek, 27. februarja — Gabrijel

LUNINE MENE
24. februarja ob 16.03 — ščip

KINIO

BREŽICE: 21. in 22. 2. ameriška komedija Nočna izmena. 23. in 24. 2. ameriški film Oglednice. 25. in 26. 2. angleška komedija Zabava pri Larryju. ČRNOMELJ: 20. 2. film Neonska džungla. Od 22. 2. dalje teden jugoslovskega filma: 22. in 23. 2. Oče na

službenem potovanju; 23. in 24. 2. Una; 24. in 25. 2. Ljubljana; 25. in 26. 2. Tatarska kanasta; 26. in 27. 2. Življenje je lepo; 27. in 28. 2. Ljubezna pisma s premislekom.

KRŠKO: 23. 2. ameriški film Mladi bojovniki. 25. 2. nemška komedija Divje noči gospe O. 26. 2. francoska komedija Spet sem samski. 27. 2. ob 18. uri gostuje SNG Drama Ljubljana s komedijo Malomeščanska svatba.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 20 in 21. 2. ameriška komedija Izgubljeni Artur. Od 21. do 23. 2. (ob 16. uri) ameriška komedija Par-nepar. 22. in 23. 2. ameriška komedija Broadway Rose. 24. in 25. 2. gledališki abonma. 26. in 27. 2. ameriška melodrama Čas nežnosti. 27. 2. jugoslovski film (ob 20. uri) Treji ključ.

NOVO MESTO — DOM JLA: Od 21. do 23. 2. francoska komedija Fantje za zvezdo. Od 24. do 26. 2. ameriški film Osvajalec džungla.

SEVNICA: 20. 2. film Ketring Sheri. 21. 2. film Izginulji. 22. in 23. 2. film Beg s padalom. 26. in 27. 2. film Vbod z nožem.

mali oglasi

stanovanja

GARSONJERO ali enosobno stanovanje kupim na območju Novega mesta ali Izole s široko okolico. Ponudbe pod šifro: »STANOVANJE«.

MLADA DRUŽINA išče garsonjero ali sobo v Črnomlju. Naslov v upravi lista (810/86).

ZAKONSKI PAR z enim otrokom išče enosobno stanovanje ali garsonjero v Novem mestu. Telefon 23-078.

motorna vozila

GOLF J, letnik december 1979, prevoženih 72000 km, garažiran, prodam. Informacije na telefon 23-788, po 15. uri.

JUGO 45, 4/84, prodam. Informacije na tel. 25-174, v petek od 16. ure do 19. ure.

FIAT 126, letnik 1979, prodam. Potov vrh 1 b, Novo mesto.

ZASTAVO 101 comfort, letnik 1980, prodam. Informacije na telefon 85-929.

Z 101 comfort, letnik 1980, prodam. Tel. 85-981.

R 4 GTL, prvič registriran februarja 1985, prodam. Jože Lindič, Drama 15, Šentjernej.

RENAULT 4 TLS prodam. Je zelo ohranjen, letnik 1977. Anton Prus, Gornja vas 45, Novo mesto, tel. (068) 23-914.

FIČKO, letnik 1976, ugodno naprodaj. Telefon 20-241, od 14. do 20. ure.

ZASTAVO 101 GTL 55, staro dve leti, prodam. Alojz Dragan, Dol. Kamence 2 a, Novo mesto.

ZASTAVO 750 prodam. Telefon 85-152.

PRODAM 126 P, zelo dobro ohranjen, in gume 145 x 12, nove. Šegova 8, Novo mesto, tel. 26-847.

Z 101 GTL, letnik 1984, prodam. Jordan Horvatin, Cegelnica 76, Novo mesto, tel. 20-289.

JUGO 45, star dve leti in pol, prodam. Janez Žibert, Drska 46, Novo mesto, tel. 25-237.

126 P, letnik 1980, prodam. Telefon 26-429.

ZASTAVO 101 GT 55, letnik 1984, prodam. Informacije na telefon 23-290.

PRODAM tovorni avto TAM 5000, Anton Poreber, Selišče 2, Dolenjske Toplice.

TOMOS 15 SLC, september 1985, registriran, prodam. Stanko Pavlin, Gotna vas 78, Novo mesto.

R 4 GTL, letnik 1984, 19000 km, prodam. Tel. 24-485, dopoldne.

PRODAM FIAT 132, letnik 1977, 1800 cm³, 5 prestav, temne šipe, in LADO 1200 kombi, letnik 1981, oba v odličnem stanju. Janez Molek, Gradac v Beli krajini, telefon 56-707.

ZASTAVO 1300, letnik 1978, malo voženo, ohranjeno, prodam. Ogled popoldne. Telefon (068) 22-952.

RENAULT 4 GTL, star dve leti, prodam. Špendal, Cegelnica 63, Novo mesto.

VARTBURG, letnik 1975, tudi po delih, prodam. Kocjan, Mirna peč 118.

R 4 GTL prodam. Avto je izvirno ohranjen, letnik 1982, garažiran, registriran do avgusta letos, prevoženih 40000 km. Resne ponudbe na telefon 23-606 (dopoldne) ali 25-541 (popoldne).

Z 750, starejši letnik, prodam. Muc, Dole 4, Suhor.

SPACKA, letnik 1975, registriranega do julija, ugodno prodam. Telefon 51-396.

ŠKODO 120, letnik 1980, prodam. Ogled v soboto. Franci Bevec, Vinji vrh 11, Šmarješke Toplice.

FIAT 850 prodam. Informacije: tel. 26-530, od 16. ure dalje.

Z 750, starejši letnik, prodam. Muc, Dole 4, Suhor.

SPACKA, letnik 1975, registriranega do julija, ugodno prodam. Telefon 51-396.

ŠKODO 120, letnik 1980, prodam. Ogled v soboto. Franci Bevec, Vinji vrh 11, Šmarješke Toplice.

FIAT 850 prodam. Informacije: tel. 26-530, od 16. ure dalje.

prodam

PRODAM motor za FIAT 750, letnik 1978, vrata, havbi, sedeže, akvarij, Jevšek, Kettejev drevored 36, Novo mesto.

PRODAM šivalni stroj Bagat v omari. Informacije: Ivanka Kulovec, Uršna sela 106, po 16. uri.

PRODAM unikatni nenošen moški črn usnjen jopič številka 52. Cena 10 M. Suln, Jerebova 20, Novo mesto, tel. 23-177.

PRODAM črno-beli televizor Iskra. Informacije na tel. 26-205, popoldne.

PRODAM v odličnem stanju smuč CR 185 cm z Marker okovjem in novo okovje Tirolija 150. Tel. 22-020.

PRODAM motor za FIAT 750, letnik 1978, vrata, havbi, sedeže, akvarij, Jevšek, Kettejev drevored 36, Novo mesto.

PRODAM šivalni stroj Bagat v omari. Informacije: Ivanka Kulovec, Uršna sela 106, po 16. uri.

PRODAM unikatni nenošen moški črn usnjen jopič številka 52. Cena 10 M. Suln, Jerebova 20, Novo mesto, tel. 23-177.

PRODAM črno-beli televizor Iskra. Informacije na tel. 26-205, popoldne.

PRODAM v odličnem stanju smuč CR 185 cm z Marker okovjem in novo okovje Tirolija 150. Tel. 22-020.

PRODAM motor za FIAT 750, letnik 1978, vrata, havbi, sedeže, akvarij, Jevšek, Kettejev drevored 36, Novo mesto.

PRODAM šivalni stroj Bagat v omari. Informacije: Ivanka Kulovec, Uršna sela 106, po 16. uri.

PRODAM unikatni nenošen moški črn usnjen jopič številka 52. Cena 10 M. Suln, Jerebova 20, Novo mesto, tel. 23-177.

PRODAM črno-beli televizor Iskra. Informacije na tel. 26-205, popoldne.

PRODAM v odličnem stanju smuč CR 185 cm z Marker okovjem in novo okovje Tirolija 150. Tel. 22-020.

PRODAM motor za FIAT 750, letnik 1978, vrata, havbi, sedeže, akvarij, Jevšek, Kettejev drevored 36, Novo mesto.

PRODAM šivalni stroj Bagat v omari. Informacije: Ivanka Kulovec, Uršna sela 106, po 16. uri.

PRODAM unikatni nenošen moški črn usnjen jopič številka 52. Cena 10 M. Suln, Jerebova 20, Novo mesto, tel. 23-177.

PRODAM črno-beli televizor Iskra. Informacije na tel. 26-205, popoldne.

PRODAM v odličnem stanju smuč CR 185 cm z Marker okovjem in novo okovje Tirolija 150. Tel. 22-020.

PRODAM motor za FIAT 750, letnik 1978, vrata, havbi, sedeže, akvarij, Jevšek, Kettejev drevored 36, Novo mesto.

PRODAM šivalni stroj Bagat v omari. Informacije: Ivanka Kulovec, Uršna sela 106, po 16. uri.

PRODAM unikatni nenošen moški črn usnjen jopič številka 52. Cena 10 M. Suln, Jerebova 20, Novo mesto, tel. 23-177.

PRODAM črno-beli televizor Iskra. Informacije na tel. 26-205, popoldne.

PRODAM v odličnem stanju smuč CR 185 cm z Marker okovjem in novo okovje Tirolija 150. Tel. 22-020.

PRODAM traktor Gulner s koso in prikolico, 10 t koruze v strokih in motorno žago Homelite 50, dirkalno kolo Trarovi, Franc Škerbinek, Černelčeva 19, 68250 Brežice.

ENO leto rabljen trosed in dva fotelja prodam. Telefon 26-811.

KRAVO s teletom prodam. Ivan Lukšec, Koroška vas 16, Štopiče.

PRODAM dvomanevalne orgle »Diamond« z avtomatsko spremljavo (30 M) in 96-basno harmoniko (12 M). Franc Franko, Vel. Brusnice 50.

PRODAM prikolico za osebni avto. Gorenc, Mirna peč, n. h.

PRIKOLICO za osebni avto prodam. Žibert, Cesta okt. žrtev 28, Šentjernej.

PRODAM dva polnilca akumulatorjev (POKO I in 10). Prodaj tudi stroboskop (nastavitelj vžiga pri bencinskih motorjih) in nov radiogramofon. Turk, Gor. Stara vas 10, Šentjernej.

PRODAM kozolec dvojnik za spravo sena in kmetijske stroje. Luštek, Kuzarjev kal 4, Novo mesto.

SUHE smrekove plohe prodam. Rajer, Dolenja vas 12, Otočec.

Za 126 P ugodno prodam 4 športna platišča z gumami 12x145. Tel. 26-416.

WALKMAN s sluškami, zvočniki in adapterjem (vse novo) prodam. Branko, tel. 23-721.

PRODAM zamrzovalno skrinjo Gorenje (310 l) in plinsko peč Iskra super ser. Informacije na telefon 71-924, med 16. in 19. uro.

PRODAM črno-beli prenosni televizor Iskra Jasna, ekran 44 cm, leto in pol star. Telefon 26-221, popoldne.

PRODAM barvni televizor Gorenje. Hočevar, Kristanova 24, telefon 24-784, od 15. ure dalje.

PRODAM kravo, starejšo, steletom ali brez njega. Jablan 17, Mirna peč.

PRODAM traktor Tomo Vinkovič 521 s priključki, dve skoraj novi gumi za TV, gorilnik CTC za centralno, nov plinski bojler za kopalnico ter gajbice za krompir. Telefon 25-904.

TELEVIZOR, črno-beli, star dve leti, športno otroško posteljico in električno svetlo — kamin prodam. Fradimir Tonic, Glavni trg 6, Novo mesto.

PRODAM otroško posteljico, otroško kolo, fotoaparati Beirette z bliskalico (bleicem) vred. Telefon. 25-482.

PRODAM štedilnik (2 plin 2 električni), otroški voziček in diferencial za opel kadet (stari tip). Tel. 25-703.

MINIKOMPONENTO z dvojno kasetno glavo (2x20 W) prodam. Tel. 26-031, popoldne.

ČRNO-BELI TV Iskra, tranzistorški, odlični, prodam za 4 SM. Telefon (068) 85-107.

PRODAM kosilnico FIGARO (135 cm) in žago Stihl (075). Nagelj, Smolenja vas 22, Novo mesto, tel. 25-227.

GOSTILNIŠKO OPREMO: hladilnik (1000 l), šank, miza, stoli, ugodno prodam. Tel. 51-090.

KOBILO, staro 6 let, brejo, prodam. Janez Vidrih, 68283 Blanca.

PRODAM 3000 kg suhega sena. Jože Ravbar, Dol. Karteljevo 30, Novo mesto.

PRODAM pločevino za žlebove in centralno peč (40000 kalorij). Ivan Priselac, Drska 50, Novo mesto, tel. (068) 20-387.

Električne škarje za živo mejo (nastavek klip-klap) ugodno prodam. Tel. 26-416.

PRODAM 800 kg koruze v zrnju. Anton Rešetič, Petelinjek, Novo mesto.

ŽAGO STIHL 045 prodam. Hočevar, Vrh 4, Šentjernej.

PRODAM novo diatonično harmoniko H. E. A. Tel. (068) 56-174.

JEKLENI s kompletnim priborom za varjenje prodam. Tel. 62-512.

PRODAM semenski krompir saksi, rezi, dizere, igor po ugodni ceni. Feliks Mihovec, Sp. Senica 2, 61215 Medvode.

PRODAM 3000 kg sena. Bojan Martinek, Pot na Brod 2, Radeče.

PRODAM stereo gramofon in monokasetofon. Informacije: Stojanovič, Ljubljanska 4, Novo mesto.

Električne škarje za živo mejo (nastavek klip-klap) ugodno prodam. Tel. 26-416.

PRODAM 800 kg koruze v zrnju. Anton Rešetič, Petelinjek, Novo mesto.

ŽAGO STIHL 045 prodam. Hočevar, Vrh 4, Šentjernej.

PRODAM novo diatonično harmoniko H. E. A. Tel. (068) 56-174.

JEKLENI s kompletnim priborom za varjenje prodam. Tel. 62-512.

PRODAM semenski krompir saksi, rezi, dizere, igor po ugodni ceni. Feliks Mihovec, Sp. Senica 2, 61215 Medvode.

PRODAM 3000 kg sena. Bojan Martinek, Pot na Brod 2, Radeče.

PRODAM stereo gramofon in monokasetofon. Informacije: Stojanovič, Ljubljanska 4, Novo mesto.

Električne škarje za živo mejo (nastavek klip-klap) ugodno prodam. Tel. 26-416.

PRODAM 800 kg koruze v zrnju. Anton Rešetič, Petelinjek, Novo mesto.

ŽAGO STIHL 045 prodam. Hočevar, Vrh 4, Šentjernej.

PRODAM novo diatonično harmoniko H. E. A. Tel. (068) 56-174.

JEKLENI s kompletnim priborom za varjenje prodam. Tel. 62-512.

PRODAM semenski krompir saksi, rezi, dizere, igor po ugodni ceni. Feliks Mihovec, Sp. Senica 2, 61215 Medvode.

PRODAM 3000 kg sena. Bojan Martinek, Pot na Brod 2, Radeče.

PRODAM stereo gramofon in monokasetofon. Informacije: Stojanovič, Ljubljanska 4, Novo mesto.

Električne škarje za živo mejo (nastavek klip-klap) ugodno prodam. Tel. 26-416.

PRODAM 800 kg koruze v zrnju. Anton Rešetič, Petelinjek, Novo mesto.

ŽAGO STIHL 045 prodam. Hočevar, Vrh 4, Šentjernej.

PRODAM novo diatonično harmoniko H. E. A. Tel. (068) 56-174.

JEKLENI s kompletnim priborom za varjenje prodam. Tel. 62-512.

PRODAM semenski krompir saksi, rezi, dizere, igor po ugodni ceni. Feliks Mihovec, Sp. Senica 2, 61215 Medvode.

PRODAM 3000 kg sena. Bojan Martinek, Pot na Brod 2, Radeče.

PRODAM stereo gramofon in monokasetofon. Informacije: Stojanovič, Ljubljanska 4, Novo mesto.

Električne škarje za živo mejo (nastavek klip-klap) ugodno prodam. Tel. 26-416.

PRODAM 800 kg koruze v zrnju. Anton Rešetič, Petelinjek, Novo mesto.

PRODAM družinsko enostanovanjsko hišo v vasi Klanfari pri Crikvenici (100 m²) s 700 m² dvorišča in vrta ter garažo. Informacije na tel. (041) 429-843.

PRODAM DVOJNIPOLSOBNO STANOVANJE v Novem mestu ali zamenjam z doplačilom za novo hišo ali nedograjeno hišo v Novem mestu. Šifra: »STANOVANJE«.

PRODAM staro hišo, delno je še v popravilu, elektrika v njej. Asfaltna cesta ob hiši. Okolica Dvora. Naslov v upravi lista (811/86).

UGODNO prodam hišo z vrtom. Brzin, Rimska c. 13, Trebnje.

kmetijski stroji

PRODAM traktor DEUTZ (18 KS) s koso in hidravliko in kosilnico BCS 127 (bencin, petrolej). Jože Žvab, Dolenja vas 2, 68340 Črnomelj.

PRODAM Zetor 2511, dobro ohranjen. Drago Hočevar, Stopno 11, Škocjan.

PRODAM kosilnico BCS (bencin-petrolej), staro 5 let. Butala, Podzemelj, 68332 Gradac.

TRAKTOR Ursus 335 C v dobrem stanju prodam. Jože Brinc, Griblje 48, 68332 Gradac.

PRODAM traktor Pasquali (18 KS) s plugom in prikolico. Franc Česek, Stara Bučka 37, Škocjan.

PLUG »BNT« (14 col) prodam. Cvelbar, Gorenja vas 22, Šmarješke Toplice.

PRODAM dobro ohranjen traktor Zetor 4712. Tel. (068) 85-262.

PRODAM rabljen traktor Ferguson 35. Albin Bogovič, Sremič 38, Krško.

PRODAM traktor Store 502, letnik 1984. Drobež, Gor. Vrhpolje 84, Šentjernej.

OBRAČALNIK, SIP 2200, kot nov, prodam. Tone Cvelbar, Zamško 19, Šentjernej.

NOV STORE 502 in Irezo-Lubin Progers (8 KM) prodam. Informacije na upravi lista (809/86).

PRODAM kombajn Kompakt 25, delovna širina 2,20 m. Janez Kolenc, Dolenje Dole 7, Škocjan, tel. 85-234. Ključič do 15. ure!

TRAKTOR STORE 402 prodam. Mali vrh 9, Mirna peč.

ROZIKA SEMEC, Kolodvorska 4, Krško, se javno opravičujem tovariščici ANI MARTINČIČ za to, kar sem ji pisala.

FRANC BORIN, Pijavice 5, Tržišče, pozivam vse vaščane vasi Škovec, naj prenehajo voziti odpadni material v moj gozd.

MERCATOR — DO Standard — Potrošniški center Kandjijska, cesta Novo mesto se opravičuje Antonu VIRCU, Ilke Vaštetove 15, Novo mesto, zaradi neljubega dogodka, ki se je zgodil v večernih urah dne 20. januarja 1986, izzvala pa ga je oseba, ki ni član naše delovne skupnosti.

NIKA BARBO s Trebelnega preključem žaljive besede, ki sem jih izrekla BOZI NAHTIGAL, Trebelno 32, 2. februarja pri njej doma. Opozarjam pa jo, naj me takoj preneha obrekovati okoli.

ROZIKA SEMEC, Kolodvorska 4, Krško, se javno opravičujem tovariščici ANI MARTINČIČ za to, kar sem ji pisala.

FRANC BORIN, Pijavice 5, Tržišče, pozivam vse vaščane vasi Škovec, naj prenehajo voziti odpadni material v moj gozd.

MERCATOR — DO Standard — Potrošniški center Kandjijska, cesta Novo mesto se opravičuje Antonu VIRCU, Ilke Vaštetove 15, Novo mesto, zaradi neljubega dogodka, ki se je zgodil v večernih urah dne 20. januarja 1986, izzvala pa ga je oseba, ki ni član naše delovne skupnosti.

NIKA BARBO s Trebelnega preključem žaljive besede, ki sem jih izrekla BOZI NAHTIGAL, Trebelno 32, 2. februarja pri njej doma. Opozarjam pa jo, naj me takoj preneha obrekovati okoli.

Zaprta trudne si oči,
spočila žuljave dlani.
Ostal boleč spomin bo nam,
za katere skrbela si noč in dan.

ZAHVALA

V 43. letu starosti nas je nenadoma zapustila naša nadvse ljuba žena, mama, sestra in teta

ANICA FINK

roj. Cesar

iz Irče vasi 14 pri Novem mestu

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojno v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Posebna zahvala velja Zavarovalni skupnosti Triglav, SGP Pionir-tozd LO, govornikom za iskrene besede, izrečene ob slovesu, pevcem in godbi na pihala ter vsem, ki so nam kakorkoli pomagali in nam stali ob strani. Vsem še enkrat pristrčna hvala!

Žalujoci: mož Polde, sinova Iztok in Rado, brat Franc in sestra Malika z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti našega ljubega moža, očeta, dedka, brata in strica

ANTONA PAJKA

z Račjega sela pri Trebnjem

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sodelavcem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje in pokojnega v tako velikem številu spremili do preranega groba. Posebna zahvala vaščanom Račjega sela in Blata ter gasilcem za nesebično pomoč in tople besede slovesa. Hvala kolektivu ŽTP-tozd TVD Ljubljana za pomoč in poslovilne besede, župniku za lepo opravljeni obred ter pevcem za zapete žalostinke. V naših mislih bo spomin nanj vedno živ.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 80. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi ata in stari ata

JOŽE KOČEVAR

kolarski mojster
iz Petrove vasi

Ob boleči izgubi se pristrčno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjene vence in cvetje ter izraze sožalja. Posebno zahvalo smo dolžni sosedom, ker so nam v težkem trenutku stali ob strani in nam nesebično pomagali. Zahvaljujemo se tudi gasilskemu društvu Petrova vas, govornikom Alojzu Povšetu in Matiji Abscu, pevskeemu zboru iz Adlešičev, kolektivu GOK, organizaciji ZZB in gospodu kaplanu za lepo opravljeni obred.

Žalujoci: sin Jože, žena Marija, vnuki Darko in Tatjana, hčerka Zalka in mož Tine ter ostalo sorodstvo

Ljubila si življenje,
ljubila si dom,
a po dolgem trpljenju,
odšla si v večni dom.

ZAHVALA

Ob smrti naše drage

FRANČIŠKE ŠAŠEK

iz Malega Orehka 9 pri Stopičah

se najlepše zahvaljujemo osebam, ki so prve pristopile na pomoč ob njeni smrti. Zahvaljujemo se patronažni sestri, Uemanovi in Kastelčevi. Iskrena hvala patronažni službi in duhovniku, še posebej za obiske na domu ter lepo opravljeni obred. Zahvala velja tudi novomeški bolnišnici, tovarni IMV Novo mesto za podarjene vence in denarno pomoč. Hvala Turkovim iz Malega Orehka, Jožici in Milki, vsem sorodnikom za vence in cvetje ter izraze sožalja.

Žalujoci: vsi njeni

Ljubezen, trud in trpljenje —
bilo je tvoje življenje.

ZAHVALA

Po težki in zahrbtni boleznini nas je v 70. letu zapustila naša dobra žena, mama, stara mama, sestra in teta

MARIJA KIRAR

roj. Fabjan

Čadraže 1

Ob boleči izgubi naše drage se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, pokojni darovali cvetje in jo v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi zdravstvenemu osebju kirurškega oddelka novomeške bolnišnice za lajšanje bolečin, sodelavcem Zdravilišča Šmarješke Toplice ter gospodu kaplanu za molitve in lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: mož Janez, sin Marko in hčerka Ivanka z družinama ter ostalo sorodstvo

Če solza mrtve bi zbudila,
ne bi tebe, draga mamica,
črna zemlja krila.

ZAHVALA

V 45. letu starosti nas je za vedno zapustila naša ljuba mamica, hčerka, sestra, teta in svakinja

MARIJA TURK

iz Hrasta pri Vinici

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, OŠ Vinica, DO Belt, medicinskima sestrama Belta, vsem, ki ste nam v težkih trenutkih priskočili na pomoč, izrekli sožalje, pokojni podarili cvetje in vence. Še posebej hvala kirurškemu oddelku Splošne bolnice v Novem mestu, vsem sestram, dr. Moreli in dr. Janežu za ves trud med zdravljenjem. Hvala gospodu župniku za opravljeni obred. Še enkrat hvala vsem, ki ste pokojno spremili na zadnji poti.

Žalujoci: sin Janko, mama, oče in sestra z družino

ZAHVALA

Preminula je naša draga sestra in teta

FANI MOŽE

roj. Smrekar

iz Breške vasi, stanujoča v Šegovi 8, Drska

Zahvaljujemo se znancem, sorodnikom in vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti, stanovalcem za vence, še posebej sosedu Kočevarjevi, Badovinčevi, Pestnerjevim za pomoč, kakor tudi g. patru Luku za opravljeni obred.

Žalujoci: vsi njeni

Minilo leto žalostnih je dni,
odkar, dragi mož in oče, zapustil si nas ti.
Ali med nami še živiš,
ko polja, ceste, travniki nam govore,
saj v njih zapustil nam svoje si srce.

V SPOMIN

Z žalostjo se spominjamo 17. februarja, ko je umrl naš dobri mož, oče, brat, stric, svak in stari oče

LEOPOLD ŠTRAUS

iz Gabrja 18

Čas ni zacelil rane, čas ni ozdravil bolečine, dragi oče, v naših mislih si še vedno z nami. Hvala vsem, ki ga imate v lepem spominu in mu prižigate svečke.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je 7. februarja zapustila naša draga mama in stara mama

ANA ZUPANČIČ

roj. KREN

iz Drganjih sel 42, Straža

Od nje smo se poslovili 9. februarja na domačem pokopališču v Drganjih selih. Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje. Zahvaljujemo se dr. Vladimirju Živkoviču iz Straže ter osebju internega oddelka bolnišnice Novo mesto za požrtvovalnost, župniku iz Vavte vasi za opravljeni obred in poslovilne besede, pevcem iz Šmihela, vaščanom, ki so nam stali ob strani in kakorkoli pomagali, še posebej pa družini Avsenik za veliko pomoč. Vsem še enkrat hvala!

Žalujoci: sin Mirko z ženo, sin Alojz in hčerka Anica z družino

Pomlad vcvetela bo,
lipa tvoja ozelenela bo,
ali tebe, dragi oče, več ne bo,
ker te črna zemlja krila bo.

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

FRANC MILKOVIČ

iz Velike Lahinje št. 4

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, vaščanom in prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih priskočili na pomoč in nam kakorkoli pomagali, zdravstvenemu osebju, ki mu je lajšalo bolečine, govornikom za poslovilne besede, OZB in KŠ Butoraj. Posebej se zahvaljujemo DU Rudnik, Belt in IMV iz Črnomlja, pevcem iz Črnomlja ter duhovniku za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat lepa hvala!

Žalujoci: žena Barica in otroci z družinami

ZAHVALA

V 82. letu nas je za vedno zapustil naš dragi oče, stari oče, brat in stric

IVAN DIM

iz Hudej 7 pri Trebnjem

Pristrčno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v žalostnih trenutkih pomagali in stali ob strani, darovali vence in cvetje, izrekli sožalje ter pokojnika spremili na zadnji poti. Posebna zahvala osebju nevropsihiatričnega oddelka Novo mesto, ZZB NOV Trebnje, KS Račje selo, govornikom Tonetu Povhetu in Milanu Koršiču, duhovniku, nosilcem prapora, zastavonošem, nosilcu reda zaslug, pevskeemu zboru ter godbi.

ŽALUJOČI: vsi njegovi

Bolezen, delo in trpljenje —
tvoje je bilo življenje.

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je za vedno zapustil naš mož, ati, dedek, brat in stric

JOŽEK KOS

Jablan 10, Mirna peč

Zahvaljujemo se dobrim sosedom za nesebično pomoč in vsem, ki ste pokojnega v tako velikem številu obiskovali med boleznijo. Posebno zahvalo smo dolžni gospodu župniku za lepo opravljeni obred ter pevcem in govorniku za poslovilne besede. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje, pokojnemu darovali cvetje in vence, ter ga v tako velikem številu spremili na njegovo zadnjo pot.

VSI NJEGOVI

ASTA MALAVAŠIČ

Če ne bi bila dokaj »strahopetna«, kot pravi zase Asta Malavašič, pesnica s Senovega, bi imela precej več svojih pesmi objavljenih. Strahopetnost le ni prava beseda, bolj se zdi, da je Asta nelikovanj preveč zadržana, skromna, zato tudi tele vrstice o njenem delu in življenju zapoznajo prihajajo med bralce Dolenjskega lista.

Ce bi se živila v rodni Ljubljani, bi se verjetno z medicinske fakultete prepisala na slavistiko. Tako pa je naključje hotelo, da je po 2. letniku medicine ob dveh otrocih morala opustiti študij, kajti mož zdravnik je dobil delo v zdravstvenem domu na Senovem. Dobili so lepo stanovanje in veseli so bili odkritih, poštenih ljudi. »Dobri so tile domačini. Če so potrebovali moža, ga niso nikoli izrabljali. Vzljubili smo tudi okoliške lepe kraje.« blagovozno niza spomine Asta. Zdaž že deset let dela kot strojni knjigovodja v senovski Metalni. Niti poprej, ko je bila doma, niti zdaj ji ni nikoli dolgčas. Sin Rok je šel po očetovih stopinjah in je zdaj zdravnik v Novem mestu, mlajša hčerka Maja pa končuje študij biologije; Lučka je že pri tem kruhu.

Asta je prvič objavila pesmi v ljubljanski Ljudski pravici in so jih bralci dobro sprejeli. Njene

ZIMA JIM NE MORE DO ŽIVEGA

MOSTEC — Delavci Geološkega zavoda iz Ljubljane so se na levem bregu Save prerili skoraj 200 m globoko in našli na obetajoče odkritje. Temperatura termalne vode na tej globini znaša okoli 35 stopinj Celzija. Vrtali bodo še 800 m globlje, kjer se nadejajo veliko toplejših vodnih zalog. To naj bi pospešilo razvoj zdravilišča in Agrarijnih rastlinjakov na Čatežu.

Voda na glavo

V dveh zakonskih spalnicah v kočevskih stolnicah je začela ponooči teči voda

KOČEVJE — V noči s 14. na 15. februar je začela zakonca Šterk iz Kidričeve 2 v Kočevju teči voda skozi strop in po lestevcah na njuno zakonsko posteljo. »Teklo je kot iz vodovodne pipe, ki bi bila odprta na vso moč,« je povedal Lojze Šterk.

V tem stanovanju stanuje Šterkova družina dve leti. Prvič jim je voda pritekla v spalnico ob lanski odjugi. Takrat jih ni bilo doma. Voda je poškodovala posteljnino, jogije in drugo, odškodnine za povzročeno škodo pa še do danes nista dobila, češ da za to ni odgovorna samoupravna stanovanjska skupnost in da tudi zavarovalnica tega ne plača! Seveda pa Šterkovi redno plačujejo stanarino za normalno uporabno stanovanje.

Podobno nezgodo sta doživela nekaj dni prej, že v ponedeljek, zakonca Bartolme, ki stanujeta v sosednji stolnici Kidričeva 4 in tudi v zgornjem stanovanju. Tu stanujeta 21 let, spalnico pa jima poplavlja že 17 let.

Podobne težave imajo povsod v Kočevju, kjer so ravne strehe (terase). Nujno bi bilo tem stanovanjskim zgradbam narediti normalne strehe.

Okoli obeh stolnic, predvsem pa že omenjenih stanovanj, se dogaja še veliko nevarnosti. Vsi prostori so vlažni. Zid poka. Uničene so tapete in omet. Z zunanje strani odpada omet ob oknih in žlebovih (na prvi stolnici ga je odpadlo že od vrha pa do polovice stolnice ob žlebu). Dviga se pod, odstopa pluta, pokajo ploščice. Ponekod so z zunanje strani (na fasadi) zaradi odpadlega ometa take luknje, da v njih spomladi že nekaj let gnezdi ptiči.

J. PRIMC

pesmi so se zvrstile v Dialogih, številnih Literarnih nočnih ljubljanskih in mariborskih radia in drugod. Urošu Kreku je bila zelo všeč njena Poletna pesem, ki jo je uglasbil za Komorni zbor RTV Ljubljana, krsina izvedba pa je bila ravno ob 40. obletnici svobode v Slovenski filharmoniji. Astino delo se je znašlo v družini Pavčka, Koviča in drugih znanih pesnikov.

»Dokler nimaš svoje zbirke, nimaš kaj dosti veljave. Ne bi rada imela predznaka amater, ker ima to že slabšalen prizvok. Nisem za elitistično poezijo, za izbrani krog poznavalcev. Ne mislim se seliti iz nekoliko staromodnega izražanja v modernizem,« razlaga Asta in dodaja, da ima rada pesmi Severina Šalija, tudi Kunterja in Menarta. Spet samokritično omenja, da nikoli ne zna presoditi, narediti izbora svojega dela, zato včasih prehitro vrže puško v koruzo, če ni precej odziva — objave pesmi ali vsaj kritične presoje iz ust znanega pesnika.

Astini ventilčki, kot se imenuje redna rubrika v glasilu mariborske Metalne, kjer Malavašičeva objavlja tudi svoje aforizme, bodice, in portrete o svojih sodavcih, so priljubljene branje. Hkrati je to njeno delo dokaz, da ji res ne gre za izbrance, ampak želi odmevati tudi pri preprostih človeku. Že od začetka deluje v krškem Literarnem klubu Bena Zupančiča, ki je obogatil dejavnost še z drugimi sekcijami. Asta skoraj raje vidi, da kdo drug prebere njeno pesem, čeprav melodije pesmi, ki se ji zdi zelo pomembna, skoraj nihče ne more tako zadeti kot avtor. »Poezija je velika sprostitiv. Če te obide misel in je ne moreš takoj zapisati, potem odide,« meni Asta Malavašič. Vesela je, ker tudi hčerka Maja piše pesmi in ima včasih celo boljše misli kot sama.

PAVEL PERC

Prerajeno kinološko društvo

V novomeškem društvu skoraj sto ljubiteljev psov

NOVO MESTO — Kinološko društvo Novo mesto obstaja šele tretje leto, a je uspešno nasledilo klub za vzrejo športnih in službenih psov. V svojih vrstah ima kar 96 članov, ki skrbijo za vzrejo rodovniških psov. Seveda je v društvu tudi precej članov, ki nimajo psov čistokrvne pasme, pa tudi takšnih, ki psov sploh ne premorejo.

Zasluge za takšno sestavo na novo oživljenega društva nosi novi upravni odbor, ki ga vodi Bojan Avbar. »Šolan pes je izjemno pomemben za splošni ljudski odpor, nepogrešljiva je njegova pomoč v milici in vojski, uporabljajo ga pri reševanju izpod ruševin, psi so tudi dobri čuvaji premoženja, pomagajo slepim in invalidom, ne nazadnje pa so mnogim tudi v veselje ob preživljanju prostega časa.« je o pomembnosti društva na Dolenjskem povedal njen predsednik Avbar.

Že v lanskem letu so člani društva izpeljali veliko akcij. Tako so se udeležili mednarodne razstave psov v Opatiji, pripravili so tečaj za šolanje psov na klubskem vežbališču ob Krki pri Ragovem, prisotni so bili na nekaterih večjih prireditvah v Novem mestu, organizirali so predavanje veterinarja Draga Hadla o pasjih boleznih in zdravljenju, poskrbeli pa so tudi, da so trgovci pričeli razmišljati še o prodaji pasje hrane.

V letošnjem letu bi si radi uredili klubske prostore, kjer bi lahko uvedli dežurno službo, ki bi lastnikom psov dajala brezplačne navzete s področja kinologije. Organizirali pa bi radi tudi veterinarsko službo in uredili klubsko vežbališče, kjer se bo že 11. marca pričel tečaj za šolanje psov.

V sodelovanju z ljudsko obrambo bodo poslali na tečaj za reševanje izpod ruševin enega vodnika s psom.

J. P.

SPET STEKLA LISICA

DOLGA VAS PRI KOČEVJU — Pred kratkim se je na Grajšvo dvorišče v Dolgi vasi zatekla lisica. Na njeno smolo je Grajš lovec in je takoj odšel po puško in jo ustrelil. Lisico so poslali v preiskavo, ki je pokazala, da je bila stekla.

POSLUŠEN PES VEČ KORISTI — Šolanje psov je še vedno glavna dejavnost Kinološkega društva Novo mesto, zato bodo za pse vseh pasem v marcu pripravili tečaj z vajami iz obrambe in napada, sledenja in poslušnosti. (Foto: J. Pavlin)

Gašper je bil spet kriv za vse

V štirih dneh zapravlil vse, kar so v kraljevini prigarali v 40 letih

KOČEVJE — Poročali smo že o prvih dneh pustovanja v Kočevju, ko je oblast prevzel kralj Miha s svojo gardo in ministri ter razglasil, da išče ženina za princezo. Med mnogimi konkurenti je osvojil princezino srce mlad, postaven, junaški kmečki fant Gašper iz oslovine Mozelske.

Zal pa se je Gašper že v poročni noči spreminjal v pravega razuzdanca. Nevesti je s poročnega plesa pobegnil

● RIBNICA — V ribniški dolini doslej še ni bilo tako skromnih pustnih prireditev, kot so bile letos. Nekaj je k temu pripomoglo slabo vreme, nekaj pa zamiranje navdušenja med občani za pustne norčije, čemur so z raznimi odgovornimi dekletki tudi razni odgovorni dekletki. Včasih pa so bile ribniške pustne norčije znane daleč naokrog. Letos je v ribniškem bifeju »Konjček« tri dni ležal mrtvi Nace, ki so ga nato po starem običaju pokopali tako, da so ga v sredo vrgli z mostu v Bistrico. Nekaj več organiziranosti in veselja je bilo čutiti v Nemški vasi in Sodražici, kjer so Naceta vozili na saneh s konjsko vprego.

v kavarno na partijo šaha in nato na kvartanje v Restavracijo, končno pa še na ogled filma, ki je bil otrokom prepovedan. Premoženje je zapravljalo go gostilnah in bordelih pustne kraljevine.

Seveda je dvor razpisal za njim tirilico. Prijeli so ga in strogi ministri sodniki so spoznali, da je kriv po zakonu o političnih in gospodarskih svinjarijah za: zaostalo kočevsko kmetijstvo, za neuresničeni zeleni plan, za

položaj v nekaterih kočevskih podjetjih, za nerazgibano kulturo, za turistično bodočo nežo itd.

Nabralo pa se je še kup nečednosti, od kraj klobas in pršuta s pečatom KGP, bolh, uši, garij pa do jahanja grajskega učitelja in prijateljstva z Rockom Hudsonom, zaradi česar je upravičeno osumljen, da je po pustni kraljevini raznašal tudi AIDS. Zaradi vsega tega mu ni bilo rešitve, obsojen je bil na smrt in grmado.

Nič ni pomagal materin jok in roganje. Ko je videla, da je sodišče neizprošno, si je nadela črno ruto in vzkljnila:

— Pa mi ni nič žal in nič ne bom jokala. Te štiri dni smo se imeli res lepo. Bandali smo in zapravili vse, kar smo v štiridesetih letih prigarali!

Gašper, ki sta ga krepko držala dva biriča, je povedal še zadnje željo:

— Držal naj bi le eden, dva pa naj bi mu vhlival šnops v usta!

In izpolnili so mu tudi zadnje željo. Ko je umrl, so ljudje jokali, češ kdo bo pa zdaj kriv za vse oslarije. Pa se bo že našla kakšna nedolžna ovca, ki ji bodo napravili vse grehe, saj nam taka praksa ni čisto tuja.

J. PRIMC

Čila še pri devetdesetih letih starosti

Strajnarjeva mama z Vel. Cikave o svoji dolgi življenjski poti

»Ljubi Jezus in Marija, ne dajta nikdar več take revščine!« je s sklenjenimi rokami dejala Marija Strajnar z Vel. Cikave 4, ki bo letos dopolnila 90. leto starosti. Pri hčerki Mimi živi vrsto let, zadnja tri večinoma posedeva ali leži. Od zloma kolka ji noge ne služijo dobro, hodi lahko le z berglami. Slabo sliši, um pa ji dela kot ura.

Marija Strajnar

»Doma sem iz mlinarske družine, Finkove v Smolenji vasi. Odkdaj je veljalo, da na mlinarskih domačijah ni bilo revščine in da so

živeli mnogo bolje kot ostali vaščani. Tudi mi smo tako mislili, čeprav smo bili tudi mi revni. Trije otroci smo bili, jaz pa najstarejša. Otroci takrat za igrače nismo vedeli.

V šolo sem hodila v Šmihel. Oče je kupil mlin, pod Šmihelom, ki je bil do nedavnega Kovačičev, in venomer nam je govoril, da nas čaka lepše življenje. Ravno smo se hoteli seliti, ko ga je za predpasnik zgrabilo mlinsko kolo in ga do smrti zmečkalo. Z lepšo bodočnostjo seveda ni bilo nič, mama pa se je potem spet poročila in imela v drugem zakonu še dva otroka. Ostali smo v Smolenji vasi.

Moža je Strajnarjeva mama spoznala v domači vasi. »V prvi svetovni vojni so ga ujeli Rusi in je bil tri leta tam v ujetništvu. Domov je prišel leta 1918, naslednje leto pa sva se vzela. Dobil je službo cestarja. Šla sva na svoje in ob njivčaku, kravi in pujsku sva lahko prehranila svoje tri otroke in še enega posvojenca. Dva sinova sta bila v partizanih. Med vojno je bilo hudo, prva leta zatem pa nič manj. Dobro se mi pravzaprav godi šele na starost, ko mi za užitek niti ni več.«

Kljub temu da so številne bolezni spremljale Marijo Strajnar več kot 30 let, je na starost kar čila.

Recepta za dolgo življenje nima, ampak če bi kdo rad izvedel za njen jedilnik: že jutraj je žgance in zelje, opoldne ima najraje solato in krompir ali krompir in fižol. Na teden pa spije dva kozarca vina.

R. BAČER

VSEENO POKUŠNJA VIN IN JEDI

SEVNICA — Znano je, da so zaradi pičle lanske vinske letine organizatorji vinskih prireditev v zadregi. Na nedeljskem zboru vinogradnikov društva Sevnica-Boštanj pa so se vseeno odločili, da pripravijo to soboto, 22. februarja, od 19. ure dalje pukušnje vin in domačih jedi v hotelu Ajdovec, čeprav v manjšem obsegu kot prejšnja leta. Novi predsednik društva, direktor (ABC) Gostinskega podjetja Rado Umek, je ponudil prostor in usluge hotela, med drugim tudi zato, da bi popestrili turistično ponudbo v mestu.

METULJ SREDI ZIME

KOČEVJE — Jože Fabjan iz Kočevja, Kidričeva 6, nam je prinesel metulja. Povedal je, da doslej še nikoli ni videl pozimi živega metulja. Še posebej je to nenavadno za Kočevje, kjer so pozimi običajno temperature med najnižjimi v Sloveniji. Metulj se je pojavil pri njem v stanovanju že teden dni prej, ko je prinesel domov jabolka, ki jih je imel spravljene pri Jeršetovih v Rožni ulici.

Življenje z glasbo v krvi

Vinko Dežman, avtor himne sv. Bruna in še nekaterih skladb, vodja pevskih zborov in učitelj glasbe

KOČEVJE — Te dni je praznoval visok življenjski jubilej — 81-letnico upokojeni organist in cerkovnik Vinko Dežman, ki ga v Kočevju pa tudi v drugih krajih, kjer je živel, poznajo predvsem kot vodjo pevskih zborov in učitelja glasbe.

Smisel za glasbo in kulturo je Vinko podedoval po svojem očetu Jaki Dežmanu, znanem zasavskem originalu, ki je bil na Konjšici nad Zagorjem, kjer se je Vinko tudi rodil, ne le organist, cerkovnik, trgovec, čevljarški mojster in trafikan, marveč po potrebi tudi učitelj. Kot zanimivost povejmo, da je prav leta 1905, ko je bil Vinko rojen, na Konjšici ustanovil osnovno šolo pesnik in kaplan Anton Medved, ki je bil tja kazensko premeščen.

Vinko Dežman

ORGANISTOVE PESMI — Vinko Dežman je izdal v glavnem v samozaložbi nekaj pesmi in skladb, ki jih je napisal pretežno sam.

Vinko je začel komponirati že v triletni orglarski šoli, ki jo je zaradi že prej pri očetu pridobljenega znanja končal v dveh letih. Končal je tudi srednje glasbeno šolo in delal izpite na višji. Kamorkoli ga je vodila življenjska pot — dolgo se je preživljal kot rudar — posvoda je zbujal zanimanje za glasbo. Tudi v Kočevju je poučeval na osnovni šoli, v rudniku in v glasbeni šoli.

Dežman je napisal besedilo in glasbo za himno sv. Bruna (V spomin častitim gospodom, patrom in bratom v Pletterjah), ki je edina taka pesem v slovenščini, posvečena patronu kartuzijancev. Izvajali so jo pred dvema letoma ob 90-letnici kartuzijanskega reda v Pletterjah. Poskušal pa se je tudi v drugih skladbah. Tako je napisal in uglasbil pesem Jugoslavija, ki jo je pod šifro Zasavski klic poslal na natečaj za našo novo himno.

Dežman je kljub visoki starosti še vedno duševno in telesno živahen. Zaradi skromne pokojnine je prisiljen postoriti še to in ono, da si prisluži kak dinar. Sicer pa je bil dela vedno vaje in trdi: »Delo nikomur ne škodi, moraš pa zraven jesti in piti.«

J. PRIMC

kozerija

ZAVOJČEK KAVE NI PODKUPNINA

Doktor Igljič je bil najbolj znan doktor v Repičevi dragi. Pred njegovo ordinacijo so se gnetle predvsem ženske, in če jih je samo pogledal, že jih je prenehale boleti želodec, glava in hrbtenica. Ko so oddajale knjižico, so imele navadno vprašati: »Ali dela danes doktor Igljič?« In če slučajno ni bil prisoten, se je marsikatera obrnila in odšla domov z upanjem, da bo drugi dan več sreče.

Doktor Igljič ni bil tiste sorte doktor, ki bi trzal na modre kuverte. Da se dajo posamezni doktorji podkupiti, je bila javna skrivnost, ki so jo čakivali že vrabci po strehah Repičeve

drage. — Stisni mu kaj v roko, pa bo vse v redu, so imeli navado reči ob tem predvsem tisti, ki so uporabljali pri svojem poslu enake ali podobne metode.

— Kuverto v žep, pa boš v toplicah, je trobila naokoli Klotilda Zračnikova in tako sramotila ljudi v belem. Doktor Igljič pa ne. Imel je dovolj visoko plačo, da je z njo vzdrževal razvijeno ženo in dva napol podivjana mulca. Da bi se razvednotil s podkupovanjem, to pa ne. No, ja, kakšen liter šnopsa, ki mu ga je vsilila tečna babnica, je že spravlil v omarico. Kjer je drugič stal špirit. Upreti se ni

mogel tudi zavojčku kave.

— To ni podkupovanje. To je le drobčen znak zahvale, so imele navado ob tem govoriti ženske, smehljale so se in hotele še drugače ugajati doktorju Igljiču, upajoč, da bodo drugič prej na vrsti in da bodo dobile na recept napisano najboljša zdravila, ki jih je trenutno moč dobiti v repiški lekarni.

Doktor Igljič je delil s svojim kolektivom dobro in zlo. Podarjene dobrote so navadno pojedli in popili skupaj.

— Tu imate kavo, pa jo skuhajte ob malici. Sestre so skoraj omedlele, ko so odprle zavojček.

— Takoj skočim v samopostrežbo, je zatulila prva.

— Počakaj me, s teboj grem, je zavpila zagreta druga.

— Brez mene — nikamor! je bila odločna tretja.

Ko so se vrnile, so histerično brskale po zmlati kavi, prav po takšni, kot jo je dobil v dar doktor Igljič. Bile so na smrt razočarane v zavikutu niso našle nič drugega kot kavo.

— Trgovski prevaranti! V Igljičevem zavojčku je bila kava pa še tristo mark, v naših pa samo ta smrdljiva kava! Malo je manjkalo, da se niso vse tri razjokale.

TONI GAŠPERIČ

STAR OBIČAJ, KI SE ŠE OHRANJA — Cofanje perja, opravilo, ki je bilo nekaj predvsem po vaseh povsem običajno, se je do današnjih dni ohranilo le še malokje. Tega dela pa se še vedno vsako leto lotijo na Pungartu in Metliki, ko se zbere ljudje iz sosedščine in v zimskem večeru ali dveh scofajo kurve in rače perje, ki ga gospodinja zbere skozi leto. Čeprav je bila nekdanj navada, da so to delo opravljale ženske, moški pa so jih le zabavali, dandanes tudi oni radi prisrkojijo na pomoč, v spretnosti pa prav nič ne zaostajajo za ženskami. (Foto: B. M.)